

SUOMEN PANKKI

1969

VUOSIKIRJA

LAATINUT

SUOMEN PANKIN

TALOUSTIETEELLINEN TUTKIMUSLAITOS

50. VUOSIKERTA

HELSINKI 1970

HELSINKI 1970
VALTION PAINATUSKESKUS

Suomen Pankin vuosikirja toimintavuodelta 1969 julkaistaan perusosiltaan entisen jäsentelyn mukaisena. Tekstiosassa käsitellään taloudellista kehitystä, pankin raha-, luotto- ja valuuttapolitiikkaa sekä pankin taseiden kehitystä kertomusvuoden aikana. Liitteinä esitetään laki investointirahastoista sellaisena kuin se on toimintavuonna siihen tehtyjen muutosten jälkeen sekä laki valtion suhdannerahastosta ja laki suhdannetalletusten verotuksesta. Taulukko-osa sisältää yksityiskohtaisia tietoja pankin taseesta ja eri pankkitoimista vuonna 1969.

Vuosikirja julkaistaan kolmena yhtäpitävänä painoksena, suomen-, ruotsin- ja englanninkielellä. Kirja on laadittu Suomen Pankin taloustieteellisessä tutkimuslaitoksessa.

Helsingissä 10 päivänä maaliskuuta 1970.

PERTTI KUKKONEN

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
I. Taloudellinen kehitys vuonna 1969	7
II. Vakauttamissopimus ja siihen liittyvät toimenpiteet	11
III. Luotto- ja pääomamarkkinat	
Rahapolitiikan tavoitteet ja toimenpiteet	12
Rahalaitokset	17
Arvopaperimarkkinat	22
Valtiontalous	23
IV. Valuuttapolitiikka ja maksutase	
Valuuttakurssit	28
Ulkomainen maksuliike	31
Vaihtotaseen ja pääomanliikkeiden kehitys	31
Valuuttatilanne	34
V. Pankin taseet	
Ulkomaiset tilit	36
Valtion tilit	37
Pankkien tilit	38
Yritysten tilit	39
Muut tilit	39
VI. Suomen suhteet kansainvälisiin rahalaitoksiin	
Kansainvälinen Valuuttarahasto (IMF)	41
Maailmanpankki (Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki, IBRD)	44
Kansainvälinen Rahoitusyhtiö (IFC)	46
Kansainvälinen Kehittämisjärjestö (IDA)	46
Aasian Kehityspankki (ADB)	47
Kansainvälinen Järjestelypankki (BIS)	49
Liitteet	
Laki investointirahastoista	50
Laki valtion suhdannerahastosta	56
Laki suhdannetalletusten verottamisesta	57

Taulukot: Suomen Pankin toiminta

Sivu

1. Omaisuustase vuosina 1962—1969	2
2. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1966—1969	10
3. Tulostase vuosina 1964—1969	10
4. Suomen Pankin soveltamia korkoja vuosina 1958—1969.....	11
5. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekselien ja shekkien sekä tili-siirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1966—1969	11
6. Setelinanto vuosina 1960—1969	12
7. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1964—1969 lopussa	14
8. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1967—1969	15
9. Setelit ja metallirahat vuonna 1969	15
10. Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969	16
11. Avista-myyntikurssit keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1968—1969	28
12. Avista-myyntikurssit vuosina 1956—1969	30

Eduskunnan pankkivaltuusmiehet vuoden 1969 lopussa	32
Suomen Pankki vuoden 1969 lopussa (henkilöluettelo)	32

I. TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 1969

Vuoden 1968 loppupuoliskolla alkanut tuotannon kasvun voimistuminen johti vuoden 1969 aikana nopeaan suhdannenousuun. Kansantuotteen volyyymi lisääntyi 8 %. Kauppatase muodostui alijäämäiseksi, mutta vaihtotase oli suurin piirtein tasapainossa. Suomen Pankin valuuttavaranto supistui. Kun liikepankkien ulkomainen nettovelka pieneni huomattavasti, maan koko valuuttavaranto kasvoi jonkin verran.

Kokonaistuotannon nopean kasvun seurauksena työllisyystilanne parani. Työttömien prosentiosuus koko työvoimasta oli vuoden aikana keskimäärin 2.8 % oltuaan vielä vuotta aikaisemmin 4.0 %.

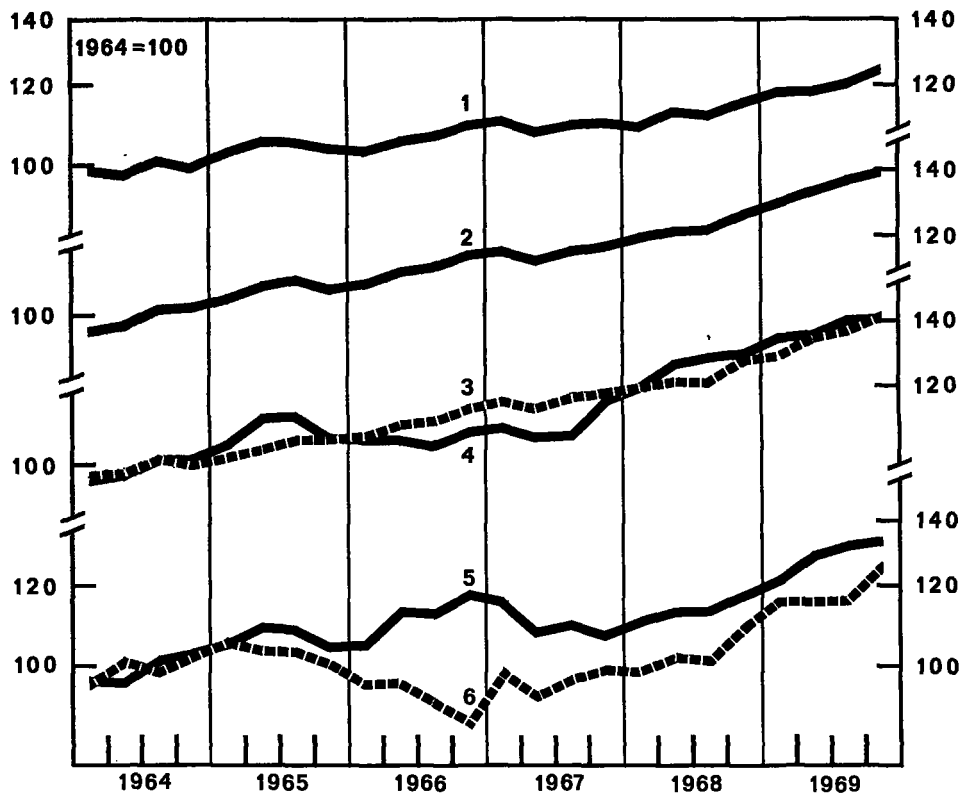
Yksityinen investointitoiminta oli vuonna 1969 voimakkaimmin kasvava kokonaiskysynnän osa. Kaiken kaikkiaan arvioidaan yksityisten investointien lisääntyneen määrältään 16 %. Nopeimmin kasvoivat kone- ja laiteinvestoinnit. Talonrakennusinvestointeja lisäsi ennen kaikkea tuotannollisten investointien nousu, mikä johtui teollisuuden lisääntyneestä rakennustoiminnasta. Asuinrakennusinvestointien kasvu oli hitaampaa ja keskittyi julkisiin varoin tuettuun asuntotuotantoon. Julkisen hallinnon investoinnit vaikuttivat suhdanteita tasaavasti, sillä niiden arvioidaan supistuneen noin 3 %.

Kotitalouksien käytettävissä olevan reaalityön arvioidaan lisääntyneen yhtä paljon kuin kokonaistuotanto. Kun kulutusalttius pysyi melkein muuttumattomana, yksityinen kulutus kasvoi lähes yhtä paljon kuin kokonaistuotanto. Pääpaino yksityisen kulutuksen kasvussa oli vuonna 1969 kestäville kulutustavaroilla, nimenomaan henkilöautoilla. Julkisten kulutusmenojen volyyymi kasvoi noin 4 %.

Kokonaistuotannon volyymin voimakkaaseen kasvuun vaikuttivat eniten talonrakennustoiminta, jonka kasvu oli noin 12 %, ja teollisuustuotanto, jonka kasvu oli noin 10 %. Eri teollisuuden aloista kasvoi puuteollisuuden tuotanto noin 15 % lisääntyneen vientikysynnän ansiosta. Myös paperiteollisuuden tuotanto kasvoi samasta syystä runsaat 13 %. Kone- ja laiteinvestointien voimistumisen kohdistuessa suurelta osalta tuontiin jäi investointitavaraiteollisuuden kasvu 9 %:iin. Kulutustavaraiteollisuudessa kasvu oli 10 %, mihin osaltaan vaikutti uusvientituotteiden viennin suuri lisäys.

BRUTTOKANSANTUOTE JA TEOLLISUUSTUOTANTO
Volyymi-indeksit kausivaihteluista puhdistettuina

Log. asteikko

1. Bruttokansantuote
2. Koko teollisuus
3. Kulutushyödyketeollisuus

4. Investointivarateollisuus
5. Paperiteollisuus
6. Puuteollisuus

Puu- ja paperiteollisuuden tuotannon kasvu heijastui myös metsätaloudessa, jonka tuotannon volyymin arvioidaan nousseen noin 10 %. Tuotannon kasvu kaupan, pankin ja vakuutustoiminnan piirissä yltyi noin 10 %:iin. Maataloudessa sekä maa- ja vesirakennustoiminnassa ei tuotannon volyyymi noussut vuonna 1969.

Vakauttamissopimuksen ansiosta hintataso pysyi varsin vakaana koko vuoden 1969 ajan. Elinkustannusindeksi kohosi ainoastaan vajaat 2 % edellisestä vuodesta. Tukkuhinnat nousivat kuitenkin voimakkaammin eli noin 3 ½ % edellisestä vuodesta. Tähän vaikutti ennen kaikkea tuontiraaka-aineiden voimakas hintojen nousu. Nimellisen ansiotason nousu oli 8 %. Ottaen huomioon elinkustannusindeksin noin 2 %:n suuruisen nousun jäi ansiotason reaalisesti nousuksi noin 6 %.

Edellytykset tavaraviennin voimakkaalle kasvulle olivat erittäin hyvät vuoden 1969 aikana. Suomen vientiteollisuuden kilpailuasema oli lujittunut oleellisesti devalvaation seurauksena ja vakauttamistoimenpiteiden tukiessa sitä edelleen. Koko tavaravienti kasvoi volyymiltaan noin 16 %. Eniten kasvoi metalliteollisuustuotteiden ja eräiden ns. uusvientituotteiden vienti. Puuteollisuustuotteiden kohdalla lisäys oli runsaat 14 % ja paperiteollisuustuotteiden kohdalla 9 %.

Tavarantuonnin volyyymi kääntyi voimakkaaseen nousuun vuoden 1969 ensimmäisellä puoliskolla myötäillen tuotannon kasvun nopeutumista. Investointitavaroiden tuonti kasvoi keskimääräistä enemmän. Kasvu oli nopeata myös kulutustavaroiden tuonnissa, mihin vaikutti ennen kaikkea henkilöautojen kysynnän huomattava lisääntyminen muutaman vuoden hitaan kasvun jälkeen.

Hintatason nousun voimistuminen läntisissä teollisuusmaissa heijastui tuontihintojen nousun nopeutumisena vuoden 1969 aikana. Keskimäärin arvioidaan tuontihintojen nousseen noin 3 %.

Vientihinnat vahvistuivat lähinnä puu- ja paperiteollisuustuotteiden kohdalla. Keskimääräinen vientihintojen nousu oli vajaat 5 %, joten ulkomaankaupan vaihtosuhte parani jonkin verran vuonna 1969.

Tavaraviennin arvo vuonna 1969 oli 8 340 milj. markkaa, mikä oli runsaat 20 % edellisvuotista suurempi. Tavarantuonnin arvo oli samaan aikaan 8 490 milj. markkaa eli 25 % suurempi kuin vuonna 1968. Kauppataase oli näin ollen 150 milj. markkaa alijäämäinen, kun se vielä edellisenä vuotena oli ollut 160 milj. markkaa ylijäämäinen. Kun vaihtotaseen muut erät tuottivat noin 200 milj. markan ylijäämän, muodostui vaihtotaseen ylijäämä noin 50 milj. markaksi. Sitä vastasi 260 milj. markan ylijäämä vuotta aikaisemmin.

Kansainvälisillä pääomamarkkinoilla vallinnut kireys aiheutti sen, että pitkäaikaisen ulkomaisen pääoman tuonti oli edellisvuotista vähäisempää. Nettomääräisesti pitkäaikaista pääomaa tuotiin 107 milj. markkaa. Lyhytaikaisen ulkomaisen pääoman nettotuonti jäi valuuttamarkkinoilla vallinneen epävarmuuden ja ulkomaisen korkotason nousun vuoksi hyvin vähäiseksi. Suomen Pankin kulta- ja valuuttavaranto pieneni vuoden aikana 115 milj. markalla 1 175 milj. markkaan. Pankin koko ulkomainen nettosaatava väheni 49 milj. markkaa. Kun valuuttapankkien nettovelka ulkomaille supistui 270 milj. markkaa, kasvoi maan koko valuuttavaranto 155 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 1 082 milj. markkaa.

Rahalaitosten antolainauksen kasvu oli lähes kolminkertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien rahalaitosten antolainaus kasvoi kertomusvuonna 2 053 milj. markkaa eli 14 %. Edellisenä vuonna vastaava kasvu oli 781 milj. markkaa eli 5.9 %. Huolimatta siitä, että yritysten omarahoitumahdollisuudet olivat vuoden 1969 aikana melko hyvät, kohdistui pankkei-

hin voimakas luottojen kysyntä lähinnä investointiaktiiviteetin nousun johdosta. Pankkeihin kohdistunutta luotonkysyntää lisäsi ulkomaisten pääomamarkkinoiden kireys ja kotimaiseen korkotasoon verrattuna korkea korkotaso. Ottolainauksen kasvu oli vain hiukan suurempi vuonna 1969 kuin edellisenä vuonna. Kaikkien rahalaitosten ottolainaus yleisöltä kasvoi vuonna 1969 1 876 milj. markkaa eli 13.2 % vastaavien lukujen oltua vuonna 1968 1 543 milj. markkaa ja 12.1 %. Käteistalletukset kasvoivat lähes kaksi kertaa nopeammin kuin varsinaiset talletukset. Varsinaisten talletusten rakenne muuttui kertomusvuoden aikana viimeisten indeksitalletusten tultua nostetuksi vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana. Maaliskuun alusta lähtien tulivat käyttöön uudet 24 kk:n, 12 kk:n ja 6 kk:n talletustilit, joille vuoden loppuun mennessä siirtyi 22 % varsinaisten talletusten kokonaismäärästä. Pankkien asema keskuspankkiin nähden pysyi lähes ennallaan.

II. VAKAUTTAMISSOPIMUS JA SIIHEN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

Valtiolta ja etujärjestöt katsoivat vakauttamisen jatkosopimuksen vuodelle 1970 välttämättömäksi. Vakauttamisen jatkamisesta päästiin sopimukseen syyskuun 11 päivänä 1969. Tällöin sopi 12 työmarkkinajärjestöä työmarkkinapoliittisista toimenpiteistä vuodeksi 1970. Samaan aikaan kauppan ja teollisuuden 13 keskusjärjestöä teki omalta osaltaan vakauttamista tukevan sopimuksen. Maataloushintojen osalta oli päästy sopimukseen jo aikaisemmin kesäkuussa 1969. Tämän sopimuksen mukaan maataloushintoja tuli korottaa suhteessa maatalouden kustannusten nousuun sekä yleiseen palkkakehitykseen ottaen kuitenkin huomioon maatalouden tuottavuuden lisäyksen kustannuksia vähentävänä tekijänä. Niinikään paperi- ja puuteollisuus sekä metsänomistajat olivat päässeet sopimukseen kantohinnoista hakkuukaudeksi 1969—1970. Työmarkkinoita koskevan sopimuksen mukaan palkkoja tuli korottaa 18 penniä tuntia kohden vuoden 1970 alusta, vähintään kuitenkin 1 %. Tämän lisäksi palkkaa, palkkaperusteita tai muita työvoimakustannuksia lisääviä tekijöitä sovittiin korotettaviksi niin, että näiden korotusten yhteisvaikutus oli 1 % alan palkkasummasta. Sopimuksen on arvioitu korottavan palkansaajien sopimuspalkkoja n. 5—6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Työmarkkinoita koskevaan sopimukseen sisältyy myös eräitä sosiaalisia uudistuksia, joista merkittävin oli erorahajärjestelmän käyttöön ottaminen vuoden 1970 alusta. Vakauttamissopimuksessa edellytetty laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta hyväksyttiin eduskunnassa marraskuun 21 päivänä 1969. Laki on periaatteessa samanlainen kuin edellisenä vuotena hyväksytty, paitsi että siihen nyt sisältyy vuokraisten irtisanomissuojaa koskeva kohta.

III. LUOTTO- JA PÄÄOMAMARKKINAT

Rahapolitiikan tavoitteet ja toimenpiteet

Vuoden 1969 puolella Suomen Pankki jatkoi niiden edellisenä vuonna alulle pantujen luottopoliittisten erityisjärjestelyjen toteuttamista, joilla pyrittiin elvyttämään investointeja taloudellisen kasvun ja työllisyyden kannalta tärkeillä tuotannaloilla. Kun valuuttavarannon kasvu yhä jatkui, rahalaitosten maksuvalmius parani vuoden alkukuukausina tuntuvasti. Tämä lisäsi rahalaitosten luotonantomahdollisuuksia samaan aikaan, jolloin myös luotonkysyntä kasvoi suhdannenousun nopeasti voimistuessa.

Suomen Pankin ja rahalaitosten kesken huhtikuun alussa pidetyssä neuvottelussa todettiin, että rahalaitosten luottopoliittikan tärkeimpänä tehtävänä oli pyrkiä huolehtimaan toisaalta taloudellista kasvua ja työllisyyslanteen vahvistumista edistävien teollisuus- ja asuntotuotantoinvestointien sekä kotimaisten pääomatavarantoimitusten riittävästä rahoituksesta ja toisaalta oman maksuvalmiutensa parantamisesta. Suomen Pankin taholta korostettiin erityisesti viimeksi mainitun tehtävän tarpeellisuutta silmällä pitäen sitä, että silloisten ennusteiden mukaan odotettiin rahalaitosten maksuvalmiuden vuoden mittaan yhä voimakkaasti paranevan, mikä saattaisi houkuttaa rahalaitokset liialliseen luotonannon lisäämiseen. Kun rahalaitoksille asetetut rediskonttauskiintiöt oli katsottava täysin riittäviksi, pankki huhtikuun 3 päivänä päätti muuttaa rediskonttausohjeita siten, ettei rediskonttauskiintiöiden ylitys enää ollut sallittua. Samalla kumottiin tarpeettomina rediskonttauskiintiön ylityksestä veloittettavaa lisäkorkoa koskevat määräykset ja muut kiintiön ylityksestä aiheutuvat sanktiot.

Toukokuussa syntyneet häiriöt kansainvälisillä valuuttamarkkinoilla aiheuttivat myös Suomen osalta huomattavaa valuuttakatoa — pankin kulta- ja valuuttavaranto supistui toukokuun aikana peräti 242 milj. markkaa. Valuuttamarkkinoiden epävarmuuden vuoksi rahalaitosten maksuvalmius kääntyiikin heikkeneväksi. Tähän vaikutti myös se, että kotimainen investointitoiminta vilkastui odotettua enemmän ja johti sekä luottovolyymiin että tuonnin suureen kasvuun. Suomen Pankin ja rahalaitosten kesken kesäkuun lopulla pidetyssä uudessa neuvottelutilaisuudessa todettiinkin, että suhdanne- ja maksutasekehityksen hallitsemiseksi rahalaitosten on pyrittävä

investointitarpeiden rahoituksen ohella edelleenkin parantamaan omaa maksuvalmiusasemaansa.

Syksyyn mennessä oli käynyt ilmeiseksi, että suhdannenousu oli saavuttamassa mitat, jotka edellyttivät niin julkisen vallan kuin yksityisenkin sektorin taholla aktiivisia toimenpiteitä suhdanteiden ylikuumenemisen välttämiseksi. Luottopolitiikan osalta oli todettavissa, että rahalaitokset eivät olleet toivotulla tavalla onnistuneet ehkäisemään maksuvalmiutensa heikkenemistä ja että niiden luotonannon kasvu oli aikaisemmin annettujen luottolupausten seurauksena muodostumassa suuremmaksi kuin suhdannepolitiikan kannalta olisi ollut suotavaa. Suomen Pankki ryhtyi tällöin neuvotteluihin rahalaitosten kanssa luotonannon kasvun rajoittamista koskevan sopimuksen aikaansaamiseksi. Neuvottelujen tuloksena Suomen Pankki, liikepankit, Osuuskassojen Keskus Oy, Suomen Säästöpankkiliitto, Osuuskassojen Keskusliitto ja Postisäästöpankki tekivät syyskuun 24 päivänä sopimuksen luotonantopolitiikan suuntaviivoista vuosille 1969—1970. Sopimuksen mukaan kukin rahalaitos rajoittaa antolainauksensa kasvun siten, että se kulloinkin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana on enintään 90 % samanaikaisesta ottolainauksen kasvusta. Ne rahalaitokset, joiden antolainaus jo oli kasvanut tätä enemmän, pyrkivät saavuttamaan mainitun enimmäisrajan viimeistään maaliskuun loppuun 1970 mennessä. Samana päivänä Suomen Pankki antoi kiertokirjeen uusista rediskonttausehdoista, jotka tulivat voimaan lokakuun alusta. Rahalaitosten rediskonttauskiintiöt alennettiin loka—joulukuun 1969 ajaksi 85 %:iin ja tammi—maaliskuun 1970 ajaksi 75 %:iin aikaisemmista määristään. Rediskonttauskiintiön ylituksesta päätettiin samalla ryhtyä uudelleen veloittamaan lisäkorkoa.

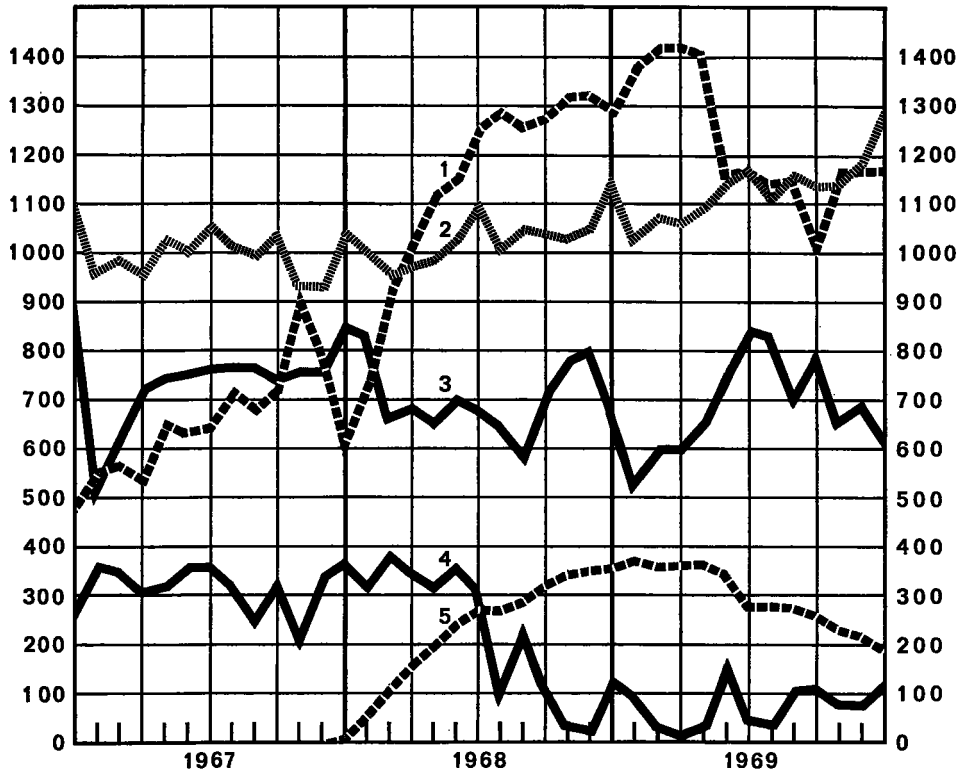
Vuoden viimeisellä neljänneksellä D-markan revalorointi aiheutti sekä etu- että jälkikäteen häiriöitä valuuttamarkkinoilla, mikä jälleen heijastui Suomessa rahalaitosten maksuvalmiuden odottamattomina heilahteluina. Ennen vuoden loppua tilanne kuitenkin vakiintui. Kiihtynyt suhdannenousu vaikeutti rahalaitosten luotonannon kasvun jarruttamista ja niiden maksuvalmiuden parantamispyrkimyksiä. Vuoden loppuun mennessä silti pääosa rahalaitoksista onnistui, osittain ottolainauksen voimakkaan kasvun ansiosta, alentamaan antolainaussuhteensa syyskuisen sopimuksen edellyttämiin rajoihin.

Vuoden 1969 aikana saatiin päätökseen keskuspankkiluoton teknistä uudistusta koskevat valmistelut. Varsinaisen keskuspankkiluoton myöntäminen rahalaitoksille on vanhastaan tapahtunut valtaosalta rediskonttausmuodossa. Tämä menettely on niin Suomen Pankin kuin rahalaitosten taholta todettava teknisesti hankalaksi ja paljon työtä vaativaksi. Sen jälkeen kun leimaverolakia vuoden 1968 lopussa Suomen Pankin aloitteesta siten muutettiin, että pankin ja rahalaitosten väliset varainsiirrot säädettiin kokonaisuudessaan leimaverosta vapaiksi, pankki ryhtyi neuvottelemaan

SUOMEN PANKIN TASEEN TÄRKEIMPIEN ERIEN KEHITYS
VUOSINA 1967, 1968 JA 1969, MILJ. MK

milj. mk

milj. mk

1. Kulta- ja valuuttavaranto, netto

4. Kotimaiset obligaatiot

2. Liikkeessä olevat setelit

5. Vientimaksutili

3. Rediskonttatut vekselit plus pankkien velka indeksitasauksella miinus yksityisten rahalaitosten shekkitilit

rediskonttaavien rahalaitosten kanssa muidenkin luottomuotojen kuin rediskonttauksen käyttämisestä keskuspankkiluoton myöntämisessä. Neuvottelujen tuloksena ja eduskunnan pankkivaltuusmiesten tehtyä joulukuun 12 päivänä pitämässään kokouksessa uudistuksen toteuttamiseksi tarvittavat päätökset Suomen Pankki antoi joulukuun 31 päivänä rediskonttaaville rahalaitoksille kiertokirjeen uusista keskuspankkiluoton ehdoista. Ohjeissa, jotka tulivat voimaan vuoden 1970 alusta, hyväksyttiin uusiksi luottomuodoiksi myös rahalaitosten omat vekselit samoin kuin niiden toistensa maksettaviksi asettamat vekselit, joita Suomen Pankki nyt ryhtyy diskonttaamaan keskuspankkiluoton päämuotona. Rediskonttaamista pankki suositteli vain rahalaitosten lyhytaikaisten kassantarpeiden rahoittamiseen. Ra-

halaitosten luottokiintiöt, mitä nimitystä ryhdytään käyttämään rediskonttauskiintiön sijasta, säilytetään tammi—maaliskuuksi 1970 sellaisina, miksi ne oli syyskuussa vahvistettu. Luottokiintiön ylitysmahdollisuus poistettiin, minkä vuoksi lisäkoron veloitusta koskevat määräykset samalla kumottiin. Milloin jonkin rahalaitoksen kassantarve vastaisuudessa jostakin poikkeuksellisesta syystä ylittäisi luottokiintiön sallimat puitteet, Suomen Pankki voi kuitenkin, milloin perustellut syyt ovat olemassa, suostua tekemään rahalaitoksen kanssa obligaatioiden ylimääräisiä termiinkauppoja.

Rahalaitosten edellisenä vuonna tekemän päätöksen mukaisesti olivat ne indeksiehtoiset talletukset, jotka erääntyivät helmikuun 1 päivänä 1969 tai myöhemmin, nostettavissa heti tuosta päivästä lukien. Nostojen seurauksena rahalaitosten Suomen Pankissa pitämien indeksitasauustilien velka nousi helmikuun alkupuolella suurimmilleen, 166 milj. markkaan. Luotoista veloittamansa 1 %:n lisäkoron tuoton rahalaitokset käyttivät indeksitasausvelkansa maksamiseen Suomen Pankille, ja kertomusvuoden loppuun mennessä tämä velka oli alentunut 87 milj. markkaan. Eräissä harvoissa tapauksissa rahalaitokset saattoivat lopettaa 1 %:n lisäkoron veloittamisen jo vuoden 1969 aikana. Pääosassa rahalaitoksia lisäkoron veloitus päättynee vuoden 1970 syksyllä, mutta joissakin tapauksissa veloitustarvetta jäänee vielä vuoden 1971 puolelle.

Suomen Pankki jatkoi koko vuoden rahalaitosten luotonantokorkojen yksityiskohtaista valvontaa. Joulukuussa 1968 antamiensa ohjeiden puitteissa Suomen Pankki muutamissa pakottavissa tapauksissa salli eräiden säästöpankkien ja osuuskassojen luotonannon keskikoron korottamisen ao. rahalaitosten keskusliittojen esityksestä. Mainittujen rahalaitosryhmien keskikorot kokonaisuudessaan pysyivät silti entisellä tasollaan.

Vuoden 1969 alussa jatkettiin neuvotteluja rahalaitosten ottolainauskorkojen tarkistuksesta ja ne johtivat uuden korkosopimuksen solmimiseen rahalaitosten kesken helmikuun 22 päivänä. Uudet ottolainauskorot ja samassa yhteydessä päätetyt eräät uudet tilimuodot astuivat voimaan maaliskuun alusta (ks. s. 19—20).

Joulukuun 9 päivänä 1969 annetussa laissa taloudellisen kasvun turvaamisesta vuonna 1970 säilytettiin luottojen enimmäiskorkoa koskevat säännökset asiallisesti samanlaisina kuin ne olivat vuoden 1968 vakauttamislaissa. Suomen Pankki julkaisi lain edellyttämät tiedot korkomääristä Virallisessa lehdessä tammikuun 2 päivänä 1970.

Ne asuntorakennustuotannon ja teollisuusinvestointien rahoitusta koskevat erityisjärjestelyt, joista Suomen Pankki oli päättänyt keväällä 1968 vakauttamisneuvottelujen yhteydessä, saatiin vuoden 1969 puolella loppuun suoritetuiksi. Kuntien investointien rahoitusta koskevat neuvottelut saatiin päätökseen tammikuussa. Tällöin sovittiin siitä, että Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy, Suomen Kiinteistöpankki Oy sekä Maa- ja teollisuus-

Liikepankkien ja Osuuskassojen Keskus Oy:n antolainauksen kasvu vuonna 1969 oli 187 milj. markkaa suurempi kuin niiden ottolainauksen kasvu. Edellisenä vuonna ottolainaus yleisöltä lisääntyi 383 milj. markkaa enemmän kuin antolainaus. Vastaaavien puolella kassat kasvoivat jokseenkin yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Kassavarantotalletukset Suomen Pankissa supistuivat edelleen sopimuksen mukaisesti. Kotimaiset ulkomaan rahan määräiset nettosaatavat vähenivät kertomusvuoden aikana, kun ne vuotta aikaisemmin olivat kasvaneet likimäärin samalla markkamäärällä. Osakkeiden ja obligaatioiden salkku kasvoi vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Vastattavien puolella ulkomaiset nettovelat supistuivat, mikä aiheutui pääasiassa ulkomaisten saatavien kasvusta. Vuonna 1968 kehityksen suunta oli päinvastainen, sillä tuolloin ulkomaiset nettovelat lisääntyivät. Maksujen välityksen nettomäärä kasvatti vastattavia 24 milj. markkaa. Nettovelka kotimaisille rahalaitoksille kasvoi edellisvuotista vähemmän. Velka Suomen Pankille vähentyi vuoden aikana 66 milj. markkaa vastaavan supistuksen oltua edellisenä vuonna 253 milj. markkaa. Omat pääomat kasvoivat hieman edellisvuotista nopeammin. Muissa erissä tapahtui nettomääräistä kasvua vuotta aikaisemman vähennyksen asemesta.

Rahalaitosten ottolainauksen muutokset vuosina 1968 ja 1969 esitetään seuraavassa asetelmassa.

	milj. mk	Muutos vuoden aikana		milj. mk	%
		1968	1969		
Liikepankit	+ 682.8	+ 14.4	+ 848.8	+ 15.7	
Säästöpankit	+ 357.6	+ 9.6	+ 413.3	+ 10.1	
Osuuskassat	+ 289.0	+ 11.6	+ 385.5	+ 13.9	
Postisäästöpankki	+ 173.4	+ 13.5	+ 181.3	+ 12.5	
Osuuskauppojen säästökassat	+ 33.7	+ 7.8	+ 56.6	+ 12.2	
Osuuskassojen Keskus Oy	+ 6.5	+ 19.1	— 9.1	— 22.4	
Suomen Kiinteistöpankki Oy	+ 0.0	+ 0.0	— 0.2	— 30.0	
Yhteensä	+ 1 543.0	+ 12.1	+ 1 876.2	+ 13.2	

Koko ottolainauksen kasvu oli vuonna 1969 noin prosenttiyksikön eli 333.2 milj. markkaa suurempi kuin edellisenä vuonna. Ottolainauksen lisäyksestä oli 379.4 milj. markkaa shekkitilien ja 1 496.8 milj. markkaa varsinnaisten talletusten kasvua. Shekkitilien kasvu hidastui edellisestä vuodesta vain hieman ja oli kertomusvuonna 25 %. Talletusten kasvu puolestaan nopeutui jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna ollen 11.7 % vuonna 1969. Shekkitilien kasvun säilymiseen jo toisena peräkkäisenä vuotena varsin korkeana vaikuttivat kertomusvuonna sekä koti- että vientimarkkina-

teollisuuden aktiviteetin vilkkaus ja vientimaksujen perimisen lopettaminen. Olosuhteet varsinaisten talletusten kehitykselle olivat suhdannenousun edistyessä ja taloudellisen tasapainon säilyessä edelleen suotuisat. Varsinaisten talletusten kasvu jatkuikin vuonna 1969 jonkin verran nopeampana kuin edellisenä vuonna. Varsinaisten talletusten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 14 236.5 milj. markkaa ja shekki- ja postisiirtotilien yhteismäärä 1 895.4 milj. markkaa.

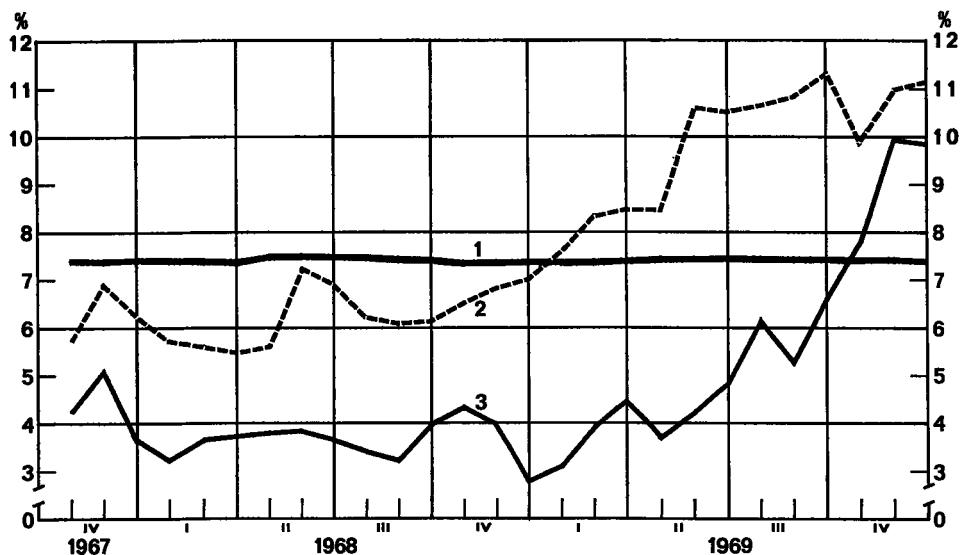
Varsinaisten talletusten rakenteessa tapahtui vuoden 1969 aikana eräitä muutoksia. Indeksitileiltä, joille talletusten vastaanottaminen lopetettiin vuoden 1968 maaliskuussa, nostettiin viimeiset talletukset vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana ja maaliskuun alusta otettiin käyttöön uudet 24 kk:n, 12 kk:n ja 6 kk:n talletustilit. Varsinaisten talletusten kokonaismäärästä kertyi vuoden loppuun mennessä 14 % 24 kk:n, 7 % 12 kk:n ja 1 % 6 kk:n tileille. Varojen vastaanotto vanhoille, 6 %:n, ns. korkeakorkoisille tileille sen sijaan lopetettiin uusien tilijärjestelyjen yhteydessä maaliskuun alusta 1969. Luonnollisten henkilöiden ja jakamattomien kuolinpesien talletukset olivat kertomusvuonna verovapaita. Varsinaiset talletukset jakaantuivat eri talletustileille seuraavasti.

	31.12.1968 milj. mk	Yleisön varsinaiset talletukset		
		31.12.1969 milj. mk	Muutos milj. mk	%
Indeksitalletukset	1 412.7	—	—1 412.7	.
24 kk:n talletukset	—	1 995.9	+1 995.9	.
12 kk:n talletukset (6 %)	3 083.7	1 543.5	—1 540.2	.
12 kk:n talletukset (5 %)	—	1 040.4	+1 040.4	.
6 kk:n talletukset	—	123.9	+ 123.9	.
Yhteensä	4 496.4	4 703.7	+ 207.3	4.6
Muut	8 243.4	9 532.8	+1 289.4	15.6
Yhteensä	12 739.8	14 236.5	+1 496.7	11.7

Rahalaitosten antolainauksessa yleisölle vuosina 1968 ja 1969 tapahtuneet muutokset on esitetty seuraavassa asetelmassa.

	milj. mk	Muutos vuoden aikana			
		1968	%	1969	%
Liikepankit	+ 389.6	+ 7.5	+ 992.6	+ 17.7	
Säästöpankit	+ 200.7	+ 6.2	+ 354.6	+ 10.3	
Osuuskassat	+ 176.2	+ 7.3	+ 325.4	+ 12.5	
Postisäästöpankki	+ 71.4	+ 8.2	+ 108.8	+ 11.6	
Osuuskassojen Keskus Oy	— 83.1	— 23.4	+ 34.1	+ 12.5	
Kiinnitysluottolaitokset	+ 26.1	+ 2.5	+ 237.4	+ 22.5	
Yhteensä	+ 780.9	+ 5.9	+ 2 052.9	+ 14.8	

KOTIMAISEN JA ULKOMAISEN KORKOTASON KEHITYS

1. Liikepankkien antolainauksen keskikorko
2. \$-määräisten Euro-talletusten korko
3. DM-määräisten Euro-talletusten korko

Rahalaitosten antolainauksen kasvu oli vuonna 1969 lähes kolminkertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Antolainauksen kasvuun vaikuttivat kertomusvuonna lähinnä investointitoiminnan voimistuminen ja kansainvälisten rahamarkkinoiden kohonnut (ks. yllä oleva kuvio) korkotas, joka osaltaan lisäsi luottojen kysyntää kotimaisilla rahamarkkinoilla. Seuraavassa kuviossa on esitetty anto- ja ottolainauksen kehitys 12 kuukauden liukuvina summina.

Rahalaitosten ottolainauksessa sovelletut korot muuttuivat kertomusvuonna maaliskuun alusta. Eri tileillä sovelletut korot on esitetty seuraavassa asetelmassa.

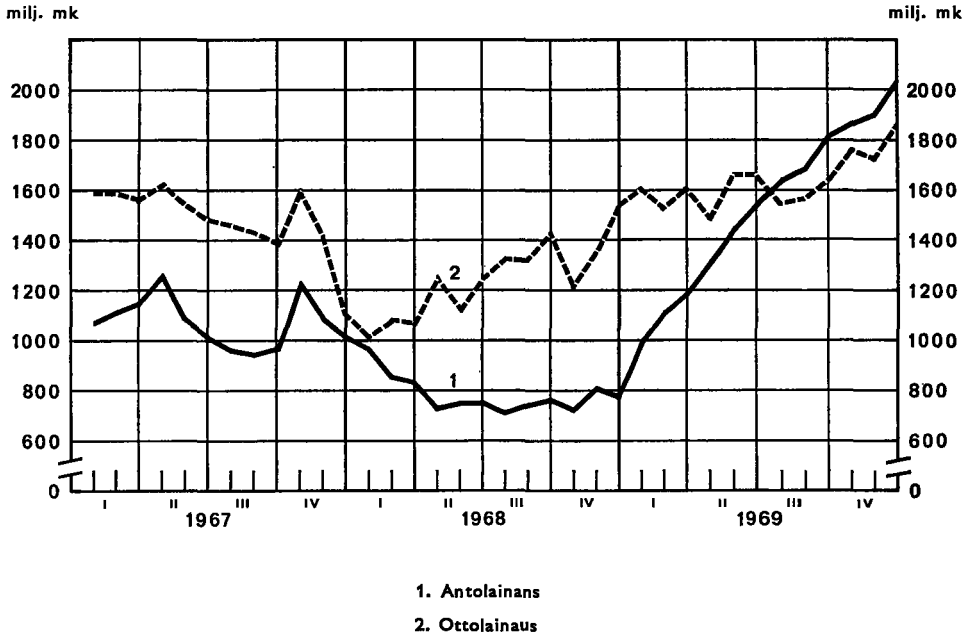
	1.1.—28.2. %	1.3.—31.12. %
24 kuukauden talletukset (korkeakorkoiset)	—	6
12 kuukauden talletukset (korkeakorkoiset)	6	5
6 kuukauden talletukset	—	4 ½
Vakiotalletukset ¹ ja käyttötilit ²	4 ½	4
Indeksitalletukset	3	—
Shekkitilit ja postisiirtotilit	0	0

¹ Vakiotalletukset = karttavat talletustilit ja säästötilit.

² Käyttötileillä korko lasketaan kuukauden alimmalle saldolle.

RAHALAITOSTEN OTTO- JA ANTOLAINAUS

Muutos edellisen vuoden vastaavasta kk:sta, milj. mk

Rahalaitosten soveltamissa antolainauskoroissa tapahtui vuoden 1969 aikana ainoastaan vähäisiä muutoksia. Rediskonttaavien rahalaitosten luotonannossaan soveltama ylin korko oli edelleen 10 % vuodessa. Liikepankkien luotonannossaan yleisölle soveltamien antolainauskorkojen punnittu keskiarvo vuoden lopussa oli 7.42 % samoin kuin vuotta aikaisemmin. Säästöpankeissa ja osuuskassoissa antolainauskorkojen punnittu keskimäärä oli jonkin verran tätä korkeampi. Varsinaisen koron lisäksi rahalaitokset perivät väli aikaista 1 %:n suuruista lisäkorkoa luoton nimellispääomalle siihen asti, kunnes indeksitalletuksille maksettava indeksihyvitys on kokonaan katettu. Tämän lisäkoron periminen jatkuu suurimmassa osassa rahalaitoksia vielä vuonna 1970.

Arvopaperimarkkinat

Edellisenä vuonna alkanut noususuunta jatkui arvopaperimarkkinoilla voimakkaana edelleen vuoden 1969 aikana. Helsingin Arvopaperipörssin kokonaisvaihto oli 53.7 milj. markkaa, mikä merkitsi 22.6 %:n nousua vuoteen 1968 verrattuna. Erityisesti teollisuusosakkeiden vaihto oli vilkasta jakaantuen verrattain tasaisesti koko vuoden osalle. Niiden vaihto nousi 24.8 milj. markkaan, mikä ylitti edellisvuotisen 42.6 %:lla. Merkintäoikeuksien myynti keskittyi alkuvuodelle, niiden osalta kasvu oli 10.5 %. Pankkiosakkeiden myynti kasvoi jonkin verran, mutta debentuurien osalta oli havaittavissa laskua. Obligaatioiden myynti lisääntyi viidenneksellä.

Osakesäästämisen edistämiseksi osinkotulot vapautettiin valtionverosta 400 markkaan asti vuodelta 1969 toimitettavassa verotuksessa. Toimenpiteen tarkoituksena oli edistää nimenomaan piensäästäjien kiinnostusta osakesäästämistä kohtaan.

Heinäkuun alussa astui voimaan uusi laki obligaatioiden verohuojennuksista. Yleisölle myytävälle obligaatiolainalle valtioneuvosto voi myöntää verovapauden, jos lainan tarkoituksena on rahoittaa taloudellista kasvua edistäviä, kansainvälistä kilpailukykyä lisääviä tai työllisyyttä parantavia investointeja. Verovapaus koskee luonnollisten henkilöiden ja jakamattomien kuolinpesien hallussa olevia obligaatioita. Verovapaus koski alun perin korkeintaan 10 verovuotta, mutta marraskuussa 1969 tämä aika pidennettiin 11 vuoteen. Uutta obligaatioiden verohuojennuslakia sovelletaan vain 1 heinäkuuta 1969 tai sen jälkeen liikkeelle laskettuihin obligaatiolainoihin.

Vuoden 1969 aikana laskettiin liikkeelle kaikkiaan 34 obligaatiolainaa, joista 28 oli Suomen rahan määräisiä kotimaassa liikkeeseen laskettuja ja 6 ulkomaan rahan määräisiä.

Ulkomaisia lainoja olivat valtion Saksan liittotasavallassa emittoimat kaksi 75 milj. D-markan lainaa, Teollistamisrahasto Oy:n Maailmanpankilta saama 22 milj. dollarin laina, Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy:n, Suomen Kiinteistöpankki Oy:n ja Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy:n Saksan liittotasavallassa emittoima 60 milj. D-markan kuntalaina, Mortgage Bank of Finland Oy:n emittoima 60 milj. D-markan laina ja Kajaani Oy:n 6 milj. Sveitsin frangin laina.

Kotimaisista obligaatiolainoista oli valtion liikkeelle laskemia 13, nimellismäärältään yhteensä 708.8 milj. markkaa. Näistä 7 oli tarkoitettu yleisölle, muut rahalaitoksille, vakuutuslaitoksille sekä työeläkekassoille. Kaikkiaan myytiin valtion obligaatioita vuoden aikana 706.1 milj. markan arvosta. Seuraavassa asetelmassa on esitetty vuonna 1969 liikkeelle lasketut kotimaiset obligaatiolainat.

Kotimaiset lainat olivat kaikki kiinteäkorkoisia ja korko vaihteli 7 $\frac{1}{2}$ %:sta 8 $\frac{1}{2}$ %:iin.

Vuonna 1969 liikkeelle lasketut obligaatiolainat

	Suunniteltu määrä milj. mk	Myyty määrä milj. mk
Valtion lainat	708.8	706.1
8 ¼ %:n laina	20	20
8 %:n laina	200	200
Vakuutuslaitoslaina	42	41.6
Työllisyysobligaatiolaina	34.9	34.1
7 ½ %:n laina	32.6	32.6
II 8 %:n laina	16.5	16.5
II 7 ½ %:n laina	137.3	137.3
Työeläkekassalaina	10.5	10.5
III 8 %:n laina	10	8.5
III 7 ½ %:n laina	120	120
Metsänparannuslaina	20	20
7 ½ %:n rahalaitoslaina	35	35
8 %:n rahalaitoslaina	30	30
 Luottolaitosten lainat	 198.0	 186.2
Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy	10	9.7
Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy	7.5	7
Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy	2.5	2.5
Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy	9	9
Maa- ja teollisuuskiinteistöpankki Oy	10	10
Suomen Kiinteistöpankki Oy	25	25
Suomen Kiinteistöpankki Oy	12	12
Suomen Kiinteistöpankki Oy	10	10
Suomen Kiinteistöpankki Oy	5	5
Suomen Kiinteistöpankki Oy	10	6
Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy	12	12
Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy	50	48
Suomen Teollisuus-Hypoteekkipankki Oy	30	30
 Teollisuusyhtiöiden lainat	 25	 25
Rauma-Repola Oy	15	15
Upo Osakeyhtiö	10	10
Yhteensä	926.8	917.8

Valtiontalous

Vuoden 1969 talousarvio laadittiin ottaen huomioon vuoden 1968 keväällä eri etujärjestöjen kesken tehty vakauttamissopimus, johon hallitus ilmoitti yhtyvän. Kun esitys laiksi taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968—1969 oli eduskunnan käsiteltävänä, hallitus ilmoitti huolehtivansa valtion kokonaismenojen kasvun pysäyttämistä ja verorasituksen

Tammi—marraskuussa valtion tulot (ilman lainanottoa) kasvoivat kas-salaskelmien mukaan 6 % ja menot (ilman kuoletuksia) runsaat 5.5 % ver-rattuna vastaavaan ajanjaksoon edellisenä vuonna. Verot ja veronluonteiset tulot nousivat lähes 6 %, näistä kasvoi eniten auto- ja moottoripyöräveron tuotto, joka kaksinkertaistui. Myös valmisteverojen tuotto lisääntyi run-saasti, lähes 18 %, mikä johtui suureksi osaksi keskioluen vapauttamista seu-ranneesta kulutuksen kasvusta. Liikevaihtoveron kertymä nousi myös keski-määräistä enemmän, 12.5 %. Tullien ja tuontimaksujen tuoton kasvu jäi vaatimattomaksi huolimatta tuonnin voimakkaasta lisääntymisestä, koska tulleja edelleen alennettiin kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Menoista kasvoivat siirtomenot 8.5 % ja näistä erityisesti maatalouden hintatukeen käytetyt menot yli 16 %. Kulutusmenoista kasvoivat palkat ja palkkauksen luonteiset menot runsaat 10 %, korjaus- ja kunnossapitomenot pysyivät ennallaan ja muiden kulutusmenojen kohdalla tapahtui laskua. Kulutusme-not kasvoivat keskimäärin 6 %. Reaalisijoituksista ainoastaan talonraken-nusinvestoinnit osoittivat pientä nousua, kun sen sijaan kone- ja kalusto-sekä erityisesti maa- ja vesirakennusinvestoinneissa oli havaittavissa selvää laskua, jälkimmäisissä jopa 6.5 %. Reaalisijoitukset laskivatkin keskimäärin 4.5 %. Lainananto kasvoi 15 % erityisesti asuntolainoituksen lisäämisen johdosta, mutta muut finanssisijoitukset laskivat lähes viidenneksellä ver-rattuna vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Marraskuun lopussa valtion-talouden ylijäämä oli lähes samansuuruinen kuin edellisenä vuonna vas-taavaan aikaan eli 264 milj. markkaa.

Vientimaksuvaroja käytettiin vuoden 1969 aikana kaikkiaan 292 milj. markkaa vientimaksujen tuoton ollessa samana aikana 128 milj. markkaa. Nettokäyttö oli siis 164 milj. markkaa, kun edellisenä vuonna kertymä oli 346 milj. markkaa käyttöä suurempi. Vuoden 1969 loppuun mennessä venti-maksuvaroja oli käytetty kaikkiaan 469 milj. markkaa, joten noin 190 milj. markkaa oli vielä jäljellä. Vientimaksujen pääosa sijoitettiin valtioonemmis-töisten osakeyhtiöiden osakepääomien korotuksiin, rautatierakennuksiin ja tietoliikenneyhteyksien parantamiseen sekä vienti- ja investointiluoottojen rahoittamiseen.

Valtion pitkäaikainen kotimainen lainanotto nousi kaikkiaan 728 milj. markkaan, josta yleisölle myytyjen obligaatiolainojen osuus oli 535 milj. markkaa eli 73 %. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla lainanotto oli 447 milj. markkaa eli 61 % koko vuoden lainanotosta. Yleisölainojen myynti ajoittui vielä selvemmin vuoden alkupuoliskolle, sillä 70 % koko vuoden yleisölai-noista myytiin tällöin. Joukossa olivat mm. tammikuussa emittoitu 200 milj. markan ja toukokuussa liikkeeseen laskettu 160 milj. markan obligaa-tiolainat, joista jälkimmäinen muutettiin myöhemmin 137 milj. markan määräiseksi. Kesäkuun loppuun mennessä oli laskettu liikkeelle kaikkiaan 8 obligaatiolainaa. Toisella vuosipuoliskolla emittoitiin vielä kaksi yleisölainaa

ja kolme muuta obligaatiolainaa, joita myytiin yhteensä 281 milj. markan arvosta. Koko vuoden aikana myytiin 42 milj. markan vakuutuslaitoslaina, vuoden lopussa kaksi rahalaitoslainaa suuruudeltaan yhteensä 65 milj. markkaa Postisäästöpankille. Muita lainoja (mm. työllisyysobligaatiolaina ja metsänparannuslaina) myytiin vuoden kuluessa 86 milj. markan arvosta. Kuoletuksia suoritettiin kaikkiaan 572 milj. markkaa, joten nettolainanotto nousi 156 milj. markkaan eli hiukan korkeammaksi kuin edellisenä vuonna.

Saksan liittotasavaltaan saatiin myydyksi kaksi obligaatiolainaa, jotka molemmat olivat määrältään 75 milj. DM. Lisäksi yksi edellisenä vuonna Sveitsissä myyty laina nostettiin vasta vuoden 1969 puolella, joten ulkomainen pitkäaikainen lainanotto nousi 212 milj. markkaan.

Koko ulkomainen velka väheni 418 milj. markkaa vuonna 1969, koska valtion Kansainväliselle Valuuttarahastolle antamat velkakirjat mitätöitiin. Tämä näkyy asetelman erässä »Kansainvälisille järjestöille annetut velkakirjat» vuonna 1969 tapahtuneena pienenemisenä.

Koko valtionvelka aleni vuonna 1969 noin 9 %. Valtionvelan kehitys käy ilmi seuraavasta asetelmasta:

	31.12.1968	31.12.1969
	mlj. mk	
Lainat	1 620	1 595
Kansainvälisille järjestöille annetut velkakirjat	404	10
Lyhytaikainen luotto	50	51
Ulkomainen velka	2 074	1 656
Lainat	2 160	2 316
Velkasitoumukset	5	4
Lyhytaikainen luotto	320	158
Kassavelka, netto	— 256	— 217
— konttokuranttiluotto ja shekkituliluotto	391	345
— miinus kassa-, postisiirto- ja shekkilivarat	— 287	— 366
— miinus vientimaksuvarat	— 360	— 196
Kotimainen velka	2 229	2 261
Koko velka	4 303	3 917

Lyhytaikainen velkakirja- ym. luotto väheni vuoden aikana melkoisesti. Valtion Suomen Pankissa olevan shekkitilin saldo pysyi edelleen verrattain pienenä ollen 4 milj. markkaa joulukuun lopussa.

IV. VALUUTTAPOLITIIKKA JA MAKSUTASE

Valuuttakurssit

Maaliskuun 30 päivänä 1962 annetun rahalain 2 §:n 1 momentin sekä Kansainvälisen Valuuttarahaston sopimusartikloiden (Sop.S.45/1969) edellyttämä markan kansainvälinen perusarvo eli pari-arvo oli kertomusvuoden aikana 0.211590 grammaa hienoa kultaa, joka vastaa 146.999 markkaa troy-unssilta kultaa (4.19997 markkaa Yhdysvaltain dollarilta).

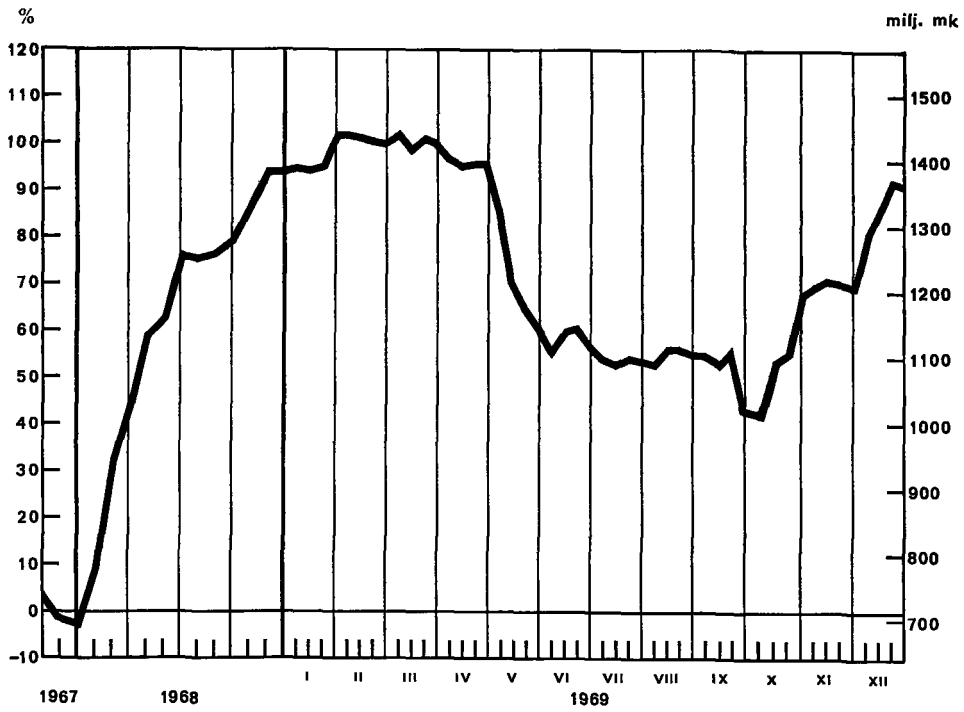
Valuuttakurssien noteeraustapaan ei kertomusvuoden aikana tehty muutoksia. Vahvistettujen vaihtelualueiden puitteissa muuttuvat kurssit noteerattiin edelleenkin valuuttapankkien ja Suomen Pankin kesken pidetyissä päivittäisissä kurssienmäärittelytilaisuuksissa.

Vuoden 1969 tapahtumat kansainvälisillä kulta- ja valuuttamarkkinoilla näyttävät palauttaneen markkinoiden pitkään häiriintyneenä olleen tasapainon. Edellisenä vuonna kahtia jaetut kultamarkkinat osoittautuivat elinkelpoisiksi. Ylitettyään vuoden ensimmäisen neljänneksen lopulla 43.80 dollaria unssilta kullan hinta yksityisillä markkinoilla laski vuoden loppuun mennessä virallisen hinnan tasolle ja avoinna ollut uuden kullan markkinointikysymys saatiin Kansainvälisen Valuuttarahaston jäsenistön osalta ratkaistuksi. Niinikään päätettiin Valuuttarahaston puitteissa vahvistaa arvioiden mukaan riittämättömäksi käymässä olevaa kansainvälistä maksuvalmiutta luomalla jäsenmaiden varantoihin luettavia ns. erityisiä nosto-oikeuksia sekä korottamalla rahaston jäsenosuuksia.

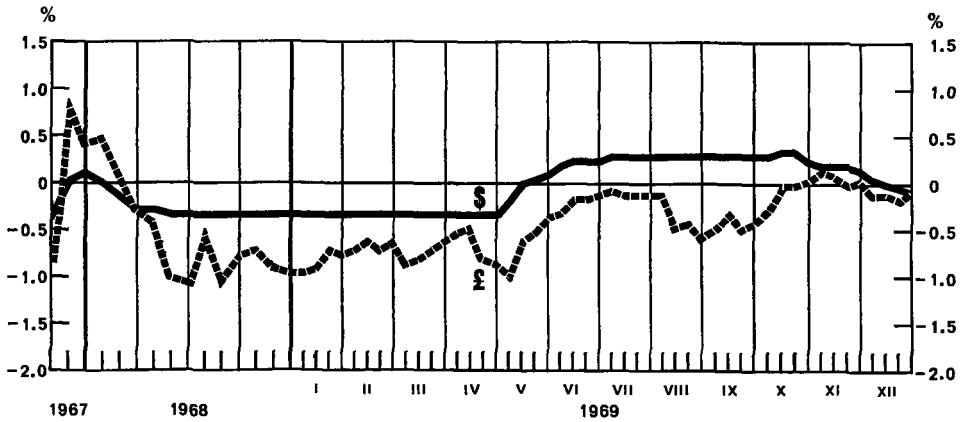
Kertomusvuoden aikana muutettiin kahden kansainvälisesti tärkeän valuutan pari-arvoja. Ranskan frangin arvoa alennettiin elokuun 11 päivänä 11.11 % ja D-markan arvoa nostettiin lokakuun 27 päivänä 9.29 %. Frangin devalvointi ei sanottavasti vaikuttanut kansainvälisten valuuttamarkkinoiden toimintaan. Viivyttely jo ilmeisen väistämättömäksi käyneen D-markan revalvointipäätöksen teossa sen sijaan synnytti huomattavan lyhytaikaisen pääoman virtauksen Saksan liittotasavaltaan, mistä oli seurauksena häiriöitä ensin keväällä sekä myöhemmin syys—lokakuussa revalvoinnin kuukauden kestäneen asteittaisen toimeenpanon yhteydessä. Käännyttyään revalvoinnin jälkeen ei pääomavirta voimakkuudestaan huolimatta häirinyt valuuttamarkkinoiden normaalia toimintaa.

KULLAN JA VAIHDETTAVIEN VALUUTTOJEN VARANNON MUUTOS

DOLLARIN JA PUNNAN VIRALLISEN MYYNTIKURSSIN POIKKEAMA PARIKURSSISTA

Edellä mainitut pääoman virtaukset vaikuttivat myös Suomen valuuttatilanteeseen sekä muuttuviin valuuttakursseihin. Vaihdeettävien valuuttojen varannon huomattavan supistumisen seurauksena nousivat valuuttakurssit jyrkästi vuoden keskivaiheilla laskeakseen jälleen vuoden loppukuukausina pankin ostaessa valuuttoja takaisin. Kaikki myydyt valuutat eivät kuitenkaan palanneet Suomen Pankkiin, eivätkä valuuttakurssit liioin laskeneet takaisin alkuvuoden tasolle siitäkään huolimatta, että vaihdettävien valuuttojen kokonaisvaranto kasvoi yli edellisen vuodenvaihteen määrän. Tämä johtui lähinnä kertomusvuonna ulkomaankaupan rahoitusrakenteessa sekä valuuttapankkien ulkomaanerissä tapahtuneista muutoksista.

Seuraavassa asetelmassa on esitetty Suomen Pankin viralliset valuuttojen myyntikurssit vuosien 1968 ja 1969 lopussa, samoin kuin niiden vaihtelualueiden ääriarvot sekä myynti- ja ostokurssien väliset erot. Kahdenkeskisissä maksusopimuksissa käytettiin kertomusvuoden aikana selvitysvaluuttoina edelleen ruplaa ja clearing-dollaria, joiden kurssit pysyivät koko vuoden muuttumattomina.

	Viralliset myyntikurssit		Avista-kurssien ääriarvot 31. 12. 69		Myynti- ja ostokurssin välinen ero 31. 12. 69 enintään	
	31. 12. 68	31. 12. 69	Alin ostokurssi	Ylin myyntikurssi		
Muuttuvat kurssit						
New York	1 US \$	4.1870	4.1970	4.1685	4.2315	—,018
Montreal	1 C \$	3.9020	3.9090	3.817	3.953	—,018
Lontoo	1 £	9.9850	10.0750	9.920	10.240	—,043
Tukholma	100 Skr	80.95	81.25	79.970	82.405	—,38
Oslo	100 Nkr	58.63	58.82	57.895	59.680	—,30
Kööpenhamina ..	100 Dkr	55.86	56.07	55.166	56.846	—,28
Frankfurt a. M . .	100 DM	104.70	113.78	113.00	116.60	—,50
Amsterdam	100 Hfl	116.07	115.70	114.30	117.80	—,60
Bryssel	100 FB	8.3600	8.4550	8.2750	8.5270	—,042
Zürich	100 Sfr	97.40	97.20	93.675	98.520	—,50
Pariisi	100 FF	84.60	75.45	74.490	76.760	—,36
Rooma	100 Lit	—,6710	—,6690	—,66220	—,68195	—,0035
Wien	100 ÖS	16.22	16.27	15.910	16.400	—,10
Lissabon	100 Esc	14.65	14.81	14.340	14.885	—,10
Reykjavik	100 Ikr	4.76	4.80	—	—	—,04
Madrid	100 Ptas	6.02	6.03	—	—	—,05
Kiinteät kurssit						
Moskova, clearing .	1 Rub	4.6799	4.6799	—	—	—,0266 ¹
Bukarest						
Clearingdollari	1 cl.\$	4.212	4.212	—	—	—,024 ¹
Berliini, Budapest, Praha, Sofia ja Varsova						

¹ Kiinteä.

Saavutettuaan edellisenä vuonna huippuluvun 679 milj. markkaa laski kurssienmäärittelytilaisuuksissa tehtyjen valuuttakauppojen arvo kertomusvuonna 339 milj. markan tasolle. Valuuttamarkkinoilla ajoittain vallinneen voimakkaan levottomuuden johdosta joutui Suomen Pankki samanaikaisesti kuitenkin lisäämään valuuttapörssin ulkopuolella tekemiään kauppvoja.

Ulkomainen maksuliike

Clearingtilin kautta tapahtuvaa maksuliikettä edellyttäviä kahdenkeskisiä maksusopimuksia oli Suomella kertomusvuoden päättyessä kahdeksan maan kanssa (Bulgaria, Kiinan kansantasavalta, Neuvostoliitto, Puola, Romania, Saksan Demokraattinen Tasavalta, Tšekkoslovakia ja Unkari). Maksuissa Puolan ja Tšekkoslovakian kanssa päätettiin siirtyä vuodeksi 1970 vapaavaluuttapohjalle.

Suomi liittyi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD) viime vuoden tammikuussa järjestön 22. jäsenenä. Samalla Suomi hyväksyi järjestön pääomansiirtojen ja näkymättömän maksuliikkeen vapauttamissäännöt eräin varaumin, nim. 23 varaumaa pääomakoodissa ja 9 näkymättömän maksuliikkeen koodissa. Kesä- ja heinäkuussa tuli voimaan tulli- ja valuuttamääräyksien helpotuksia matkailun osalta, osin valuutansäännöstelymääräysten saattamiseksi sopusointuun OECD:n vapauttamissäännösten kanssa, osin maksutasetilanteen paranemisen seurauksena. Siten korotettiin matkavaluutan enimmäisarvo henkilöä ja matkaa kohden, samalla kun kotimaisen valuutan vientirajoituksia lievennettiin. Maasta lähtevä saa viedä mukanaan suomalaisia seteleitä ja vaihtorahoja sekä ulkomaisia maksuvälineitä yhteensä enintään 3 000 markan arvosta. Henkilö, jonka käynti naapurimaassa ei ulotu kauemmaksi kuin maaraajaan liittyvään kuntaan, saa kuitenkin viedä maasta näitä maksuvälineitä enintään 200 markan arvosta. Lisäksi Suomessa asuva saa nyt tuoda tullitta maahan lahjoja, joiden arvo ei ylitä 250 markkaa.

Vaihtotaseen ja pääomanliikkeiden kehitys

Vuonna 1969 ei Suomen vaihtotaseen kehitys ollut niin suotuisa kuin edellisenä vuonna. Kansainvälisestä suhdannenususta aiheutunut vientikysynnän voimistuminen johti viennin arvon kasvuun 21.4 %:lla, mutta kotimaisen aktiviteetin vilkkaus nosti tuonnin arvoa vieläkin enemmän, 27.1 %, joten kauppataseen vajeaus (ml. kaupan korjauserät) oli 225 milj. markkaa. Matkustustaseen ollessa lievästi ylijäämäinen ja kuljetustaseen

osoittaessa 524 milj. markan ylijäämää oli tavaroiden ja palvelusten taseen ylijäämä 283 milj. markkaa. Kun nettosijoitustulojen ja -tulonsiirtojen alijäämä oli 235 milj. markkaa, osoitti vaihtotase näin ollen 48 milj. markan ylijäämää. Suomen Pankin kulta- ja valuuttavaranto laski 1 175 milj. markkaan edellisen vuodenvaihteen 1 290 milj. markasta ja maan kokonaisvaranto kasvoi 1 082 milj. markkaan 927 milj. markasta.

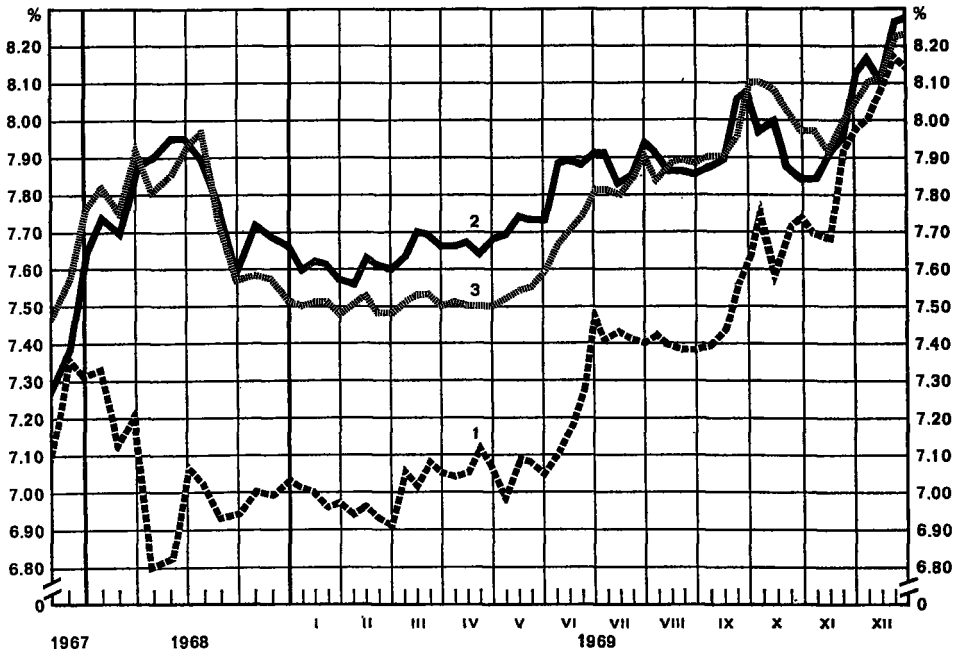
Kansainvälisille pääomamarkkinoille oli vuoden 1969 aikana ominaista valuuttaolojen aiheuttama epävarmuus ja korkea korkotaso. Yhdysvalloissa noudatetun kireän rahapolitiikan seurauksena pysyivät sikäläiset pääomamarkkinat suljettuina ulkomaisilta emissioilta ja toisaalta amerikkalaiset yritykset suuressa määrin käyttivät Länsi-Euroopan pääomamarkkinoita lainantarpeensa tyydyttämiseksi lisäten täten korkotasoon kohdistuvaa painetta. Suomelle tarjoutuivat parhaat mahdollisuudet pitkäaikaiseen lainanottoon Saksan liittotasavallassa. Koko Euro-obligaatiomarkkinoiden osaltakin muodostui D-markasta viime vuonna tärkein emissiovaluutta ensi kertaa koko kuluneen vuosikymmenen aikana. Suomen pitkäaikaisen ulkomaisen lainanoton rakenteessa jatkui edelleen siirtyminen ulkomaiden hallitusten ja kansainvälisten rahalaitosten myöntämistä lainoista obligaatio- ja rahoitusluottoihin.

Pitkäaikaisia ulkomaisia lainoja nostettiin yhteensä 1 055 milj. markkaa vastaavien kuoletusten ollessa 723 milj. markkaa. Nettomääräisesti tuotiin pitkäaikaista lainapääomaa siis 332 milj. markkaa, mikä on 45 milj. markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lainan kuoletukseksi on tulkittu myös Ruotsin valtion ns. yhdistetystä kruunuluotosta myöntämä 81 milj. markan maksuvapautus. Vuoden lopussa oli Suomen pitkäaikainen ulkomainen velka 4 989 milj. markkaa, kun nettomääräisen pääomantuonnin lisäksi otetaan huomioon myös kuluneena vuonna suoritettujen valuuttakurssien muutosten lainakantaa 104 milj. markalla kohottava nettovaikutus. Vuoden 1968 lopussa oli lainakanta 4 553 milj. markkaa.

Kertomusvuonna laskettiin liikkeeseen 5 ulkomaista obligaatiolainaa, joista 4 Saksan liittotasavallassa ja yksi Sveitsissä. Maaliskuussa laski Mortgage Bank of Finland Oy useiden länsieurooppalaisten rahalaitosten muodostaman konsortion välityksellä liikkeelle 60 milj. D-markan obligaatiolainan, jonka laina-aika on 15 vuotta. Samassa kuussa emittoitiin Kajaani Oy:n 6 milj. Sveitsin frangin suuruinen 10 vuoden laina. Suomen valtio laski liikkeelle kaksi 75 milj. D-markan obligaatiolainaa, ensimmäisen toukokuussa ja toisen lokakuussa. Näiden 15 vuoden lainojen välittäjänä toimi Dresdner Bank AG:n johtama konsortio. Joulukuussa emittoitiin vielä Berliner Handels-Gesellschaftin johtaman konsortion välityksellä 60 milj. markan suuruinen 10 vuoden kuntalaina.

Ulkomaisilla pääomamarkkinoilla vallitsevaa tilannetta kuvastaa oheinen kuvio, jossa on esitetty noteerattujen kurssien perusteella laskettu efek-

SUOMEN ULKOMAISTEN OBLIGAATIOLAINOJEN EFEKTIIVINEN KORKO
PÖRSSINOTEERAUSTEN MUKAAN LASKETTUNA

1. DM-lainat
2. Valtion dollarilainat
3. Muut lainat

tiivinen korkotuotto suomalaisten obligaatioiden ostajille lainatyypeittäin. Kuviosta ilmenee kansainvälisen korkotason kohoava suuntaus sekä D-markeissa ja dollareissa nostettujen lainojen välillä alkuvuodesta vallinneen korkoeron tasoittuminen vuoden loppua kohti.

Seuraavassa asetelmassa esitetään Suomen pitkäaikaisen velan koostumus vuosien 1968 ja 1969 lopussa sekä vuoden 1969 aikana lainakannassa tapahtuneet muutokset eriteltynä lainojen luonteen mukaan. Suurimmat lainaryhmät ovat rahoitusluotot sekä obligaatiolainat, joiden molempien osuus lainakannasta on noin kolmannes. Liikkeessä olevien ulkomaisten lainojen kokonaismäärästä oli vuoden 1969 lopussa 38 % dollareina, 31 % D-markkoina, 8 % Ruotsin kruunuina ja 7 % ruplina takaisin maksettavaa velkaa loppuosan jakautuessa lukuisten eri valuuttojen kesken. Markkoina takaisin maksettava velka oli noin $\frac{1}{3}$ % kokonaismäärästä.

Suomen pitkäaikainen ulkomainen velka lainan luonteen mukaan jaoteltuna, milj. mk

	31. 12. 68	Nostot	Muutokset 1969		Kursssi- muutokset ¹	31. 12. 69
			Kuole- tukset	Netto- muutos		
Ulkomaiden hallituk- silta saadut luotot	682	1	57	— 56		626
— Neuvostoliitto .	265	1	18	—17		248
— Ruotsi	184 ¹	—	12	—12		172
— Yhdysvallat . . .	233	—	27	—27		206
Kansainväliset raha- laitokset	576	33	63	— 30	+ 7	553
Obligaatiolainat	1 181	295	53	+242	+ 68	1 491
Rahoitusluotot	1 519	425	293	+132	+ 33	1 684
Tavaraluotot	514	301	176	+125	— 4	635
Yhteensä	4 472	1 055	642	+413	+104	4 989

Suomen pitkäaikaisen ulkomaisen velan hoitokustannukset — korot ja kuoletuksat — nousivat viime vuoden aikana 835 milj. markasta 920 milj. markkaan eli noin 10 %. Valuuttavarannon kasvaessa 155 milj. markkaa lainanhoitokustannusten suhteellinen osuus siihen verrattuna kuitenkin lievästi laski. Vuonna 1969 oli perustaseen ylijäämä 149 milj. markkaa oltuaan edellisenä vuonna 398 milj. markkaa.

Valuuttatilanne

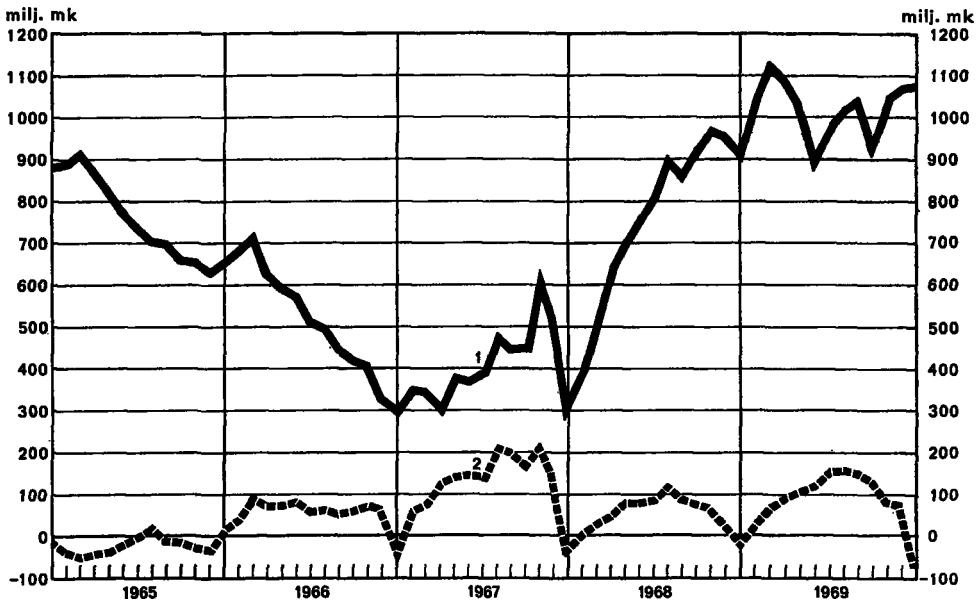
Suomen Pankin kulta- ja valuuttavaranto laski vuoden 1969 kuluessa 1 290 milj. markasta 1 175 milj. markkaan, kun varanto vuotta aikaisemmin oli kaksinkertaistunut. Mainittakoon, että Valuuttarahastolle takaisinmaksettu 173 milj. markan suuruinen kultaosuus ei muuttanut Suomen Pankin varannon määrää. Kehitystä kertomusvuoden aikana Suomen Pankin ja valuuttapankkien osalta valaisevat alla oleva asetelma sekä seuraavalla sivulla oleva kuvio.

	Varanto 31. 12. 1968			Varanto 31. 12. 1969			Muutos		
	Suomen Pankki	Muut	Yh- teensä	Suomen Pankki	Muut	Yh- teensä	Suomen Pankki	Muut	Yh- teensä
	milj. mk								
Kulta	190	—	190	189	—	189	— 1	—	— 1
Kultaosuus Kansainväli- sessä Valuuttarahas- tossa	—	—	—	173	—	173	+173	—	+173
Vaihdettavat valuutat..	1 113	—368	745	893	—98	795	—220	+270	+ 50
Sidotut valuutat	—13	5	—8	—80	5	—75	— 67	—	— 67
Yhteensä	1 290	—363	927	1 175	—93	1 082	—115	+270	+155

¹ Lainakannasta on vähennetty Ruotsin valtion ns. yhdistetystä kruununluotosta 29. 5. 1967 tehdyn sopimuksen mukaisesti myöntämä maksuvapautus.

² Lokakuussa suoritettu D-markan revalvaatio lisäsi markkamääräistä lainakantaa ja elokuussa suoritettu Ranskan frangin devalvaatio vähensi sitä.

VALUUTTATILANNE, MILJ. MK

1. Suomen Pankin ja valuuttapankkien varanto

2. Siitä: sidottuja valuuttoja

Suomen Pankin kulta- ja valuuttavarannon markkamääräinen lasku oli 115 milj. markkaa. Kun valuuttapankkien ulkomainen nettovelka vähentyi 270 milj. markkaa, oli valuuttatilanteen kokonaisparannus kertomusvuonna 155 milj. markkaa. Suomen Pankin ja valuuttapankkien varanto vuoden 1969 lopussa, nettomääräisesti 1 082 milj. markkaa, vastasi 1.5 kuukauden tuontia.

Vuoden 1969 lopussa oli Suomen Pankin kulta- ja valuuttavarannosta 16 % kultaa. Vuotta aikaisemmin oli kullan suhteellinen osuus 15 %.

V. PANKIN TASEET

Suomen Pankin taseista annetaan vuosikirjan taulukko-osastossa yksityiskohtaisia lukuja. Seuraavassa esitetään tase-erien sisällöstä ja kehityksestä eräitä täydentäviä tietoja ja yhteenvetoja.

Ulkomaiset tilit

	31.12.1968	31.12.1969 mlj. mk	Muutos
Kulta	189.5	189.4	— 0.1
Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	173.3	+ 173.3
Ulkomaiset valuutat	1 163.0	905.0	— 258.0
Ulkomaiset vekselit	76.1	106.3	+ 30.2
Ulkomaiset obligaatiot	48.8	59.1	+ 10.3
Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	351.7	+ 351.7
Vastaavat	1 477.4	1 784.8	+ 307.4
Ulkomaiset valuuttatilit	62.1	92.4	+ 30.3
Ulkomaiset markkatilit	12.4	0.8	— 11.6
Määräaikaiset ulkomaiset sitoumukset	21.4	7.7	— 13.7
Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit	—	351.7	+ 351.7
Vastattavat	95.9	452.6	+ 356.7
Ulkomainen nettosaatava	1 381.5	1 332.2	— 49.3

Suomen kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa, joka osuus oli käytetty rahaston Suomelle vuonna 1967 myöntämän valmiusluoton ensimmäisenä eränä, palautettiin maaliskuussa takaisin normaaliin määräänsä 131.3 mlj. markkaan. Kun pankille myös syntyi vuoden aikana 42.0 mlj. markkaa nk. superkultaosuutta, oli kultaosuuden kokonaismäärä vuoden lopussa 173.3 mlj. markkaa. Eduskunnan päätöksen mukaisesti siirrettiin markkoina maksettu osa Suomen jäsenosuudesta Kansainvälisessä Valuutta-

rahastossa valtiolta Suomen Pankille. Markkaosuus, joka vuoden lopussa oli määrältään 351.7 milj. markkaa, on kirjattu pankin taseessa vastaavien puolella »muihin varoihin» ja vastattavien puolella sen vastaeränä on uusi nimike »Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit».

Pankin kulta- ja valuuttavaranto, joka lasketaan vähentämällä kullan, kultaosuuden ja ulkomaisten valuuttojen määrästä ulkomaiset valuuttatilit, oli vuoden päättyessä kirjanpitoarvoltaan 1 175 milj. markkaa. Vuoden aikana kulta- ja valuuttavaranto supistui 115 milj. markkaa. Varannon koostumusta on tarkasteltu edellä luvussa IV ja sen muutokset vuoden aikana esitetään taulukossa 2.

Valtion tilit

	31.12.1968	31.12.1969	Muutos
	mlj. mk		
Vastaavat: IBRD-vekseli	6.7	—	— 6.7
Shekkitili	3.0	3.7	+ 0.7
Vientimaksutili 1957	1.1	—	— 1.1
Vientimaksutili 1967	359.9	196.1	—163.8
Vastattavat	364.0	199.8	—164.2
Valtion nettosaatava	357.8	199.8	—157.5

Valtio maksoi vuoden aikana Maailmanpankin jäsenosuuden korottamisesta aiheutuneen jäljellä olleen vekselivelkansa 6.7 milj. markkaa takaisin. Tämä IBRD-vekseli oli taseessa kirjattu »muihin saataviin». Vuoden 1967 vientimaksulain perusteella koottuja vientimaksuja kertyi vuoden aikana lisää 128.5 milj. markkaa. Aikaisempi 536.7 milj. markan kertymä mukaan luettuna nousi vientimaksujen kokonaiskertymä 665.2 milj. markkaan. Valtio on käyttänyt vientimaksuja yhteensä 469.1 milj. markkaa, josta kertomusvuoden aikana 292.3 milj. markkaa. Vuonna 1969 vientimaksutilin nettovähennys oli 163.8 milj. markkaa, ja tilillä oli varoja vuoden päättyessä 196.1 milj. markkaa. Vientimaksutili sisältyy taseen erään »määräaikaiset kotimaiset sitoumukset».

Asetelman ulkopuolelle jäävät pankin omistamat valtion obligaatiot. Asetelmaan ei myöskään sisälly Suomen Pankin valtiolle vuoden 1966 joulukuussa myöntämä 300 milj. markan laina. Sopimuksen mukaisesti valtio lyhensi lainaa helmikuussa ja elokuussa yhteensä 100 milj. markkaa, ja jäljellä oleva 100 milj. markkaa maksetaan sopimuksen mukaan kahtena eränä vuoden 1970 helmikuussa ja elokuussa. Tehtyjen termiinkauppojen johdosta lainan »kotimaisiin obligaatioihin» kirjattuja velkakirjoja oli pankin hallussa vuoden päättyessä vain 10 milj. markan arvosta.

Pankkien tilit

	31.12.1968	31.12.1969	Muutos
		milj. mk	
Rediskonttatut vekselit	617.7	550.3	—67.4
Indeksitasausilit	107.4	86.8	—20.6
Vastaavat	725.1	687.1	—88.0
Postisäästöpankin shekkilit	3.4	3.6	+ 0.2
Yksityisten rahalaitosten shekkilit	39.2	10.1	—29.1
Kassavarantotalletukset	137.0	91.3	—45.7
Mortgage Bank of Finland Oy	1.6	0.9	— 0.7
Vastattavat	181.2	105.9	—75.3
Pankkien nettovelka	543.9	531.2	—12.7

Rahalaitosten rediskontaamien vekseleiden määrä väheni vuoden 1969 aikana 67.4 milj. markalla 550.3 milj. markkaan. Vakauttamissopimukseen liittynyt rahalaitosten indeksitasausvelka Suomen Pankille väheni 20.6 milj. markkaa ja sitä oli vuoden lopussa jäljellä 86.8 milj. markkaa. Indeksitasausluotto sisältyy taseessa »muihin saataviin».

Rahalaitosten kassavarantotalletuksia Suomen Pankissa oli vuoden päättyessä 91.3 milj. markkaa. Vuoden aikana pankki palautti niitä rahalaitoksille sopimuksen mukaisesti 45.7 milj. markkaa. Yksityisten rahalaitosten shekkilit supistuivat 29.1 milj. markkaa, ja niillä oli vuoden lopussa varoja 10.1 milj. markkaa.

Rahalaitosten nettovelka Suomen Pankille supistui vuoden aikana 12.7 milj. markkaa päätyen 531.2 milj. markkaan. Rahalaitosten asemaa tarkasteltaessa on nettovelan lisäksi otettava huomioon ne asetelmaan sisällyttämättömät vastuut, jotka ovat syntyneet eri rahoitusjärjestelyjen yhteydessä. Suomen Pankin ostamia vekseleitä, joiden maksamisesta rahalaitokset ovat vastuussa, ovat jo mainitut uusvientiluottovekselit ja vuoden 1963 toimitusluottojärjestelyyn liittyvät vekselit samoin kuin ulkomaan valuutan määräiset vientivekselit, jotka viimeksi mainitut muodostavat pääosan taseerästä »ulkomaiset vekselit». Vastuisiin kuuluvat myös vuoden 1967 toimitusluottojärjestelyyn liittyvät vekselit, jotka on annettu a.o. rahalaitosten takuuta vastaan, sekä rahalaitoksilta termiiniehdoin ostetut obligaatiot.

Yritysten tilit

	31.12.1968	31.12.1969	Muutos
		milj. mk	
Markkamääräiset vekselit	147.5	173.1	+ 25.6
Shekkitilit	1.9	0.2	— 1.7
Ulkomaan rahan määräiset vekselit	25.1	7.3	—17.8
Muita saatavia	205.0	280.3	+75.3
Vastaavat	379.5	460.9	+81.4
Shekkitilit	2.2	1.0	— 1.2
Muita vaadittaessa maksettavia sitoumuksia	1.8	1.1	— 0.7
Määräaikaisia kotimaisia sitoumuksia ...	27.0	12.5	—14.5
Vastattavat	31.0	14.6	—16.4
Nettoluotonanto yrityksille	348.5	446.3	+97.8

Pankin yksityisten asiakkaiden markkamääräinen vekseliluotto kasvoi vuoden aikana 25.6 milj. markkaa. Liikepankkien ja Osuuskassojen Keskus Oy:n välittämien uusvientiluottojen käytössä oleva määrä aleni 1.2 milj. markkaa ja oli vuoden päättyessä 73.2 milj. markkaa. Ulkomaan rahan määräiset vekseliluotot supistuivat kertomusvuonna 17.8 milj. markkaa. Näihin vekseleihin sisältyvät Suomen Pankin välittämien Maailmanpankin luottojen katevekselit, joita lyhennettiin suunnitelman mukaisesti. Taseessa »muihin saataviin» kirjattujen luottojen määrä kasvoi vuoden aikana 75.3 milj. markkaa. Tähän sisältyvä vuosien 1963 ja 1967 toimitusluottojärjestelyjen puitteissa annettujen luottojen nettolisäys oli 41.4 milj. markkaa.

Asetelmaan sisältyvät määräaikaiset kotimaiset sitoumukset vähenivät vuoden aikana 27.0 milj. markasta 12.5 milj. markkaan. Tähän erään sisältyi vuoden alussa kaivosteollisuuden investointitalletuksia 4.0 milj. markkaa ja merenkulun edistämiseksi myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain mukaisia laivanvarustusliikkeiden talletuksia 0.4 milj. markkaa, mitkä kaikki nostettiin vuoden aikana. Samaan erään sisältyvien investointirahastoista annetun lain mukaisten investointitalletusten määrä oli vuoden alussa 18.4 milj. markkaa ja vuoden lopussa 12.5 milj. markkaa.

Suomen Pankin koko nettoluotonanto yksityisille asiakkaille lisääntyi vuoden aikana 97.8 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 446.3 milj. markkaa.

Muut tilit

Niistä vastaaviin kuuluvista tase-eristä, jotka eivät esiinny edellä tarkastelluissa asetelmissa, voidaan kotimaisten obligaatioiden määrän todeta supistuneen vuoden aikana 9.2 milj. markalla 126.5 milj. markkaan. Taseessa

»muihin varoihin» kirjattu metalliraha on pankin kassassa olevaa rahaa. Liikkeessä olevan metallirahan määrä, jonka arvoa ei kirjata pankin taseeseen, kasvoi vuoden aikana 102.3 milj. markasta 111.9 milj. markkaan. Liikkeessä olevan metallirahan kehitys ja koostumus esitetään taulukoissa 7 ja 9.

Taseen mukaan liikkeessä oleva setelistö oli vuoden lopussa 1 298.4 milj. markkaa. Tämän lisäksi tase-erään »muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset» sisältyy vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä 9.8 milj. markkaa. Kun nämä vanhanmalliset setelit otetaan huomioon, oli koko liikkeessä olevan setelistön määrä vuoden lopussa 1 308.2 milj. markkaa. Vuoden aikana setelistö kasvoi 138.6 milj. markkaa eli 11.9 %.

Pankin näkyvien omien varojen suuruus ilman tilivuoden voittoa oli tilinpäätöksen mukaan 472.7 milj. markkaa eli 22.7 milj. markkaa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Lisäys johtui siitä, että vararahastoon siirrettiin puolet vuoden 1968 voitosta. Arvonjärjestelytilit lisääntyivät 400.3 milj. markasta 405.6 milj. markkaan.

Suomen Pankin tulostase on esitetty taulukossa 3. Tuotot lisääntyivät edellisestä vuodesta 0.2 milj. markkaa. Korot kotimaisesta lainausliikkeestä supistuivat 9.1 milj. markkaa ja korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta lisääntyivät 10.3 milj. markkaa. Korot obligaatioista supistuivat 3.0 milj. markkaa. Pankin kokonaiskulut olivat 32.6 milj. markkaa eli 9.6 milj. markkaa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Korot ulkomaisista luotoista vähenivät 4.9 milj. markkaa ja korot talletuksista 3.7 milj. markkaa.

Pankin voitto oli 55.3 milj. markkaa. Pankin ohjesäännön mukaisesti puolet siitä on siirretty vararahastoon. Voiton toisen puolen käytöstä päättää eduskunta.

VI. SUOMEN SUHTEET KANSAINVÄLISIIN RAHALAITOKSIIN

Suomen Pankki hoitaa yhteydet Kansainväliseen Valuuttarahastoon, Maailmanpankkiin (Kansainväliseen Jälleenrakennuspankkiin), Kansainväliseen Rahoitusyhtiöön ja Kansainväliseen Kehittämisyhtiöön, joiden jäsen Suomi on, samoin kuin Kansainväliseen Järjestelypankkiin, jossa Suomen Pankki itse on osakkaana. Edellä mainittujen lisäksi Suomi on jäsenenä Aasian Kehityspankissa.

Kansainvälinen Valuuttarahasto (IMF)

Kansainvälisen Valuuttarahaston (International Monetary Fund) peruskirja allekirjoitettiin joulukuun 27 päivänä 1945 ja rahasto aloitti toimintansa seuraavan vuoden maaliskuun 9 päivänä. Se perustettiin edistämään kansainvälistä valuuttapoliittista yhteistyötä suotuisten edellytysten luomiseksi kansainvälisen kaupan nopealle kasvulle sekä jäsenmaiden sisäiselle taloudelliselle kehitykselle. Tarkoituksenaan toteuttaakseen rahasto luovuttaa jäsenosuuksina koottuja varojaan lyhytaikaisina lainoina tilapäisiksi katsottaviin maksutasevaikeuksiin joutuneille jäsenmailleen, toimii neuvottelu- ja yhteistyökeskuksena, antaa taloudellista asiantuntija-apua sekä suorittaa toimialaansa liittyvää tutkimus- ja koulutustyötä.

Rahaston jäsenistö kasvoi kertomusvuoden aikana neljällä jäsenmaalla, joita vuoden lopussa oli kaikkiaan 115. Suomi liittyi rahaston jäseneksi vuonna 1948 allekirjoittaen sopimusartiklat tammikuun 14 päivänä.

Rahastoon liityttäessä suoritetaan jäsenosuus siten, että 25 % siitä maksetaan kultana ja 75 % jäsenen omana valuuttana. Rahaston sopimusartikloiden mukaisesti jäsenosuuksien suuruus on tarkistettava vähintään joka viides vuosi. Suomen jäsenosuus oli aluksi 38 milj. dollaria, joka syyskuussa 1959 nostettiin 57 milj. dollariin. Seuraavassa viisivuotistarkistuksessa korotettiin Suomen jäsenosuus maaliskuun 21 päivänä 1966 nykyiseen määräänsä, 125 milj. dollariin eli 525 milj. markkaan. Kertomusvuonna pidetyssä vuosikokouksessa saamansa toimeksiannon mukaisesti rahaston johtokunta esitti

joulukuun lopussa hallintoneuvostolle ehdotuksen vuosina 1970—1971 toteutettavaksi jäsenosuuksien korotukseksi. Ehdotuksen mukaan Suomen jäsenosuus nousisi 190 milj. dollariin.

Jäsenosuuksina kertyneitä varoja oli rahastolla vuoden 1969 päättyessä käytettävissään 21.3 miljardia dollaria vastaava määrä. Jäsenmaat nostivat rahastosta valuuttoja kertomusvuoden aikana 2.9 miljardin dollarin arvosta. Kun aikaisempien nostojen takaisinmaksuina rahastolle palautui valuuttoja samana aikana 1.6 miljardin dollarin arvosta, vastasi jäsenmaiden käytössä oleva määrä vuoden lopussa 5.4 miljardia dollaria. Rahaston varojen käyttö on yleensä sidottu ns. valmiusluottojen puitteisiin. Suomi maksoi maaliskuun 6 päivänä 1967 saamansa valmiusluoton viimeisen erän, 31.2 milj. dollaria, takaisin rahastolle kertomusvuoden maaliskuussa. Takaisinmaksu tapahtui kahtena suorituksena. Islannin nostaessa saamaansa valmiusluottoa asetettiin maaliskuun 7 päivänä 4 milj. dollaria vastaava erä sen käyttöön markkoina, kun taas loput, 27.2 milj. dollaria, suoritettiin 18 maaliskuuta suoraan rahastolle valuuttoina. Markkojen käyttö Islannin nostossa oli tullut mahdolliseksi sen johdosta, että Valuuttarahasto oli helmikuun alusta lukien hyväksynyt markan valmiusluottojen noston yhteydessä käytettävien valuuttojen joukkoon. Markkoja käytettiin uudelleen Tanskan noston yhteydessä toukokuun 16 päivänä. Nostettu määrä oli 42 milj. markkaa ja se aiheutti rahaston markkasaatavien laskun 75 %:sta 67 %:iin Suomen jäsenosuudesta eli 8 %:n suuruisen ns. superkultaosuuden syntymisen.

Jäsenosuudesta kultana maksettava neljännes, ns. kultaosuus, nykyiseltä arvoltaan 131 milj. markkaa, siirrettiin Suomen Pankin kirjanpitoon jo 31 joulukuuta 1965. Kertomusvuonna suoritti pankki toukokuussa valtion puolesta edellä mainitun superkultaosuuden määrän ja loppuosa jäsenosuutta, 352 milj. markkaa, siirtyi eduskunnan päätöksestä pankin kirjoihin joulukuun 31 päivänä. Toimenpiteen pääasiallisena tarkoituksena oli rahaston markkoina tapahtuvien liiketoimien teknisen suorituksen helpottaminen. Kulta- ja superkultaosuus luetaan pankin ulkomaisiksi saataviksi sekä ensisijaiseen setelinkatteeseen. Markkoina oleva jäsenosuuden osa on kirjattu pankin muihin varoihin ja taseen vastattavissa näkyvä rahaston markkasaatava omana eränään.

Vuonna 1968 jäsenmaiden ratifioitavaksi alistetut Kansainvälisen Valuuttarahaston uusitut sopimusartiklat astuivat voimaan 28 päivänä heinäkuuta 1969, kun vaaditut määränemmistöt saavutettiin. Uusittujen sopimusartikloiden sisältämä erityisiä nosto-oikeuksia (SDR) koskeva järjestelmä astui voimaan elokuun 6 päivänä, kun artikloiden edellyttämä 75 % jäsenosuuksista saavutettiin 50 jäsenmaan ilmoitettua osallistumisestaan. Järjestelmä aktivoitiin, kun osanottajat rahaston vuosikokouksen aikana päättivät lisätä kansainvälistä maksuvalmiutta luomalla yhteensä 9.5 miljardia erityistä nosto-oikeutta vuosina 1970—1972. Summa jaettiin siten,

että vuonna 1970 luotaisiin SDR n. 3.5 miljardia ja kahden seuraavan vuoden osalle jäisi SDR 3 miljardia kummallekin. Kertomusvuoden loppuun mennessä oli erityisiä nosto-oikeuksia koskevaan järjestelmään liittynyt 105 rahaston jäsenmaata, jotka yhteensä edustivat 97.77 % jäsenosuuksista. Kun 1 tammikuuta 1970 luodut SDR 3 414 045.60 jaettiin osanottajien jäsenosuuksien suhteessa, tuli kullekin osanottajalle osoitettavaksi määräksi 16.8 % jäsenosuudesta.

Eduskunta hyväksyi uudistetut sopimusartiklat syyskuussa ja niitä koskeva laki sekä asetus (Sop.S.45/1969, As.kok.658/69 ja 659/69) astuivat voimaan syyskuun 26 päivänä. Samana päivänä luovutti Suomen Washingtonissa oleva suurlähettiläs OLAVI MUNKKI Kansainvälisen Valuuttarahaston toimitusjohtajalle PIERRE-PAUL SCHWEITZERILLE Suomen osanottoilmoituksen erityisiä nosto-oikeuksia koskevaan järjestelmään.

Suomelle osoitettuja erityisiä nosto-oikeuksia, joita ensimmäisessä jaossa saatiin 21 miljoonaa, samoin kuin muilta osanottajilta valuutoilla ostettavia erityisiä nosto-oikeuksia hoitaa valtion puolesta Suomen Pankki. Pankin johtokunnan tekemän päätöksen mukaisesti luetaan erityiset nosto-oikeudet pankin ulkomaisiin saataviin sekä ensisijaiseen setelinkatteeseen. Osoitetut nosto-oikeudet kirjataan pankin vastattaviin erillisenä eränä.

Rahaston sopimusartikloiden edellyttämä vuosittainen konsultaatio (ks. ed. vuosikirja) pidettiin Helsingissä 17—25 marraskuuta. Raportin valmistuminen sekä sen käsittely rahaston johtokunnassa siirtyivät kuitenkin vuoden 1970 puolelle.

Rahaston hallintoneuvoston vuosikokous pidettiin Washingtonissa syyskuun 29 ja lokakuun 3 päivän välisenä aikana. Edellä mainitun, jäsenosuuksien tarkistusta koskevan toimeksiannon lisäksi sai rahaston johtokunta hallintoneuvostolta vuosikokouksessa kehotuksen tutkia kysymystä valuuttakurssien lisäystä joustavuudesta sekä laatia asiasta hallintoneuvostolle selvityksen.

Rahaston hallintoneuvostoon kuuluivat kertomusvuonna Suomesta Suomen Pankin johtokunnan vt. puheenjohtaja, filosofian tohtori REINO ROSSI ja hänen varamiehenään Suomen Pankin johtokunnan vt. jäsen JOUKO J. VOUTILAINEN, M.A. Vuosikokoukseen osallistuivat tri REINO ROSSI, hänen varamiehenään johtaja, ekonomi JORMA ARANKO Suomen Pankista sekä neuvonantajina Suomen Washingtonissa oleva suurlähettiläs OLAVI MUNKKI ja Kansainvälisen Valuuttarahaston johtokunnan Pohjoismaita edustava jäsen, valtiotieteen maisteri EERO ASP.

Viiden Pohjoismaan yhteisesti valitsemana rahaston johtokunnan varsinaisena jäsenenä toimi kertomusvuonna EERO ASP Suomesta sekä varajäsenenä SIGURGEIR JÓNSSON Islannista.

Maailmanpankki (Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki, IBRD)

Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki (International Bank for Reconstruction and Development) eli Maailmanpankki perustettiin samanaikaisesti Kansainvälisen Valuuttarahaston kanssa joukkueen 27 päivänä 1945. Suomi liittyi pankin jäseneksi vuonna 1948. Vuonna 1966 tapahtuneen osakeosuuden korotuksen jälkeen Suomen jäsenosuus on pysynyt muuttumattomana eli 133.3 miljoonana dollarina. Jäsenosuuksien yhteismäärä oli kertomusvuoden päättyessä yli 23 miljardia dollaria, josta Suomen osuus on 0.58 %. Pankin jäsenmäärä oli samana ajankohtana 112.

Suomen jäsenosuudesta on kultana ja dollareina suoritettu 1 % eli 1 333 000 dollaria sekä markkoina Maailmanpankin tilille Suomen Pankissa 9 % jäsenosuudesta. Vuoden 1969 heinäkuussa tämän tilin saldo 11 899 100.14 markkaa luovutettiin vapaasti vaihdettavaksi. Tästä määrästä Maailmanpankki oli vuoden loppuun mennessä nostanut ja siirtänyt vaihdettaviksi valuutoiksi noin 11.6 milj. markkaa. Suomen merkitsemien osuuksien maksamatta oleva 90 %:n suuruinen osa voidaan määrätä maksettavaksi ainoastaan Maailmanpankin omien sitoumusten täyttämisen sitä vaatiessa.

Jäsenvaltiot eivät osallistu Maailmanpankissa pankin tulo- ja menoarvion rahoittamiseen, vaan pankki hoitaa kaikki hallintokulunsa juoksevilla tuloillaan.

Antolainaukseensa tarvittavat varat pankki saa omasta pääomastaan, mutta ennen kaikkea kansainvälisillä pääomamarkkinoilla myymistään obligatioista. Tällä tavalla pankki ensiluokkaista arvonantoa markkinoilla nauttivana lainanottajana voi kerätä julkisten ja yksityisten sijoittajien pääomia, joita ei ehkä muulla tavalla saataisi käytettäväksi esim. kehitysmaille annettaviin lainoihin. Siten Suomen Pankki merkitsi nimiinsä obligatioita 8 milj. dollarin arvosta Maailmanpankin keskuspankeille ja eri maiden valtionelimille sekä muille kansainvälisille järjestöille markkinomasta kahdesta kaksivuotisesta obligaatiolainasta.

Seuraavalla sivulla oleva asetelma esittää eräitä tietoja Suomen Maailmanpankilta saamista lainoista joulukuun 31 päivänä 1969.

Kertomusvuoden aikana Suomi sai Maailmanpankilta neljännen toista lainansa, määrältään 22 milj. dollaria. Laina myönnettiin tammikuussa Teollistamisrahasto Oy:lle ja se oli tämän kehitysluottolaitoksen kolmas laina pankilta. Elokuussa pankin antolainauskorko nostettiin 6 ½ %:sta 7 %:iin, koska kansainvälisillä markkinoilla vallitseva korkea korkotasoli nostanut pankin ottolainauskustannuksia.

Suomen Maailmanpankilta vuoden 1969 loppuun mennessä saamien neljännen toista lainan yhteenlaskettu määrä on 243 779 464 dollaria, joka markan kansainvälisen perusarvon mukaan vastaa 1 023 miljoonaa markkaa. Maail-

Lainasopimus allekirjoitettu	Nimellis- arvo §	Korko %	Laina- aika, vuotta	Kuoletuks 31. 12. 1969 mennessä §	Käytössä 31. 12. 1969 §	Nostamatta 31. 12. 1969 §
1. 8. 1949	12 500 000	4	15	12 500 000	—	
17. 10. 1949	2 300 000	3	2	2 300 000 ¹	—	
30. 4. 1952	20 000 000	4 ³ / ₄	18	19 083 000 ²	917 000	
13. 11. 1952	3 479 464	4 ³ / ₄	18	3 319 795	159 669	
24. 3. 1955	12 000 000	4 ⁵ / ₈	15	11 377 000	623 000	
22. 5. 1956	15 000 000	4 ³ / ₄	20	7 958 000	7 042 000	
16. 3. 1959	37 000 000	5 ³ / ₄	15	19 012 000	17 988 000	
9. 8. 1961	25 000 000	5 ³ / ₄	15	8 408 000	16 592 000	
15. 8. 1962	25 000 000	5 ³ / ₄	20	3 925 000	21 075 000	
18. 9. 1963	7 000 000	5 ¹ / ₂	16	1 912 525	5 087 475	
10. 7. 1964	28 500 000	5 ¹ / ₂	15	3 605 834 ³	24 894 166	
30. 6. 1965	14 000 000	5 ¹ / ₂	17	2 430 216	11 467 327	102 457
27. 4. 1966	20 000 000	6	15	550 000	19 450 000	
24. 1. 1969	22 000 000	6 ¹ / ₂	17	5 000	4 955 357	17 039 643
	248 779 464			96 386 870	130 250 994	17 142 100
	mk 1 023 873 749			404 822 754	547 054 175	71 996 820

manpankin lainoja käytetään sitä mukaa kuin niihin liittyvät investoinnit edistyvät, joten viime vuosina myönnettyistä lainoista oli vielä kertomusvuoden päätyessä nostamatta yli 17 milj. dollaria.

Suomi esitti myös kertomusvuoden aikana uutta tielainaa koskevan lainapyyntön Maailmanpankille, jonka johdosta pankin edustajat kävivät Suomessa toukokuussa tutustumassa ehdotettuihin lainakohteisiin. Marraskuussa tutustui pankin edustaja maamme viimeaikaiseen taloudelliseen kehitykseen.

Maailmanpankin hallintoneuvoston vuosikokous pidettiin Washingtonissa syyskuun 29 ja lokakuun 3 päivän välisenä aikana. Vuosikokouksessa edusti Suomea ministeri, yhteiskuntatieteiden lisensiaatti JUSSI LINNAMO ja hänen varamiehenään Teollistamisrahasto Oy:n toimitusjohtaja, kauppätieteiden tohtori JAAKKO LASSILA. Valtuuskunnan neuvonantajina toimivat Suomen Washingtonissa oleva suurlähettiläs OLAVI MUNKKI ja Kansainvälisen Valuuttarahaston johtokunnan jäsen, valtiotieteen maisteri EERO ASP.

Maailmanpankin johtokunnan kaikkien viiden Pohjoismaan yhteisesti valitsemana varsinaisena jäsenenä toimi kertomusvuonna ERIK L. KARLSSON Ruotsista sekä vastaavana johtokunnan varajäsenenä ERIK HAUGE Tanskasta. Pankin hallintoneuvostossa edustaa Suomea pääministeri, filosofian tohtori MAUNO KOIVISTO ja hänen varamiehenään ministeri JUSSI LINNAMO.

¹ Tästä peruutuksia § 197 869. — ² Tästä peruutuksia § 1 416. — ³ Tästä peruutuksia § 45 834.

Kansainvälinen Rahoitusyhtiö (IFC)

Maailmanpankin yhteyteen perustettiin vuonna 1956 Kansainvälinen Rahoitusyhtiö (International Finance Corporation) 100 miljoonan dollarin pääoman turvin. Rahoitusyhtiön tarkoituksena on sijoittaa varoja jäsenmaissa toimiviin yksityisiin yrityksiin ja teollisuuden pitkäaikaisesta rahoituksesta huolehtiviin ns. kehitysluottolaitoksiin, mitkä sijaitsevat kehitysmaissa tai kehitysalueilla. Rahoitusyhtiö voi sijoittaa pääomia yrityksiin myös ilman jäsenvaltion antamia takuita tai kiinnityksiä, mitä ei Maailmanpankki lainaustoiminnassaan voi tehdä. Korkoprosentti saattaa Rahoitusyhtiön lainoissa olla riskistä riippuen vastaavasti korkeampi kuin on laita Maailmanpankin lainoissa. Yhtiön joustavat ja kuhunkin tilanteeseen erityisesti sovitetut lainaehdot edellyttävät yleensä tiettyä kiinteätä korkoa, mikä tavallisesti pysyttelee lähellä asianomaisen lainansaajamaan pankkien antolainauskorkoa, taikka osallistumista lainansaajayhtiön osakepääomaan tai yhtiön tuottoon.

Suomen jäsenosuus Kansainvälisessä Rahoitusyhtiössä on 421 000 dollaria, joka vastaa markan nykyisen kansainvälisen perusarvon mukaan 1 768 200 markkaa. Jäsenosuus maksettiin kertakaikkisena suorituksena Suomen liittyessä yhtiön jäseneksi sen perustamisvuonna 1956.

Rahoitusyhtiöön liittyi vuoden 1969 aikana jäseniksi kaksi uutta maata, joten jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 92. Rahoitusyhtiön pääoma oli vastaavana aikana 106.6 milj. dollaria. Tämän lisäksi Rahoitusyhtiö sai Maailmanpankilta 100 milj. dollarin lainan, jolloin Rahoitusyhtiön Maailmanpankilta lainaustoimintaansa varten saadut varat nousivat 200 milj. dollariin.

Suomen edustajina yhtiön hallintoneuvostossa ja johtokunnassa toimivat *ex officio* vastaavissa Maailmanpankin elimissä toimivat Suomen edustajat.

Rahoitusyhtiö on antanut suomalaisille teollisuusyrityksille tähän mennessä kaikkiaan kolme lainaa, jotka kaikki on jo maksettu takaisin. Viimeisen, Huhtamäki-yhtymä Oy:n laajentamissuunnitelmien rahoittamiseen vuonna 1965 myönnetyn 700 000 dollarin määräisen velkakirjalainan loppuerä, 525 000 dollaria, maksettiin kokonaan maaliskuussa 1968.

Teollistamisrahasto Oy:n osakkeisiin Rahoitusyhtiö on sijoittanut varojaan 502 000 markan arvosta ja Huhtamäki-yhtymä Oy:n osakkeisiin 320 000 markkaa.

Kansainvälinen Kehittämisyhtiö (IDA)

Suomi liittyi Kansainväliseen Kehittämisyhtiöön (International Development Association) kantajäsenenä sen perustamisvuonna 1960. Järjestöön liittymisen ehtona on, että asianomainen maa on jäsenenä myös Kan-

sainvälisessä Jälleenrakennuspankissa. Kehittämisyjärjestöön kuului kertomusvuoden päättyessä 104 maata. Järjestön peruspääoma on n. 1 miljardi dollaria, josta Suomen alkuperäisen jäsenosuuden määrä on 3.8 milj. dollaria. Peruspääoma on jaettu jäsenvaltioiden kesken suhteessa niiden osuuksiin Maailmanpankissa.

Vuonna 1964 päätettiin Kehittämisyjärjestön varojen yleisestä korottamisesta, mikä Suomen osalta merkitsi 2 298 000 dollarin suuruisen lisäosuuden merkintää. Järjestön varojen toisesta lisätäydennyksestä 400 milj. dollarin määrällä vuosittain kolmivuotiskautena 1968—1970 Suomi merkitsee 4 080 000 dollarin lisäosuuden, mikä markan nykyisen perusarvon mukaan vastaa 17 136 000 markkaa. Kertomusvuoden touko- ja marraskuussa Suomi suoritti kaksi ensimmäistä maksuerää, kumpikin 1 360 000 dollaria (5 712 000 markkaa) eli kaksi kolmasosaa Suomelle merkitystä lisäkorotuksesta. Suomen alkuperäinen jäsenosuus ja lisäsuoritukset Kansainvälisessä Kehittämisyjärjestössä nousivat täten vuoden 1969 päättyessä 8 848 000 dollariin. Kertomusvuoden joulukuussa ryhdyttiin järjestön aloitteesta neuvotteluihin sen varojen kolmannesta lisäkorotuksesta.

Järjestön pääasiallisena tarkoituksena on myöntää erittäin pitkäaikaisia lainoja etupäässä vain pääomaköyhille kehitysmaille. Se pyrkii kaikessa toiminnassaan ja ratkaisuisissaan siihen, että sen lainaehdot ovat joustavammat ja vähemmän maksutasetta rasittavia kuin tavanomaisten lainojen ehdot. Perustamisestaan lähtien Kehittämisyjärjestö on myöntänyt kehitysmaille lainoja noin 2.3 miljardin dollarin arvosta. Suomi ei ole saanut rahoitusapua Kansainväliseltä Kehittämisyjärjestöltä.

Suomen edustajina Kansainvälisen Kehittämisyjärjestön hallintoneuvostossa ja johtokunnassa toimivat *ex officio* vastaavissa Maailmanpankin elimissä toimivat Suomen edustajat.

Aasian Kehityspankki (ADB)

Aasian Kehityspankin (Asian Development Bank) peruskirja astui voimaan elokuun 22 päivänä 1966, jolloin sen allekirjoittivat siihen liittyneet sopimusmaat. Kehityspankki aloitti varsinaisen toimintansa samana vuonna joulukuun 21 päivänä, toimipaikkanaan Manila Filippiineillä. Aasian Kehityspankkiin kuuluu kaikkiaan 33 maata, joista 13 on Aasian ulkopuolella olevia valtioita, lähinnä teollisuusmaita. Pankin peruspääomaksi määrättiin aluksi yksi miljardi dollaria, mikä sittemmin marraskuussa 1966 nostettiin 1.1 miljardiin dollariin. Tästä määrästä sopimusmaat olivat vuoden 1969 loppuun mennessä merkinneet 978 milj. dollaria.

Aasian Kehityspankin toinen vuosikokous pidettiin kertomusvuonna huhtikuun 10 ja 12 päivän välisenä aikana Sydneyssä. Suomea edustivat kokouksessa ministeri TANMAR HORN ulkoasiainministeriöstä ja valtiotieteen maisteri EERO ASP.

Aasian Kehityspankin tarkoituksena on toteuttaa ohjelmassaan alueellista kehitysyhteistyötä suuntaamalla kehitysohjelmiin tarkoitettuja julkisia ja yksityisiä pääomasijoituksia Aasian ja Kauko-Idän alueille. Pankki käyttää tämän ohella myös omia varojaan alueensa köyhien maiden kehityssuunnitelmien rahoittamiseen. Kehityspankki pyrkii sopimusartiklojensa mukaisesti kehittämään taloudellista tutkimustyötä ja antamaan teknillistä apua sen toimintapiiriin kuuluvissa jäsenmaissa.

Suomi on merkinnyt Aasian Kehityspankin osakepääomasta viisi miljoonaa dollaria, josta sopimusartiklojen mukaan puolet on ns. maksettavaa osakepääomaa toisen puolen muodostaessa pankin takuurahaston. Jäseneksi liittyessään Suomi sitoutui maksamaan viiden vuoden kuluessa 500 000 dollaria vuodessa, josta toinen puoli kultana tai vaihdettavina valuuttoina ja toinen puoli vaihdettavina markkoina. Suomi maksoi kertomusvuonna neljäntenä vuosierämaksunaan 250 000 dollaria ja luovutti sopimusartiklojen 6. artiklan 3. kohdan mukaisesti Suomen Pankkiin Aasian Kehityspankin lukuun tallettavaksi korottoman, ei-siirrettävän ja vaadittaessa maksettavan valtion velkakirjan, määrältään 1 049 992.50 markkaa. Vaadittaessa maksettava osakepääoman osa, 2.5 milj. dollaria eli puolet jäsenosuudesta, jää takuusitoumukseksi, jonka Kehityspankki voi pyytää maksettavaksi vain omien sitoumustensa täyttämisen sitä vaatiessa.

* * *

Seuraavassa esitetään yhdistelminä Suomen jäsenosuuden suuruus edellä käsitellyissä viidessä kansainvälisessä rahalaitoksessa, se tapa, millä nämä jäsenosuudet on suoritettu 31 joulukuuta 1969, sekä näiltä laitoksilta saatu rahoitusapu.

	IMF	IBRD	IFC milj. mk	IDA	ADB	Yhteensä
Jäsenosuus	525.0	559.9	1.8	42.9 ¹	21.0	1 150.6
a) josta maksettu:						
— kultana tai vaihdettavina valuuttoina ...	173.3	55.7	1.8	28.7	4.2	263.7
— markkoina tilille Suomen Pankkiin	351.7	0.3	—	7.4	—	359.4
— valtion velkakirjoina	—	—	—	1.1	4.2	5.3
b) vielä erääntymättä ...	—	—	—	5.7	2.1	7.8
c) takuuvelvoitus	—	503.9	—	—	10.5	514.4

¹ Tästä määrästä on varsinainen jäsenosuus 16.1 milj. mk ja lisärahoitusosuus 26.8 milj. mk.

	IMF	IBRD mlj. mk	IFC	Yhteensä
Saatu lainoina, luottoina ja sijoituksina	433.6	1 023.9	12.3	1 469.8
— Nostettu	433.6	951.9	11.5	1 397.0
— Takaisin maksettu	433.6	404.8	11.5	849.9
— Käytössä oleva määrä .	—	547.1	—	547.1
— Vielä nostamatta	—	72.0	—	72.0
— Sijoituksina	—	—	0.8	0.8

Kansainvälinen Järjestelypankki (BIS)

Kansainvälinen Järjestelypankki, Bank for International Settlements, Basel, jatkoi kertomusvuonna toimintaansa edellisessä vuosikirjassa hahmotelluissa puitteissa. Osinkona jaettiin niinkään edellisen vuoden tapaan 75 kultafrangia osakkeelta eli 12 % maksetulle pääomalle.

Kesäkuun 9 päivänä pidetyssä vuosikokouksessa osakkeenomistajat hyväksyivät pankin hallintoneuvoston esityksen osakepääoman korottamisesta kolminkertaiseksi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen 200 000 osakkeen erä päätettiin jakaa ilmaisantina entisille osakkaille. Toinen 200 000 osakkeen erä varattiin myytäväksi myöhemmin määrättävään hintaan uusille osakkaille. Toimenpiteen tarkoituksena oli korottaa pankin osakepääomaa muiden tase-erien kasvua vastaavalla tavalla sekä luoda erälle aikanaan osakkeenomistajien piirin ulkopuolelle jääneille sekä BIS:n perustamisen jälkeen syntyneille keskuspankeille mahdollisuus tulla pankin osakkaiksi.

Kun Suomen Pankin omistuksessa oli 5 004 osaketta, joista 4 000 antoivat äänioikeuden, on niiden määrä korotuksen jälkeen 10 008 vastaten 8 000 ääntä.

Liitteet

Laki investointirahastoista

**Annettu Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 1964, 30 päivänä joulukuuta 1969
annetuin muutoksin.**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Investointirahastolla tarkoitetaan tässä laissa osakeyhtiön ja osuuskunnan sekä sellaisen muun verovelvollisen, joka harjoittaa teollisuutta tehdasmaisesti, kirjanpidossa olevaa rahastoa, johon tilinpäätöksen yhteydessä siirretään varoja ja jota käytetään sen mukaan, kuin valtioneuvosto maan suhdannekehityksen huomioon ottaen tämän lain nojalla päättää.

Investointitalletuksella tarkoitetaan sitä rahamäärää, jonka verovelvollinen tämän lain säännösten mukaan tallettaa erityiselle sulkutilinä hoidettavalle tilille Suomen Pankkiin.

2 §.

Investointirahastoon älköön siirrettävä enempää kuin 30 prosenttia verovelvollisen tilinpäätöksen ennen tätä siirtoa osoittamasta vuosivoitosta. Valtioneuvosto voi kuitenkin päättää, että määrätyn tilikauden voitosta tehtävä siirto investointirahastoon saa olla suurempikin, enintään kuitenkin 80 prosenttia sanotusta voitosta.

3 §.

Investointirahastoa voidaan käyttää johonkin seuraavista tarkoituksista:

- 1) tehdas-, liike- tai varastorakennuksen tai henkilökunnan huolto- tai asuinrakennuksen rakentamiseen tai niiden perusparannuksiin;
- 2) uusien kotimaassa valmistettujen koneiden, laitteiden tai kotimaassa rakennetun aluksen hankintaan taikka tie-, rautatie- tai viemäritöihin tahi tonttialueen kunnostamiseen;

3) valtiovarainministeriön suostumuksella ulkomailla valmistettujen koneiden ja laitteiden hankintaan, milloin ne ovat tarpeelliset jonkin edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun investoinnin toteuttamiselle;

4) kaivoksen, kivilouhoksen, turvesuon tai muun näihin verrattavan omaisuuden käyttöön ottamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin;

5) metsänojituksiin, metsänviljelyyn, metsäautoteiden rakentamiseen sekä muiden metsänparannustöiden suorittamiseen;

6) työvoiman ammattikoulutukseen tai uudelleen kouluttamiseen tai muihin kustannuksiin, jotka liittyvät koulutustoiminnan edistämiseen;

7) verovelvollisen tuotteiden ulkomaisen menekin lisäämisestä aiheutuviin kustannuksiin; taikka

8) muuhun valtiovarainministeriön hyväksymään työllisyyden ylläpitämistä suoranaisesti edistävään tarkoitukseen.

4 §.

Valtioneuvosto päättää, minä aikana investointirahastoa käytetään. Päätös voi sisältää joko luvan tai velvoituksen rahaston käyttämiseen ja voidaan siinä määrätä, miltä tilikausilta investointirahastoon tehtyjä siirtoja lupa tai velvoitus koskee.

Verovelvollisella on kuitenkin oikeus sen estämättä, mitä edellä on säädetty, käyttää investointirahastoon siirretty määrä viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä ajankohdasta, jolloin verovelvollinen viimeksi saattoi valtioneuvoston luvan tai velvoituksen nojalla investointirahastoa sanotun siirron osalta käyttää, taikka, jollei tällaista lupaa tai velvoitusta ole annettu, siitä ajankohdasta, jolloin sanottu siirto tehtiin. Tällöinkin on noudatettava, mitä 3, 7 ja 8 §:ssä on säädetty.

Milloin kysymyksessä on lupa, valtioneuvosto voi rajoittaa investointirahaston käytön alueellisesti, myös kehitysalueille tai niiden eri vyöhykkeille, tai yritysaloittain taikka 3 §:ssä mainittujen käyttötarkoitusten mukaan. Milloin kysymyksessä on velvoitus, valtioneuvosto voi ainoastaan päättää, että koko investointirahasto tai vähintään määräosa siitä on käytettävä, jolloin 1 momentissa tarkoitetun ajan on oltava vähintään vuosi päätöksen antamisesta lukien.

Milloin verovelvollinen on valtioneuvoston luvan tai velvoituksen nojalla käyttänyt investointirahastoaan, valtioneuvosto voi päättää, että verovelvollisella ei samana tilikautena ole oikeutta suorittaa siirtoa investointirahastoon.

Valtiovarainministeriö voi velvoittaa verovelvollisen, joka on suorittanut siirron investointirahastoon, esittämään suunnitelman investointirahaston käytöstä.

5 §.

Verovelvollisella on oikeus vähentää veronalaisesta tulostaan investointirahastoon siirtämänsä määrä siltä tilivuodelta toimitettavassa tulo- ja omaisuusverotuksessa, jonka vuosivoitosta siirto on tehty, sillä ehdolla, että verovelvollinen tekee investointitalletuksen, joka,

1) milloin kysymyksessä on osakeyhtiö tai osuuskunta, vastaa sitä tulo-veron osaa, jonka suorittamisesta verovelvollinen tällöin vapautuu, tai

2) milloin kysymyksessä on muu 1 §:ssä tarkoitettu verovelvollinen, on 38 prosenttia sanotun siirron määrästä.

Investointitalletus saadaan tehdä tilikauden aikana. Se on tehtävä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka voitosta siirto investointirahastoon on tehty.

Valtioneuvostolla on oikeus päättää, että verovelvollinen voi määrääjäksi lisätä investointitalletustaan 1 momentissa säädettyä suuremmaksi. Verovelvollinen saa tällöin tehdä valtioneuvoston määräämältä vuodelta toimitettavassa valtionverotuksessa veronalaisesta tulostaan ylimääräisen vähennyksen, jonka suuruuden valtioneuvosto päättää ja joka saa olla enintään 12 prosenttia tämän momentin mukaan talletetusta määrästä.

6 §.

Suomen Pankki maksaa investointitalletukselle vähintään 3 prosentin vuotuisen koron.

Korko suoritetaan talletusta nostettaessa ja maksetaan erikseen kullekin nostettavalle erälle.

Tämän lain nojalla maksettua korkoa ei valtiolle tulojen perusteella toimitettavissa verotuksissa katsota veronalaiseksi tuloksi eikä investointitalletusta omaisuuden perusteella toimitettavissa verotuksissa veronalaiseksi omaisuudeksi.

7 §.

Meno tai sen osa, joka on katettu investointirahastoa käyttäen, ei ole valtionverotuksessa vähennyskelpoinen.

Jos investointirahastoa on käytetty käyttöomaisuuden hankintamenon tai muun sellaisen menon kattamiseen, joka verotuksessa vähennetään vuosittain tehtävin poistoin, hyväksytään valtionverotuksessa poistot hankintamenon tai muun edellä tarkoitetun menon ja investointirahastosta sen kattamiseen käytetyn määrän erotuksesta.

Valtioneuvostolla on oikeus päättää, että verovelvollisella, joka suorittaa 2 momentissa tarkoitetun investoinnin määrättyyn ajankohtaan mennessä ennen 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun yleisen määräajan päättymistä, on

oikeus tehdä valtioneuvoston määräämältä vuodelta toimitettavassa valtionverotuksessa veronalaisesta tulostaan ylimääräinen vähennys, joka on 6 prosenttia näin käytetystä investointirahaston määrästä.

8 §.

Verovelvollisen esitettyä selvityksen siitä, että investointirahastoa on käytetty tai tullaan käyttämään tämän lain ja sen nojalla annettujen päätösten mukaisesti, valtiovarainministeriö antaa luvan nostaa investointitalletuksesta näin käytettyä tai käytettävää määrää vastaavan osan.

Milloin verovelvollisen 5 §:n 1 momentin mukaan tekemä investointitalletus todetaan suuremmaksi kuin sanotun momentin säännöksissä on edellytetty, valtiovarainministeriö antaa luvan talletuksen ylimenevän osan nostamiseen.

Talletuksien nostot on suoritettava siten, että aikaisemmat talletukset nostetaan ennen myöhemmin tehtyjä.

Investointitalletusta tai sen osaa älköön nostettako muissa kuin tässä pykälässä sekä 5 §:n 3 momentissa ja 10 §:n 1 momentissa mainituissa tapauksissa.

9 §.

Ennen 2, 4, 5 ja 7 §:ssä mainittujen päätöksien antamista on, jollei Suomen Pankin johtokunta ole tehnyt esitystä asiassa, hankittava sanotun johtokunnan lausunto.

10 §.

Jos verovelvollinen ei ole käyttänyt investointirahastoa 4 §:ssä tarkoitetun velvoituksen mukaisesti, luettakoon näin käyttämättä jätetty osa investointirahastosta verovelvollisen veronalaiseksi tuloksi siltä vuodelta, jona laiminlyönnin todetaan tapahtuneen. Tämän perusteella maksuunpannun veron suorittamista varten verovelvollisella on oikeus nostaa investointitalletuksestaan se osa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta talletuksesta, joka vastaa käyttämättä jätettyä investointirahaston osaa. Näin nostetulle määrälle ei suoriteta 6 §:ssä mainittua korkoa.

Jos verovelvollinen, joka on nostanut 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun luvan nojalla investointitalletuksen, ei ole käyttänyt investointirahastoa lupaa hakiessaan ilmoittamaansa tarkoitukseen, luettakoon se mainittuun tarkoitukseen käyttämättä jätetty investointirahaston määrä, jota vastaava talletus on nostettu, korotettuna 5 prosentilla, veronalaiseksi tuloksi kuten 1 momentissa on säädetty. Verovelvollinen on lisäksi velvollinen suoritta-

maan tätä tuloa vastaavalle veronosalle 5 prosentin suuruisen vuotuisen veronlisäyksen siitä päivästä lukien, jolloin ensimmäinen näin nostettu talletus tehtiin.

Milloin investointirahaston käyttämättä jätetty määrä 1 ja 2 momentin mukaisesti on luettava verovelvollisen tuloksi, älköön verotettavaa tuloa siltä vuodelta määrättäkö sanottua määrää pienemmäksi.

11 §.

Valtiovarainministeriön asiana on valvoa investointirahastojen käyttöä sekä ilmoittaa asianomaiselle verolautakunnalle, paljonko ja mihin tarkoitukseen kukin verovelvollinen on käyttänyt tai tulee käyttämään investointirahastoon siirrettyjä varoja. Valtiovarainministeriön on niin ikään ilmoitettava 8 §:n 1 momentin mukaan antamastaan luvasta Suomen Pankille.

Investointirahastoon tekemistään siirroista samoin kuin investointitalletuksista on verovelvollisen esitettävä selvitys verolautakunnalle veroilmoituksensa yhteydessä ja on toinen kappale tätä selvitystä samanaikaisesti toimitettava valtiovarainministeriölle.

Investointitalletuksista ja niiden nostamisesta tulee Suomen Pankin tehdä ilmoitus valtiovarainministeriölle.

12 §.

(12 § kumottu 30 päivänä joulukuuta 1969 annetulla lailla.)

13 §.

Jos osakeyhtiö tai osuuskunta puretaan eikä kysymyksessä ole osakeyhtiön yhdistäminen toiseen yhtiöön tai osuuskunnan sulautuminen toiseen osuuskuntaan, taikka jos 1 §:ssä tarkoitettu muu verovelvollinen lopettaa toimintansa tahi jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan verovelvollisen investointirahasto sen vuoden veronalaiseksi tuloksi, jona päätös purkamisesta, toiminnan lopettamisesta tai konkurssiin luovuttamisesta tehdään, ja on tällöin muutoin noudatettava, mitä 10 §:n 1 momentissa on säädetty.

14 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa valtioneuvosto.

Laki valtion suhdannerahastosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1969.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Suhdannevaihteluiden tasoittamiseksi tarpeellisten sekä työllisyyden turvaamista tai taloudellista kasvua ja kotimaista kokonaiskysyntää suhdanteiden heikentyessä tehokkaasti ylläpitävien tai elvyttävien valtion toimenpiteiden rahoittamista varten perustetaan valtion tulo- ja menoarvion ulkopuolella oleva valtion suhdannerahasto.

2 §.

Suhdannerahastoon siirretään valtion tulo- ja menoarviossa varoja nousu- ja korkeasuhdanteen aikana ja niitä siirretään lasku- ja matalasuhdanteen aikana suhdannerahastosta takaisin valtiovarastoon käytettäväksi 1 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin valtion tulo- ja menoarviossa määrättävällä tavalla.

Ennen kuin tulo- ja menoarvioesityksessä ehdotetaan varoja siirrettäväksi suhdannerahastoon tai suhdannerahastosta valtiovarastoon, valtiovarainministeriön on hankittava Suomen Pankin johtokunnan lausunto asiassa.

3 §.

Suhdannerahasto on valtiovarainministeriön alainen.

Suhdannerahaston varat pidetään talletettuina siihen saakka, kunnes ne käytetään 2 §:ssä säädetyllä tavalla, erityisellä sulkutilillä Suomen Pankissa. Varoja voidaan valtiovarainministeriön suostumuksella Suomen Pankin toimesta sijoittaa rahaston lukuun kultaan ja ulkomaisiin saataviin.

4 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta antaa tarvittaessa valtioneuvosto.

Laki suhdannetalletusten verottamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1969.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Verovelvollinen, joka harjoittaa liiketoimintaa, saa vähentää verovuodelta 1969 ja 1970 toimitettavissa valtion- ja kunnallisverotuksissa veronalaisesta liike tulostaan tulon hankkimisesta johtuneena menona Suomen Pankkiin erityiselle sulkutilille tekemänsä suhdannetalletuksen sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §.

Verovelvollinen saa vähentää verovuodelta 1969 tai verovuodelta 1970 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa sen suhdannetalletuksen, jonka hän on tehnyt viimeistään 31 päivänä tammikuuta 1970, ja verovuodelta 1970 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa sen suhdannetalletuksen, jonka hän on tehnyt viimeistään 31 päivänä tammikuuta 1971.

3 §.

Verovelvollisella on oikeus nostaa suhdannetalletustensa yhteismäärästä kolmannes joulukuussa 1972, kolmannes joulukuussa 1973 ja kolmannes joulukuussa 1974. Valtioneuvosto voi kuitenkin määrätä, että suhdannetalletus tai sen osa on nostettava aikaisemmin. Tällöin valtioneuvosto ei voi velvoittaa nostamaan saman kalenterivuoden aikana enempää kuin 80 prosenttia suhdannetalletusten yhteismäärästä. Valtioneuvoston on myös päätettävä, minkä vuoden lakimääräisen nostoerän vähennykseksi valtioneuvoston päätöksen perusteella nostettu talletusten osa luetaan.

Ennen kuin valtioneuvosto päättää suhdannetalletusten nostamisesta, on asiassa hankittava Suomen Pankin johtokunnan lausunto.

4 §.

Suhdannetalletus luetaan verovelvollisen veronalaiseksi tuotoksi valtion- ja kunnallisverotuksessa sinä verovuotena, jona se on nostettu. Verovelvollisella on kuitenkin oikeus lukea nostetusta talletuksesta vain 60 prosenttia sen verovuoden tuotoksi, jonka aikana talletus on nostettu, ja loput yhtä suurina erinä kahden seuraavan verovuoden tuotoksi. Verovelvollisen niiden verovuosien liiketoiminnan tulosta, joiden tuotoksi talletus tai sen osa on luettu, ei saa vahvistaa tuotoksi luetun talletuksen määrää pienemmäksi.

5 §.

Jos verovelvollisella on kaksi tai useampia eri tulolähteinä pidettäviä liikkeitä, suhdannetalletus vähennetään ja luetaan veronalaiseksi tuloksi kunnallisverotuksessa tulolähteittäin kunkin tulolähteen tuloksen, jota määritettäessä suhdannetalletusta ei ole otettu huomioon, mukaisessa suhteessa.

6 §.

Jos suhdannetalletus tai osa siitä on jäänyt nostamatta 3 §:ssä tarkoitettuna aikana, luetaan nostamatta jäänyt määrä edellä 4 §:ssä säädetyllä tavalla verovelvollisen veronalaiseksi tuotoksi sinä verovuotena, jonka aikana sanottu määrä olisi saatu tai olisi pitänyt nostaa.

Jos verovelvollinen lopettaa liiketoimintansa tai jos hänen omaisuutensa luovutetaan konkurssiin, palautetaan nostamatta oleva suhdannetalletus heti verovelvolliselle sekä luetaan kokonaisuudessaan hänen veronalaiseksi tuotokseen sinä verovuotena, jonka aikana liiketoiminta on lopetettu tai omaisuus luovutettu konkurssiin.

7 §.

Suomen Pankki maksaa suhdannetalletuksesta 3 $\frac{1}{4}$ prosentin vuotuisen koron. Korkeus suoritetaan talletusta nostettaessa.

Suhdannetalletuksesta maksettavaa korkoa ei katsota valtion- ja kunnallisverotuksessa verovelvollisen veronalaiseksi tuloksi, eikä talletusta hänen veronalaisiksi varoikseen.

8 §.

Suomen Pankin on toimitettava nostetusta suhdannetalletuksesta, jos verovelvollinen on osakeyhtiö tai osuuskunta, 57 prosentin ja muutoin 52 prosentin ennakonpidätys sen estämättä, mitä ennakonpidätyksen toimittamatta jättämisestä on muualla säädetty. Ennakonpidätyksestä sekä sen tilittämisestä valtiolle ja käyttämisestä on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä osingosta toimitettavasta ennakonpidätyksestä on säädetty.

9 §.

Verovelvollisen, joka tahtoo vähentää suhdannetalletuksen veronalaisesta tulostaan, on liitettävä veroilmoitukseensa Suomen Pankin antama todistus tehdystä suhdannetalletuksesta.

10 §.

Suomen Pankin on ilmoitettava kunkin verovelvollisen osalta sen läänin lääninverotoimistoon, jonka alueella verovelvollisen kotikunta on, nostetusta ja määräaikana nostamatta jätetystä suhdannetalletuksesta.

11 §.

Jos verovelvollisen sen verovuoden liiketoiminnan tulos, jonka tuotoksi talletus tai sen osa on luettu, muodostuu aikaisempien verovuosien tuloksiin verrattuna kohtuuttoman suureksi, voi valtiovarainministeriö harkintansa mukaan verovelvollisen hakemuksesta myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen verosta taikka veron suorittamisen lykkäystä.

Siinä kertomuksessa, jonka hallitus valtiopäiväjärjestyksen 29 §:n mukaan antaa eduskunnalle, on lueteltava 1 momentin perusteella myönnetyt vapautukset.

12 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

Taulukot:

Suomen Pankin toiminta

Taulukoissa on kaikki Suomen rahan määrät ilmaistu uutena rahayksikkönä. Aikaisemmilta vuosilta esitetyt rahamäärät on muunnettu nykymarkoiksi 1 nykymarkan vastatessa 100 vanhaa markkaa. Muuntaminen on suoritettu myös valuuttakursseja koskevassa taulukossa 12. Rahatilastoa koskevissa taulukoissa 7—9 on vanhan rahan määräiset nimellisarvot osoitettu merkinnöin vmk ja vp.

1. Omaisuustase vuosina 1962—1969

	^{31/12} 1962	^{31/12} 1963	^{31/12} 1964	^{31/12} 1965	^{31/12} 1966	^{30/12} 1967	
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	705.4	817.8	1 049.7	944.7	637.2	798.8
2	Kulta ¹	135.2	134.5	189.6	267.5	143.9	188.8
3	Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	—	45.6	100.0	—
4	Ulkomaiset valuutat	502.5	617.7	783.8	547.8	312.0	512.3
5	Ulkomaiset vekselit	17.7	26.2	29.7	54.7	56.4	72.5
6	Ulkomaiset obligaatiot	50.0	39.4	46.6	29.1	24.9	25.2
7	<i>Toissijainen setelinkate</i>	516.5	451.2	570.7	712.1	1 063.7	1 130.7
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
8	Ulkomaan rahan määräiset ..	81.8	68.7	55.2	45.5	36.3	122.5
9	Markkamääräiset	33.5	57.2	67.1	26.0	112.2	140.7
10	Rediskontatut vekselit	401.2	325.3	448.4	640.6	915.2	867.5
11	<i>Muut varat</i>	88.0	138.8	97.4	119.5	424.6	707.7
12	Kotimaiset obligaatiot	34.7	89.5	35.8	36.9	284.8	370.5
13	Shekkitilit	3.6	1.7	2.5	1.9	2.1	4.0
14	Metalliraha	5.5	3.6	3.8	6.2	11.7	12.3
15	Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	—	—	—	—
16	Muut saatavat	44.2	44.0	55.3	74.5	126.0	320.9
17	Yhteensä	1 309.9	1 407.8	1 717.8	1 776.3	2 125.5	2 637.2
VASTATTAVA							
18	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	774.4	943.7	1 002.7	1 028.5	1 106.2	1 052.1
19	<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	<i>112.6</i>	<i>59.2</i>	<i>186.8</i>	<i>98.3</i>	<i>179.6</i>	<i>139.6</i>
20	Ulkomaiset valuuttatilit	17.1	18.2	84.7	44.8	61.2	74.7
21	Ulkomaiset markkatilit	35.8	33.6	28.5	10.9	16.2	14.1
	Shekkitilit						
22	Valtio	5.5	0.2	5.4	1.1	39.8	4.4
23	Postisäästöpankki	53.3	3.0	49.6	8.3	17.3	17.2
24	Yksityiset rahalaitokset	—4.0	1.3	16.4	11.9	13.8	9.8
25	Muut	0.8	0.4	0.7	1.2	2.8	1.8
26	Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	4.1	2.5	1.5	20.1	28.5	17.6
27	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i>	<i>80.2</i>	<i>68.0</i>	<i>55.4</i>	<i>57.2</i>	<i>126.3</i>	<i>553.1</i>
28	Ulkomaiset	79.1	66.9	54.3	45.6	84.6	339.5
29	Kotimaiset	1.1	1.1	1.1	11.6	41.7	213.6
30	<i>Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit</i>	—	—	—	—	—	—
31	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	<i>157.5</i>	<i>141.0</i>	<i>261.8</i>	<i>165.1</i>	<i>266.9</i>	<i>422.0</i>
32	<i>Oma pääoma</i>	<i>185.2</i>	<i>195.9</i>	<i>211.1</i>	<i>427.2</i>	<i>446.5</i>	<i>470.4</i>
33	Kantarahasto	100.0	100.0	100.0	300.0	300.0	300.0
34	Vararahasto	62.0	73.6	84.8	97.9	112.6	129.5
35	Käyttämättömät voittovarot ..	—	—	—	—	—	—
36	Tulostilit	23.2	22.3	26.3	29.3	33.9	40.9
37	Yhteensä	1 309.9	1 407.8	1 717.8	1 776.3	2 125.5	2 637.2

¹ Korotettu kirjanpitoarvo 31 päivästä joulukuuta 1965 lähtien.

Mmk

³¹ / ₁₂ 1968	³¹ / ₁₂ 1969	1969						
		⁸ / ₁	¹⁵ / ₁	²³ / ₁	³¹ / ₁	⁸ / ₂	¹⁵ / ₂	
1 477.4	1 433.1	1 494.9	1 508.6	1 508.7	1 571.7	1 580.8	1 594.5	1
189.5	189.4	189.5	189.5	189.5	189.5	189.5	189.6	2
—	173.3	—	—	—	—	—	—	3
1 163.0	905.0	1 182.9	1 196.5	1 193.3	1 259.3	1 269.8	1 281.5	4
76.1	106.3	74.0	74.1	77.4	74.4	73.0	73.8	5
48.8	59.1	48.5	48.5	48.5	48.5	48.5	49.6	6
790.3	730.7	697.9	620.2	740.4	606.5	577.0	541.5	7
25.1	7.3	25.1	25.1	25.1	25.1	25.1	25.1	8
147.5	173.1	144.3	126.8	129.0	129.4	131.2	127.2	9
617.7	550.3	528.5	468.3	586.3	452.0	420.7	389.2	10
470.5	851.0	445.4	478.6	371.7	448.7	387.1	423.8	11
135.7	126.5	99.7	139.9	36.7	99.9	14.5	54.4	12
1.9	0.2	1.9	1.7	1.7	1.4	7.2	1.3	13
11.7	5.5	12.8	14.7	16.1	17.0	17.2	17.6	14
—	351.7	—	—	—	—	—	—	15
321.2	367.1	331.0	322.3	317.2	330.4	348.2	350.5	16
2 738.2	3 014.8	2 638.2	2 607.4	2 620.8	2 626.9	2 544.9	2 559.8	17
1 159.6	1 298.4	1 075.8	1 042.6	1 023.8	1 039.3	1 014.5	1 037.6	18
136.5	123.5	123.6	126.8	152.0	137.3	94.2	89.8	19
62.1	92.4	67.1	65.2	64.6	62.7	58.5	54.3	20
12.4	0.8	10.4	8.8	8.8	9.0	8.9	8.9	21
3.0	3.7	2.0	0.9	20.3	0.7	3.3	1.2	22
3.4	3.6	3.1	3.2	38.0	5.2	9.5	2.6	23
39.2	10.1	24.4	31.7	6.0	45.4	—	8.6	24
2.2	1.0	2.2	2.8	3.2	3.4	2.6	2.8	25
14.2	11.9	14.4	14.2	11.1	10.9	11.4	11.4	26
546.4	307.6	543.4	547.6	556.2	560.1	543.0	543.3	27
21.4	7.7	21.4	21.4	21.4	21.4	21.4	21.4	28
525.0	299.9	522.0	526.2	534.8	538.7	521.6	521.9	29
—	351.7	—	—	—	—	—	—	30
400.3	405.6	399.1	393.1	390.4	390.8	392.6	387.7	31
495.4	528.0	496.3	497.3	498.4	499.4	500.6	501.4	32
300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	33
150.0	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	34
—	—	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	35
45.4	55.3	0.9	1.9	3.0	4.0	5.2	6.0	36
2 738.2	3 014.8	2 638.2	2 607.4	2 620.8	2 626.9	2 544.9	2 559.8	37

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1962—1969

		1969					
		22/2	23/2	3/3	15/3	22/3	31/3
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	1 587.7	1 585.5	1 597.8	1 566.4	1 594.6	1 597.0
2	Kulta	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2
3	Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	16.8	16.8	131.2	131.2
4	Ulkomaiset valuutat	1 284.2	1 279.7	1 276.0	1 242.9	1 145.0	1 146.2
5	Ulkomaiset vekselit	68.9	71.2	70.4	72.1	73.7	74.9
6	Ulkomaiset obligaatiot	45.4	45.4	45.4	45.4	55.5	55.5
7	<i>Toissijainen setelinkate</i>	616.8	597.2	618.5	560.5	609.4	594.1
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
8	Ulkomaan rahan määräiset ..	25.1	25.1	25.1	25.1	25.1	25.1
9	Markkamääräiset	131.9	134.0	133.8	132.2	129.2	129.2
10	Rediskontatut vekselit	459.8	438.1	459.6	403.2	455.1	439.8
11	<i>Muut varat</i>	408.2	414.0	403.3	429.4	410.0	396.2
12	Kotimaiset obligaatiot	33.2	39.3	22.9	49.5	39.0	23.5
13	Shekkitilit	1.8	3.7	10.6	9.6	2.5	5.8
14	Metalliraha	17.4	17.4	17.2	17.4	17.6	17.1
15	Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	—	—	—	—
16	Muut saatavat	355.8	353.6	352.6	352.9	350.9	349.8
17	Yhteensä	2 612.7	2 596.7	2 619.6	2 556.3	2 614.0	2 587.3
VASTATTAVA							
18	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	1 049.6	1 080.3	1 031.4	1 045.1	1 043.5	1 064.0
19	<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	<i>111.3</i>	<i>73.0</i>	<i>157.6</i>	<i>69.1</i>	<i>135.4</i>	<i>70.4</i>
20	Ulkomaiset valuuttatilit	44.8	45.4	59.8	43.4	41.7	41.3
21	Ulkomaiset markkatilit	8.8	8.7	9.1	9.0	8.9	8.9
	Shekkitilit						
22	Valtio	34.5	2.7	20.8	0.8	37.7	1.9
23	Postisäästöpankki	6.5	1.4	54.4	0.1	30.4	2.3
24	Yksityiset rahalaitokset	3.1	—	—	—	2.2	—
25	Muut	2.6	2.9	2.5	2.5	3.4	3.4
26	Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	11.0	11.9	11.0	13.3	11.1	12.6
27	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i>	<i>549.4</i>	<i>541.5</i>	<i>529.7</i>	<i>535.3</i>	<i>537.4</i>	<i>541.9</i>
28	Ulkomaiset	21.4	21.4	21.4	21.4	21.7	21.7
29	Kotimaiset	528.0	520.1	508.3	513.9	515.7	520.2
30	<i>Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit</i>	—	—	—	—	—	—
31	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	<i>399.4</i>	<i>398.1</i>	<i>395.9</i>	<i>400.6</i>	<i>390.8</i>	<i>403.0</i>
32	<i>Oma pääoma</i>	<i>503.0</i>	<i>503.8</i>	<i>505.0</i>	<i>506.2</i>	<i>506.9</i>	<i>508.0</i>
33	Kantarahasto	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
34	Vararahasto	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7
35	Käyttämättömät voittovarat ..	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7
36	Tulostilit	7.6	8.4	9.6	10.8	11.5	12.6
37	Yhteensä	2 612.7	2 596.7	2 619.6	2 556.3	2 614.0	2 587.3

Mmk

1969								
8/4	15/4	23/4	30/4	8/5	14/5	23/5	30/5	
1 570.7	1 563.2	1 582.2	1 599.7	1 549.2	1 431.0	1 403.3	1 380.3	1
189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	2
131.2	131.2	131.2	131.2	131.2	131.2	173.3	173.3	3
1 118.9	1 108.3	1 123.8	1 134.1	1 082.7	963.4	891.5	868.5	4
75.9	79.0	82.5	89.8	91.0	92.7	94.8	94.8	5
55.5	55.5	55.5	55.4	55.1	54.5	54.5	54.5	6
583.5	525.0	613.5	608.0	617.5	634.3	777.2	755.1	7
25.1	23.3	22.6	22.6	22.6	22.6	22.6	22.6	8
98.4	98.1	95.6	94.4	93.1	112.5	120.4	122.8	9
460.0	403.6	495.3	491.0	501.8	499.2	634.2	609.7	10
447.9	471.0	412.7	416.4	430.6	550.1	467.2	537.1	11
66.2	101.3	41.8	38.1	68.0	184.5	101.5	170.1	12
18.0	8.2	10.5	18.8	3.9	3.4	7.9	8.4	13
16.2	16.4	16.7	15.9	15.7	15.4	15.1	15.0	14
—	—	—	—	—	—	—	—	15
347.5	345.1	343.7	343.6	343.0	346.8	342.7	343.6	16
2 602.1	2 559.2	2 608.4	2 624.1	2 597.3	2 615.4	2 647.7	2 672.5	17
1 080.8	1 048.9	1 042.8	1 099.4	1 070.4	1 101.5	1 126.4	1 150.0	18
63.6	65.6	120.0	81.5	101.0	82.6	86.0	84.8	19
41.0	41.8	43.0	42.9	47.4	54.3	60.2	61.3	20
8.8	8.6	8.7	8.7	8.5	8.3	8.5	8.4	21
0.9	0.1	17.6	9.7	0.9	0.7	0.1	0.5	22
3.5	0.5	33.4	7.2	3.1	3.4	3.9	0.8	23
—	—	—	—	22.1	2.8	—	—	24
2.3	2.1	2.3	2.0	1.7	1.6	1.8	2.1	25
12.1	12.5	15.0	11.0	17.3	11.5	11.5	11.7	26
543.8	539.7	542.4	541.9	523.2	519.0	519.2	521.3	27
21.7	19.2	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	19.0	28
522.1	520.5	523.4	522.9	504.2	500.0	500.2	502.3	29
—	—	—	—	—	—	—	—	30
399.9	394.5	392.1	389.4	389.9	398.7	401.8	401.6	31
509.0	510.5	511.1	511.9	512.8	513.6	514.3	514.8	32
300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	33
172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	34
22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	22.7	35
13.6	15.1	15.7	16.5	17.4	18.2	18.9	19.4	36
2 602.1	2 559.2	2 608.4	2 624.1	2 597.3	2 615.4	2 647.7	2 672.5	37

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1962—1969

		1969					
		6/6	12/6	22/6	30/6	8/7	15/7
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	1 340.3	1 380.7	1 408.1	1 380.1	1 350.6	1 346.4
2	Kulta	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2
3	Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3
4	Ulkomaiset valuutat	828.8	870.8	901.6	873.7	842.5	839.4
5	Ulkomaiset vekselit	94.6	93.0	89.6	89.5	91.2	90.1
6	Ulkomaiset obligaatiot	54.4	54.4	54.4	54.4	54.4	54.4
7	<i>Toissijainen setelinkate</i>	751.4	747.3	825.6	855.2	837.0	771.2
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
8	Ulkomaan rahan määräiset ..	18.3	18.3	18.3	18.3	18.3	18.3
9	Markkamääräiset	123.3	125.6	137.6	137.3	138.7	147.0
10	Rediskontatut vekselit	609.8	603.4	669.7	699.6	680.0	605.9
11	<i>Muut varat</i>	540.9	456.6	425.0	407.7	406.0	469.6
12	Kotimaiset obligaatiot	174.2	96.7	56.3	52.8	58.9	130.4
13	Shekkitilit	3.7	3.4	18.0	9.7	11.3	14.9
14	Metalliraha	15.0	15.2	13.5	13.7	13.5	13.6
15	Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	—	—	—	—
16	Muut saatavat	348.0	341.3	337.2	331.5	322.3	310.7
17	Yhteensä	2 632.6	2 584.6	2 658.7	2 643.0	2 593.6	2 587.2
VASTATTAVA							
18	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	1 131.8	1 136.3	1 166.3	1 177.6	1 146.1	1 136.6
19	<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	86.0	92.8	134.8	115.5	85.2	89.4
20	Ulkomaiset valuuttatilit	59.0	59.9	61.8	62.7	59.3	65.5
21	Ulkomaiset markkatilit	8.3	8.7	8.7	8.5	9.1	6.3
	Shekkitilit						
22	Valtio	1.2	1.6	8.0	5.3	2.4	0.8
23	Postisäästöpankki	1.6	2.9	41.7	24.7	1.6	4.2
24	Yksityiset rahalaitokset	1.7	5.4	—	—	—	—
25	Muut	2.2	2.5	2.4	1.8	1.2	1.1
26	Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	12.0	11.8	12.2	12.5	11.6	11.5
27	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i>	518.0	458.0	457.9	450.4	452.3	453.5
28	Ulkomaiset	14.7	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6
29	Kotimaiset	503.3	443.4	443.3	435.8	437.7	438.9
30	<i>Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit</i>	—	—	—	—	—	—
31	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	403.5	403.0	404.5	403.5	412.6	409.6
32	<i>Oma pääoma</i>	493.3	494.5	495.2	496.0	497.4	498.1
33	Kantarahasto	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
34	Vararahasto	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7
35	Käyttämättömät voittovarat ..	—	—	—	—	—	—
36	Tulostilit	20.6	21.8	22.5	23.3	24.7	25.4
37	Yhteensä	2 632.6	2 584.6	2 658.7	2 643.0	2 593.6	2 587.2

Mmk

1969								
23/7	31/7	8/8	15/8	22/8	29/8	5/9	15/9	
1 345.2	1 359.4	1 358.0	1 378.0	1 371.9	1 371.2	1 362.4	1 351.7	1
189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	189.2	2
173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	3
840.7	852.9	851.6	872.0	866.5	864.2	854.3	843.7	4
87.6	89.6	89.5	89.1	88.5	90.1	91.1	91.0	5
54.4	54.4	54.4	54.4	54.4	54.4	54.5	54.5	6
884.2	880.4	835.4	767.4	828.9	773.0	765.2	702.6	7
18.3	18.3	18.3	18.3	18.3	18.3	18.3	18.3	8
147.8	148.0	148.4	153.0	164.7	153.4	153.2	153.3	9
718.1	714.1	668.7	596.1	645.9	601.3	593.7	531.0	10
382.0	369.7	371.9	423.2	374.2	434.0	392.4	463.2	11
58.3	44.3	44.4	100.1	52.9	113.4	74.4	143.6	12
1.4	1.7	3.2	1.2	1.8	1.9	5.4	5.7	13
13.4	13.5	13.1	13.1	12.9	12.8	12.6	12.9	14
—	—	—	—	—	—	—	—	15
308.9	310.2	311.2	308.8	306.6	305.9	300.0	301.0	16
2 611.4	2 609.5	2 565.3	2 568.6	2 575.0	2 578.2	2 520.0	2 517.5	17
1 111.4	1 119.8	1 102.9	1 108.1	1 141.6	1 166.6	1 114.5	1 114.6	18
136.5	125.7	102.4	104.0	120.8	99.6	94.1	96.1	19
66.7	68.3	71.3	68.9	70.4	70.5	69.5	71.4	20
6.5	6.3	6.8	6.8	6.7	6.6	6.5	6.5	21
45.8	18.8	9.5	1.3	7.0	6.8	2.6	1.4	22
3.5	20.3	2.9	2.5	19.6	2.7	2.1	3.5	23
1.9	0.0	—	12.5	4.9	0.6	—	—	24
1.1	1.0	1.0	1.0	1.4	1.3	2.0	0.8	25
11.0	11.0	10.9	11.0	10.8	11.1	11.4	12.5	26
450.3	450.0	447.7	447.2	401.1	400.8	397.3	394.3	27
14.6	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6	28
435.7	435.4	433.1	432.6	386.5	386.2	382.7	379.7	29
—	—	—	—	—	—	—	—	30
414.4	414.5	412.1	407.7	408.9	408.0	410.0	407.4	31
498.8	499.5	500.2	501.6	502.6	503.2	504.1	505.1	32
300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	33
172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	34
—	—	—	—	—	—	—	—	35
26.1	26.8	27.5	28.9	29.9	30.5	31.4	32.4	36
2 611.4	2 609.5	2 565.3	2 568.6	2 575.0	2 578.2	2 520.0	2 517.5	37

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1962—1969

		1969					
		23/9	30/9	8/10	15/10	23/10	31/10
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	1 371.0	1 257.1	1 260.7	1 322.0	1 307.0	1 401.0
2	Kulta	189.2	189.2	189.2	189.3	189.3	189.3
3	Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3
4	Ulkomaiset valuutat	854.6	743.0	745.7	807.3	791.5	884.1
5	Ulkomaiset vekselit	93.6	91.3	92.2	91.8	92.6	94.1
6	Ulkomaiset obligaatiot	60.3	60.3	60.3	60.3	60.3	60.2
7	<i>Toissijainen setelinkate</i>	831.9	862.4	759.9	779.1	775.2	777.0
	Diskontatut kotimaiset vekselit						
8	Ulkomaan rahan määräiset ..	18.3	18.3	18.3	16.5	15.8	15.9
9	Markkamääräiset	159.8	159.5	159.3	160.0	163.4	163.9
10	Rediskontatut vekselit	653.8	684.6	582.3	602.6	596.0	597.2
11	<i>Muut varat</i>	344.1	436.9	481.0	440.7	417.1	404.8
12	Kotimaiset obligaatiot	25.9	118.5	162.1	120.7	94.0	85.5
13	Shekkitilit	8.2	4.9	12.4	12.8	15.3	13.0
14	Metalliraha	12.9	12.9	12.7	12.7	12.9	12.5
15	Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	—	—	—	—	—
16	Muut saatavat	297.1	300.6	293.8	294.5	294.9	293.8
17	Yhteensä	2 547.0	2 556.4	2 501.6	2 541.8	2 499.3	2 582.8
VASTATTAVA							
18	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	1 105.2	1 143.3	1 101.6	1 114.2	1 111.5	1 144.0
19	<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	<i>140.4</i>	<i>108.6</i>	<i>94.0</i>	<i>121.8</i>	<i>96.1</i>	<i>133.8</i>
20	Ulkomaiset valuuttatilit	73.3	83.5	74.4	74.0	75.7	75.9
21	Ulkomaiset markkatilit	6.4	6.3	6.1	6.1	6.0	5.9
	Shekkitilit						
22	Valtio	22.0	1.1	0.0	0.5	1.8	2.9
23	Postisäästöpankki	26.8	1.1	1.5	1.6	1.0	3.1
24	Yksityiset rahalaitokset	—	—	—	25.9	—	38.6
25	Muut	0.8	1.1	0.8	0.6	0.8	1.8
26	Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	11.1	15.5	11.2	13.1	10.8	10.6
27	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i>	<i>385.5</i>	<i>385.4</i>	<i>380.6</i>	<i>374.9</i>	<i>356.5</i>	<i>355.9</i>
28	Ulkomaiset	14.6	14.6	14.6	12.2	12.0	12.2
29	Kotimaiset	370.9	370.8	366.0	362.7	344.5	343.7
30	<i>Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit</i>	—	—	—	—	—	—
31	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	<i>409.6</i>	<i>411.6</i>	<i>417.0</i>	<i>421.6</i>	<i>425.1</i>	<i>433.1</i>
32	<i>Oma pääoma</i>	<i>506.3</i>	<i>507.5</i>	<i>508.4</i>	<i>509.3</i>	<i>510.1</i>	<i>511.0</i>
33	Kantarahasto	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
34	Vararahasto	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7
35	Käyttämättömät voittovarot ..	—	—	—	—	—	—
36	Tulostilit	33.6	34.8	35.7	36.6	37.4	38.3
37	Yhteensä	2 547.0	2 556.4	2 501.6	2 541.8	2 499.3	2 582.8

Mmk

1969								
7/11	14/11	21/11	28/11	8/12	15/12	23/12	31/12	
<i>1 413.3</i>	<i>1 424.4</i>	<i>1 409.0</i>	<i>1 416.7</i>	<i>1 487.7</i>	<i>1 491.9</i>	<i>1 460.9</i>	<i>1 433.1</i>	1
189.3	189.3	189.3	189.3	189.3	189.4	189.4	189.4	2
173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	173.3	3
895.1	904.1	888.7	894.7	963.6	966.5	932.0	905.0	4
95.7	97.8	97.8	99.5	101.6	102.8	106.3	106.3	5
59.9	59.9	59.9	59.9	59.9	59.9	59.9	59.1	6
<i>663.5</i>	<i>614.6</i>	<i>747.7</i>	<i>778.1</i>	<i>731.3</i>	<i>757.2</i>	<i>751.1</i>	<i>730.7</i>	7
15.9	15.9	15.9	15.9	11.5	11.5	7.3	7.3	8
165.3	159.6	161.5	161.2	164.0	178.4	175.9	173.1	9
482.3	439.1	570.3	601.0	555.8	567.3	567.9	550.3	10
<i>464.0</i>	<i>493.5</i>	<i>406.4</i>	<i>392.7</i>	<i>395.8</i>	<i>456.5</i>	<i>635.9</i>	<i>851.0</i>	11
146.4	176.4	92.8	83.5	86.7	118.4	232.5	126.5	12
13.1	16.8	6.1	2.5	3.3	6.6	1.7	0.2	13
12.1	12.0	11.4	10.9	9.6	8.2	5.2	5.5	14
—	—	—	—	—	—	—	351.7	15
292.4	288.3	296.1	295.8	296.2	323.3	396.5	367.1	16
2 540.8	2 532.5	2 563.1	2 587.5	2 614.8	2 705.6	2 847.9	3 014.8	17
<i>1 142.2</i>	<i>1 148.8</i>	<i>1 158.4</i>	<i>1 191.4</i>	<i>1 232.7</i>	<i>1 310.0</i>	<i>1 411.4</i>	<i>1 298.4</i>	18
<i>104.9</i>	<i>96.9</i>	<i>117.7</i>	<i>110.1</i>	<i>111.3</i>	<i>120.5</i>	<i>159.6</i>	<i>123.5</i>	19
77.7	78.0	79.3	83.6	81.4	82.2	86.4	92.4	20
5.8	5.7	6.0	5.9	5.7	6.0	6.0	0.8	21
0.5	0.8	9.6	2.8	3.5	1.6	0.2	3.7	22
2.4	1.2	10.8	5.4	1.3	0.9	0.0	3.6	23
6.7	—	—	0.0	2.4	—	49.0	10.1	24
0.9	0.7	0.9	1.4	2.4	2.5	2.4	1.0	25
10.9	10.5	11.1	11.0	14.6	27.3	15.6	11.9	26
<i>354.2</i>	<i>347.3</i>	<i>341.9</i>	<i>341.7</i>	<i>337.3</i>	<i>329.6</i>	<i>328.8</i>	<i>307.6</i>	27
12.2	12.2	12.2	12.2	9.4	7.7	7.7	7.7	28
342.0	335.1	329.7	329.5	327.9	321.9	321.1	299.9	29
—	—	—	—	—	—	—	351.7	30
<i>427.1</i>	<i>424.8</i>	<i>427.4</i>	<i>424.1</i>	<i>410.8</i>	<i>420.0</i>	<i>420.3</i>	<i>405.6</i>	31
<i>512.4</i>	<i>514.7</i>	<i>517.7</i>	<i>520.2</i>	<i>522.7</i>	<i>525.5</i>	<i>527.8</i>	<i>528.0</i>	32
300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	33
172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	172.7	34
—	—	—	—	—	—	—	—	35
39.7	42.0	45.0	47.5	50.0	52.8	55.1	55.3	36
2 540.8	2 532.5	2 563.1	2 587.5	2 614.8	2 705.6	2 847.9	3 014.8	37

2. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1966—1969

Mmk

Valuuttalaji	1966	1967	1968				1969			
			I	II	III	IV	I	II	III	IV
Kulta	144	189	188	191	190	190	189	189	189	189
Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	100	—	—	—	—	—	131	173	173	173
Vaihdettavat valuutat	274	458	790	984	1 011	1 113	1 014	653	528	893
Sidotut valuutat ...	—23	—21	49	85	77	—13	91	158	132	—80
Yhteensä	495	626	1 027	1 260	1 278	1 290	1 425	1 173	1 022	1 175

3. Tulostase vuosina 1964—1969

Mmk

	1964	1965	1966	1967	1968	1969
TUOTOT						
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	19.7	28.1	38.5	55.5	52.2	43.0
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ...	10.2	7.7	4.2	6.0	15.7	26.0
Korot obligaatioista	5.5	4.9	5.0	7.7	13.5	10.5
Provisiot	1.8	2.0	1.7	1.9	2.8	3.4
Agiot	2.0	2.1	1.7	2.5	1.1	2.3
Muut tuotot	1.7	1.8	2.1	2.1	2.4	2.7
Yhteensä	40.9	46.6	53.2	75.7	87.7	87.9
KULUT						
Korot talletuksista	—	—	1.8	9.1	12.7	9.0
Palkat ja palkkiot	6.3	6.8	7.3	8.4	9.7	10.5
Eläkkeet, perhe-eläkkeet ja avustukset ..	0.8	0.8	0.9	1.2	1.4	1.6
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	0.4	0.4	0.4	0.6	0.7	0.7
Korot ulkomaisista luotoista	—	—	—	4.4	5.4	0.5
Setelien valmistus	2.4	3.2	2.9	2.3	3.7	3.4
Muut kulut	1.7	1.8	2.0	2.3	2.7	2.7
Poistot	3.0	4.3	4.0	6.5	6.0	4.2
Kulut yhteensä	14.6	17.3	19.3	34.8	42.3	32.6
Pankin voitto	26.3	29.3	33.9	40.9	45.4	55.3
Yhteensä	40.9	46.6	53.2	75.7	87.7	87.9

4. Suomen Pankin soveltamia korkoja vuosina 1958—1969

Prosenttia

Päivästä	Pankkivaltuusmiesten määräämät diskonttokoron rajat		Käytännössä veloitettu diskonttokorko		Rediskontto-korko ^a
	Alaraja	Yläaraja	3 kuukauden tavaravekselit	3 kuukauden finanssivekselit	
1. X 1958	6 1/2	8	7 1/2	8	7 1/4
7. I 1959	»	»	7	7 1/2	»
1. III 1959	6	7 1/2	»	»	»
1. IV 1959	»	»	6 3/4	7	6 3/4
30. III 1962	7	8 1/2	»	»	8
2. IV 1962	»	»	7 3/4	8	»
28. IV 1962	6	7 1/2	6 3/4	7	7 ^a

^a 1. X 1958 lukien rediskonttokorko on ollut kiinteä ja alkuperäisestä diskonttokorosta riippumaton. — Tämän peruskoron lisäksi Suomen Pankki on perinyt rahalaitoksilta lisäkorkoa näiden velan ylittäessä määrättyt rajat.

^b Eräissä tapauksissa on 1. XI 1965—31. X 1966 sovellettu alempaa, 6 %:n korkoa.

5. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekselien ja shekkien sekä tilisiirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1966—1969

1 000 kpl

Mmk

Kuukausi ja vuosi	Pääkonttori		Haarakonttorit		Yhteensä	
	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä
1969						
I	959	3 023.6	388	839.1	1 347	3 862.7
II	898	2 822.1	370	780.4	1 268	3 602.5
III	1 015	2 850.5	412	843.2	1 427	3 693.7
IV	1 307	3 063.2	406	878.6	1 713	3 941.8
V	979	3 224.0	418	906.8	1 397	4 130.8
VI	1 001	3 263.2	432	943.7	1 433	4 206.9
VII	1 075	3 370.0	446	953.0	1 521	4 323.0
VIII	907	2 903.3	400	847.6	1 307	3 750.9
IX	1 054	1 334.8	467	959.0	1 521	2 293.8
X	1 185	3 575.3	515	1 037.0	1 700	4 612.3
XI	1 012	3 133.2	463	947.8	1 475	4 081.0
XII	1 139	4 034.4	530	1 142.4	1 669	5 176.8
Yhteensä	12 531	36 597.6	5 247	11 078.6	17 778	47 676.2
1968	10 256	32 905.1	4 170	9 156.1	14 426	42 061.2
1967	9 350	29 297.7	3 611	8 129.4	12 961	37 427.1
1966	8 192	26 514.1	3 171	7 206.3	11 363	33 720.4

6. Setelinanto vuosina 1960—1969

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus				Setelin- anto- vara
	Ensi- sijainen kate	Tois- sijainen kate ¹	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Vaadit- taessa maksetta- vat sitou- mukset	Shekki- luotoista nostata- matta	Yhteensä	
31. XII								
1960	753.1	419.9	1 173.0	727.4	166.8	9.8	904.0	269.0
1961	779.0	472.2	1 251.2	837.1	73.2	8.9	919.2	332.0
1962	705.4	500.0	1 205.4	774.4	112.6	4.3	891.3	314.1
1963	817.8	451.2	1 269.0	943.7	59.2	5.8	1 008.7	260.3
1964	1 049.7	500.0	1 549.7	1 002.7	186.8	5.0	1 194.5	355.2
1965	944.7	500.0	1 444.7	1 028.5	98.3	5.1	1 131.9	312.8
1966	637.2	700.0	1 337.2	1 106.2	179.6	4.9	1 290.7	46.5
1967	798.8	700.0	1 498.8	1 052.1	139.6	3.1	1 194.8	304.0
1968	1 477.4	700.0	2 177.4	1 159.6	136.5	5.6	1 301.7	875.7
1969	1 433.1	500.0	1 933.1	1 298.4	123.5	0.3	1 422.2	510.9
1969								
8. I	1 494.9	500.0	1 994.9	1 075.8	123.6	5.6	1 205.0	789.9
15.	1 508.6	500.0	2 008.6	1 042.6	126.8	5.8	1 175.2	833.4
23.	1 508.7	500.0	2 008.7	1 023.8	152.0	5.8	1 181.6	827.1
31.	1 571.7	500.0	2 071.7	1 039.3	137.3	6.1	1 182.7	889.0
8. II	1 580.8	500.0	2 080.8	1 014.5	94.2	5.8	1 114.5	966.3
15.	1 594.5	500.0	2 094.5	1 037.6	89.8	6.2	1 133.6	960.9
22.	1 587.7	500.0	2 087.7	1 049.6	111.3	5.7	1 166.6	921.1
28.	1 585.5	500.0	2 085.5	1 080.3	73.0	4.4	1 157.7	927.8
8. III	1 597.8	500.0	2 097.8	1 031.4	157.6	4.4	1 193.4	904.4
15.	1 566.4	500.0	2 066.4	1 045.1	69.1	4.3	1 118.5	947.9
22.	1 594.6	500.0	2 094.6	1 043.5	135.4	5.0	1 183.9	910.7
31.	1 597.0	500.0	2 097.0	1 064.0	70.4	5.3	1 139.7	957.3
8. IV	1 570.7	500.0	2 070.7	1 080.8	68.6	4.5	1 153.9	916.8
15.	1 563.2	500.0	2 063.2	1 048.9	65.6	4.5	1 119.0	944.2
23.	1 582.2	500.0	2 082.2	1 042.8	120.0	4.6	1 167.4	914.8
30.	1 599.7	500.0	2 099.7	1 099.4	81.5	3.8	1 184.7	915.0
8. V	1 549.2	500.0	2 049.2	1 070.4	101.0	3.6	1 175.0	874.2
14.	1 431.0	500.0	1 931.0	1 101.5	82.6	4.1	1 188.2	742.8
23.	1 403.3	500.0	1 903.3	1 126.4	86.0	3.9	1 216.3	687.0
30.	1 380.3	500.0	1 880.3	1 150.0	84.8	3.8	1 238.6	641.7
6. VI	1 340.3	500.0	1 840.3	1 131.8	86.0	3.9	1 221.7	618.6
13.	1 380.7	500.0	1 880.7	1 136.3	92.8	4.2	1 233.3	647.4
23.	1 408.1	500.0	1 908.1	1 166.3	134.8	3.6	1 304.7	603.4
30.	1 380.1	500.0	1 880.1	1 177.6	115.5	4.9	1 298.0	582.1

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus				Setelin- anto- vara
	Ensi- sijainen kate	Tois- sijainen kate ¹	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Vaadit- taessa maksetta- vat sitou- mukset	Shekki- luotoista nostat- tama	Yhteensä	
1969								
8. VII	1 350.6	500.0	1 850.6	1 146.1	85.2	3.8	1 235.1	615.5
15.	1 346.4	500.0	1 846.4	1 136.6	89.4	4.7	1 230.7	615.7
23.	1 345.2	500.0	1 845.2	1 111.4	136.5	6.1	1 254.0	591.2
31.	1 359.4	500.0	1 859.4	1 119.8	125.7	5.9	1 251.4	608.0
8. VIII	1 358.0	500.0	1 858.0	1 102.9	102.4	6.5	1 211.8	646.2
15.	1 378.0	500.0	1 878.0	1 108.1	104.0	6.4	1 218.5	659.5
22.	1 371.9	500.0	1 871.9	1 141.6	120.8	5.7	1 268.1	603.8
29.	1 371.2	500.0	1 871.2	1 166.6	99.6	5.6	1 271.8	599.4
8. IX	1 362.4	500.0	1 862.4	1 114.5	94.1	4.8	1 213.4	649.0
15.	1 351.7	500.0	1 851.7	1 114.6	96.1	4.2	1 214.9	636.8
23.	1 371.0	500.0	1 871.0	1 105.2	140.4	4.2	1 249.8	621.2
30.	1 257.1	500.0	1 757.1	1 143.3	108.6	4.9	1 256.8	500.3
8. X	1 260.7	500.0	1 760.7	1 101.6	94.0	4.4	1 200.0	560.7
15.	1 322.0	500.0	1 822.0	1 114.2	121.8	4.7	1 240.7	581.3
23.	1 307.0	500.0	1 807.0	1 111.5	96.1	5.2	1 212.8	594.2
31.	1 401.0	500.0	1 901.0	1 144.0	138.8	4.5	1 287.3	613.7
7. XI	1 413.3	500.0	1 913.3	1 142.2	104.9	4.4	1 251.5	661.8
14.	1 424.4	500.0	1 924.4	1 148.8	96.9	4.1	1 249.8	674.6
21.	1 409.0	500.0	1 909.0	1 158.4	117.7	3.8	1 279.9	629.1
28.	1 416.7	500.0	1 916.7	1 191.4	110.1	5.1	1 306.6	610.1
8. XII	1 487.7	500.0	1 987.7	1 232.7	111.3	4.2	1 348.2	639.5
15.	1 491.9	500.0	1 991.9	1 310.0	120.5	5.2	1 435.7	556.2
23.	1 460.9	500.0	1 960.9	1 411.4	159.6	5.8	1 576.8	384.1
31.	1 433.1	500.0	1 933.1	1 298.4	123.5	0.3	1 422.2	510.9
Keskim.	1 446.4	500.0	1 946.4	1 119.9	107.4	4.8	1 232.1	714.3
Vaihtelu	342.6	0.0	342.6	396.9	94.0	6.2	462.3	582.2

¹ Toissijaisen setelinkatteen yläraja oli 500 miljoonaa markkaa vuoden 1960 alusta marraskuun 23 päivään 1966, siitä lukien 700 miljoonaa markkaa vuoden 1968 loppuun ja vuoden 1969 alusta jälleen 500 miljoonaa markkaa.

7. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1964—1969 lopussa

Mmk

Rahalaji	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Setelit						
Uudet						
100 mk	537.7	591.9	656.7	613.3	708.1	814.2
50 »	240.4	238.4	248.5	237.5	246.7	267.7
10 »	148.9	153.1	162.0	164.0	166.8	175.8
5 »	30.8	31.5	33.4	34.5	35.6	38.3
1 »	23.7	13.6	5.6	2.8	2.4	2.4
Yhteensä	981.5	1 028.5	1 106.2	1 052.1	1 159.6	1 298.4
Vanhat						
10 000 vmk	10.5	9.6	9.1	1.9	1.6	1.5
5 000 »	3.6	2.9	2.5	2.2	2.1	2.0
1 000 »	2.9	2.6	2.5	2.4	2.3	2.3
500 »	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8
100 »	2.1	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
50, 20, 10, 5 »	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Yhteensä	21.2	19.2	18.2	10.5	10.0	9.8
Kaikkiaan	1 002.7	1 047.7	1 124.4	1 062.6	1 169.6	1 308.2
Metallirahat						
Uudet						
10 mk	—	—	—	9.8	9.9	10.0
1 mk	9.5	24.4	34.0	39.3	42.0	47.4
50 p	8.6	8.4	8.8	9.5	10.8	12.4
20 »	8.4	8.8	9.5	9.8	9.7	10.2
10 »	4.0	4.2	4.6	4.9	5.4	6.0
5 »	3.0	3.3	3.8	4.1	4.5	5.0
1 »	1.9	2.4	2.8	3.5	4.2	5.1
Yhteensä	35.4	51.5	63.5	80.9	86.5	96.1
Vanhat						
1 000 vmk	1.7	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8
500 »	2.8	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9
200 »	1.7	1.6	1.5	1.5	1.5	1.5
100 »	0.9	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8
50 »	1.4	1.4	1.3	1.3	1.2	1.2
20 »	1.8	1.6	1.6	1.5	1.5	1.5
10 »	1.5	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4
5 »	1.9	1.8	1.8	1.8	1.7	1.7
1 »	2.8	2.6	2.6	2.5	2.5	2.5
50, 25, 10, 5, 1 vp	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Yhteensä	17.0	16.4	16.1	15.9	15.8	15.8
Kaikkiaan	52.4	67.9	79.6	96.8	102.3	111.9

8. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1967—1969

Mmk

Setellilaji	Setelinvalmistus			Setelinpoltto		
	1967	1968	1969	1967	1968	1969
Setelit						
Uudet 100 mk	300.0	570.0	680.0	420.0	370.0	400.0
50 »	315.0	265.0	244.5	272.6	217.5	252.5
10 »	299.0	329.8	191.4	269.5	280.5	293.0
5 »	56.0	87.5	68.9	74.2	78.0	82.5
1 »	—	—	—	11.1	3.3	1.8
Yhteensä	970.0	1 252.3	1 184.8	1 047.4	949.3	1 029.8
milj. kpl	50.4	61.5	44.6	62.5	55.0	56.7
Vanhat						
Yhteensä	—	—	—	7.7	0.5	0.2
milj. kpl	—	—	—	0.1	0.0	0.0
Kaikkiaan	970.0	1 252.3	1 184.8	1 055.1	949.8	1 030.0
milj. kpl	50.4	61.5	44.6	62.6	55.0	56.7

9. Setelit ja metallirahat vuonna 1969

Mmk

Bahalaji	Vastuu- summa 31. XII 1968	Valmis- tettu 1969	Hävitetty 1969	Vastuu- summa 31. XII 1969	Suomen Pankissa 31. XII 1969	Liikkeessä 31. XII 1969
Setelit						
Uudet 100 mk	1 386.2	680.0	400.0	1 666.2	852.0	814.2
50 »	484.5	244.5	252.5	476.5	208.8	267.7
10 »	366.9	191.4	293.0	265.3	89.5	175.8
5 »	74.4	68.9	82.5	60.8	22.5	38.3
1 »	21.5	—	1.8	19.7	17.3	2.4
Yhteensä	2 333.5	1 184.8	1 029.8	2 488.5	1 190.1	1 298.4
milj. kpl	96.7	44.6	56.7	84.6	43.4	41.2
Vanhat						
Yhteensä	10.0	—	0.2	9.8	0.0	9.8
milj. kpl	11.5	—	0.0	11.5	0.0	11.5
Kaikkiaan	2 343.5	1 184.8	1 030.0	2 498.3	1 190.1	1 308.2
milj. kpl	108.2	44.6	56.7	96.1	43.4	52.7
Metallirahat						
Uudet 10 mk	10.0	—	—	10.0	0.0	10.0
1 mk	49.5	1.3	0.0	50.8	3.4	47.4
50 p	12.1	0.7	0.0	12.8	0.4	12.4
20 »	11.4	0.0	0.0	11.4	1.2	10.2
10 »	5.7	0.5	—	6.2	0.2	6.0
5 »	5.0	0.1	0.0	5.1	0.1	5.0
1 »	4.4	0.8	—	5.2	0.1	5.1
Yhteensä	98.1	3.4	0.0	101.5	5.4	96.1
Vanhat						
1 000—100 vmk	7.0	—	0.0	7.0	0.0	7.0
50 vmk—1 vp	8.9	—	0.1	8.8	0.0	8.8
Yhteensä	15.9	—	0.1	15.8	0.0	15.8
Kaikkiaan	114.0	3.4	0.1	117.3	5.4	111.9

10. Parikurssit ja avista-myyntikurssit¹ vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin floriinia
Parikurssi	4.20	3.885	10.08	81.19	58.80	56.00	114.75 ²	116.02
Myyntikurssi								
2. I	4.1870	3.9020	9.9850	80.95	58.63	55.86	104.70	116.07
3.	4.1870	3.9040	9.9850	80.95	58.63	55.86	104.64	116.07
7.	4.1870	3.9040	9.9850	80.95	58.63	55.78	104.64	115.80
8.	4.1870	3.9040	9.9850	81.00	58.63	55.78	104.64	115.80
10.	4.1870	3.9040	9.9850	81.05	58.63	55.78	104.64	115.80
13.	4.1870	3.9040	9.9900	81.05	58.63	55.78	104.64	115.73
14.	4.1870	3.9040	9.9900	81.05	58.59	55.78	104.64	115.66
15.	4.1870	3.9040	9.9900	81.05	58.59	55.78	104.70	115.73
17.	4.1870	3.9040	9.9900	81.00	58.59	55.78	104.64	115.73
20.	4.1870	3.9040	9.9900	81.00	58.55	55.78	104.64	115.73
21.	4.1870	3.9040	9.9950	81.00	58.55	55.78	104.58	115.80
22.	4.1870	3.9040	10.0050	81.00	58.55	55.78	104.58	115.80
23.	4.1870	3.9040	10.0100	81.00	58.55	55.78	104.52	115.73
24.	4.1870	3.9040	10.0000	81.00	58.55	55.74	104.52	115.73
27.	4.1870	3.9040	10.0050	81.00	58.55	55.74	104.52	115.73
29.	4.1870	3.9040	10.0050	81.00	58.55	55.74	104.52	115.63
31.	4.1870	3.9040	10.0050	81.00	58.55	55.70	104.46	115.63
3. II	4.1870	3.9040	10.0100	81.00	58.55	55.70	104.46	115.55
4.	4.1870	3.9040	10.0100	81.00	58.55	55.66	104.40	115.48
5.	4.1870	3.9040	10.0100	81.00	58.55	55.66	104.40	115.55
6.	4.1870	3.9040	10.0100	80.95	58.55	55.66	104.40	115.55
12.	4.1870	3.9020	10.0100	80.95	58.55	55.66	104.30	115.48
13.	4.1870	3.9000	10.0100	80.95	58.55	55.66	104.20	115.48
14.	4.1870	3.9000	10.0200	80.95	58.55	55.66	104.20	115.48
17.	4.1870	3.9000	10.0200	80.95	58.55	55.66	104.14	115.48
18.	4.1870	3.9000	10.0200	80.95	58.55	55.61	104.14	115.41
19.	4.1870	3.9000	10.0150	80.95	58.55	55.61	104.08	115.41
20.	4.1870	3.8960	10.0100	80.95	58.55	55.61	104.08	115.52
21.	4.1870	3.8940	10.0100	80.95	58.55	55.61	104.14	115.59
24.	4.1870	3.8940	10.0100	80.95	58.55	55.61	104.14	115.50
25.	4.1870	3.8940	10.0100	80.95	58.55	55.61	104.14	115.50
26.	4.1870	3.8900	10.0100	80.95	58.55	55.73	104.08	115.50
27.	4.1870	3.8880	10.0100	80.95	58.55	55.73	104.08	115.50
28.	4.1870	3.8880	10.0200	80.95	58.55	55.73	104.08	115.40
3. III	4.1870	3.8900	10.0200	80.95	58.60	55.73	104.08	115.40
4.	4.1870	3.8950	10.0200	80.95	58.60	55.73	104.00	115.40
5.	4.1870	3.8950	10.0300	80.95	58.60	55.80	104.00	115.40
6.	4.1870	3.8950	10.0250	80.95	58.64	55.80	104.12	115.40

¹ Kurssit niinä päivinä, joina jokin kurssi on muuttunut. Mikäli ei toisin mainita, kurssit noteerataan kello 12.00.² D-markan parikurssi oli 27. X saakka 105.00.

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liraa	100 Itävallan šillinkä	100 Portu- galin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetää	Päivä
8.40	(96.05)	75.62 ¹	0.6720	16.15	14.61	4.77	6.00	Parikurssi
								Myyntikurssi
8.3600	97.30	84.60	0.6710	16.22	14.65	4.76	6.02	2. I
8.3500	97.24	84.60	0.6710	16.22	14.65	4.76	6.02	3.
8.3450	97.10	84.60	0.6710	16.21	14.65	4.76	6.02	7.
8.3450	97.04	84.65	0.6710	16.21	14.66	4.76	6.02	8.
8.3350	96.98	84.65	0.6710	16.20	14.66	4.76	6.02	10.
8.3450	96.98	84.57	0.6710	16.20	14.66	4.76	6.02	13.
8.3450	96.98	84.57	0.6710	16.19	14.66	4.76	6.02	14.
8.3450	96.98	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	15.
8.3450	96.92	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	17.
8.3450	96.86	84.52	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	20.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	21.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	22.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	23.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	24.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	27.
8.3450	96.86	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	29.
8.3500	96.80	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	31.
8.3500	96.80	84.57	0.6710	16.19	14.68	4.76	6.02	3. II
8.3500	96.86	84.57	0.6710	16.18	14.68	4.76	6.02	4.
8.3550	96.92	84.57	0.6710	16.18	14.68	4.76	6.02	5.
8.3600	96.92	84.52	0.6706	16.18	14.68	4.76	6.02	6.
8.3550	96.92	84.52	0.6702	16.18	14.68	4.76	6.02	12.
8.3500	96.92	84.52	0.6702	16.18	14.68	4.76	6.02	13.
8.3500	96.86	84.52	0.6698	16.18	14.68	4.76	6.02	14.
8.3450	96.80	84.52	0.6698	16.18	14.68	4.76	6.02	17.
8.3400	96.80	84.52	0.6694	16.16	14.68	4.76	6.02	18.
8.3400	96.80	84.52	0.6685	16.16	14.68	4.76	6.02	19.
8.3400	96.80	84.52	0.6672	16.16	14.68	4.76	6.02	20.
8.3400	96.86	84.52	0.6672	16.16	14.68	4.76	6.02	21.
8.3400	96.92	84.52	0.6672	16.16	14.68	4.76	6.02	24.
8.3400	96.98	84.52	0.6682	16.16	14.68	4.76	6.02	25.
8.3400	97.25	84.60	0.6686	16.16	14.68	4.76	6.02	26.
8.3400	97.05	84.60	0.6686	16.16	14.68	4.76	6.02	27.
8.3400	97.05	84.60	0.6686	16.16	14.68	4.76	6.02	28.
8.3400	97.15	84.50	0.6675	16.16	14.68	4.76	6.02	3. III
8.3400	97.30	84.50	0.6675	16.16	14.68	4.76	6.02	4.
8.3400	97.30	84.50	0.6670	16.16	14.70	4.76	6.02	5.
8.3400	97.36	84.50	0.6670	16.17	14.70	4.76	6.02	6.

¹ Ranskan frangin parikurssi oli 11. VIII saakka 85.07.

10. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin florinia
7. III	4.1870	3.8950	10.0000	80.95	58.64	55.80	104.65	115.40
7. ¹	4.1870	3.8950	9.9950	80.95	58.64	55.80	104.65	115.60
10.	4.1870	3.8900	10.0050	80.95	58.64	55.80	104.34	115.60
11.	4.1870	3.8900	10.0050	80.95	58.64	55.75	104.28	115.67
12.	4.1870	3.8900	10.0100	80.95	58.64	55.75	104.28	115.67
13.	4.1870	3.8900	10.0100	80.95	58.64	55.80	104.28	115.54
14.	4.1870	3.8900	10.0000	80.95	58.64	55.84	104.28	115.54
17.	4.1870	3.8900	10.0000	80.95	58.64	55.84	104.28	115.42
18.	4.1870	3.8900	10.0000	80.95	58.64	55.84	104.20	115.32
19.	4.1870	3.8900	10.0100	80.95	58.64	55.84	104.20	115.40
20.	4.1870	3.8900	10.0100	81.05	58.64	55.79	104.20	115.40
24.	4.1870	3.8900	10.0150	81.05	58.64	55.79	104.20	115.40
25.	4.1870	3.8900	10.0150	81.05	58.60	55.79	104.20	115.30
26.	4.1870	3.8900	10.0200	81.10	58.60	55.79	104.20	115.37
27.	4.1870	3.8900	10.0200	81.16	58.64	55.79	104.14	115.37
28.	4.1870	3.8900	10.0200	81.11	58.64	55.79	104.14	115.37
31.	4.1870	3.8900	10.0200	81.11	58.64	55.79	104.08	115.37
1. IV	4.1870	3.8900	10.0250	81.00	58.64	55.79	104.08	115.30
2.	4.1870	3.8900	10.0300	81.00	58.64	55.79	104.08	115.30
8.	4.1870	3.8900	10.0300	81.00	58.64	55.70	104.02	115.23
9.	4.1870	3.8900	10.0300	81.00	58.64	55.70	104.02	115.23
11.	4.1870	3.8900	10.0300	81.06	58.64	55.63	104.02	115.16
15.	4.1870	3.8900	10.0350	81.06	58.64	55.63	104.02	115.16
16.	4.1870	3.8900	10.0300	81.06	58.64	55.63	104.08	115.23
17.	4.1870	3.8900	10.0350	81.06	58.64	55.63	104.14	115.30
18.	4.1870	3.8900	10.0350	81.06	58.64	55.63	104.14	115.30
21.	4.1870	3.8920	10.0350	81.06	58.64	55.59	104.20	115.30
22.	4.1870	3.8920	10.0200	81.06	58.64	55.59	104.60	115.30
23.	4.1870	3.8920	10.0000	81.06	58.64	55.59	104.80	115.45
24.	4.1870	3.8940	10.0050	81.06	58.64	55.59	104.70	115.45
25.	4.1870	3.8940	10.0000	81.06	58.68	55.59	104.80	115.35
28. ²	4.1870	3.8940	9.9950	81.01	58.68	55.59	104.95	115.35
29. ³	4.1870	3.8940	9.9950	81.01	58.72	55.59	105.35	115.35
2. ³ V	4.1890	3.8940	9.9850	81.06	58.72	55.59	105.50	115.20
5.	4.1890	3.8940	9.9900	81.00	58.72	55.59	105.50	115.20
6.	4.1910	3.8940	9.9900	81.00	58.72	55.59	105.56	115.20
7.	4.1910	3.8940	9.9850	81.00	58.72	55.59	105.62	115.20
8.	4.1930	3.8940	9.9850	81.00	58.72	55.59	105.68	115.20
9.	4.1970	3.8940	9.9900	81.05	58.76	—	106.60	115.27
12.	4.1970	3.8960	10.0000	81.10	58.76	55.70	105.20	115.45
13.	4.1990	3.8960	10.0100	81.15	58.76	55.75	105.14	115.45
14.	4.2010	3.8980	10.0200	81.20	58.76	55.75	105.14	115.55

¹ Kello 10.45 lähtien. — ² Kello 9.00 lähtien. — ³ Kello 11.00 lähtien.

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liiraa	100 Itävallan šillinkiä	100 Portu- galin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetää	Päivä
8.3400	97.36	84.50	0.6670	16.17	14.70	4.76	6.02	7. III
8.3400	97.45	84.45	0.6670	16.17	14.70	4.76	6.02	7.
8.3350	97.45	84.45	0.6670	16.17	14.70	4.76	6.02	10.
8.3350	97.45	84.45	0.6660	16.17	14.70	4.76	6.02	11.
8.3350	97.45	84.45	0.6660	16.17	14.70	4.76	6.02	12.
8.3350	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	13.
8.3350	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	14.
8.3300	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	17.
8.3200	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	18.
8.3200	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	19.
8.3200	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	20.
8.3200	97.45	84.45	0.6660	16.18	14.70	4.76	6.02	24.
8.3250	97.45	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	25.
8.3250	97.45	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	26.
8.3250	97.45	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	27.
8.3250	97.33	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	28.
8.3250	97.10	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	31.
8.3200	96.90	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	1. IV
8.3200	96.90	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	2.
8.3200	96.84	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	8.
8.3200	96.70	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	9.
8.3300	96.76	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	11.
8.3300	96.70	84.45	0.6670	16.18	14.70	4.76	6.02	15.
8.3300	96.70	84.45	0.6670	16.18	14.71	4.76	6.02	16.
8.3300	96.70	84.45	0.6675	16.18	14.71	4.76	6.02	17.
8.3500	96.70	84.40	0.6679	16.18	14.71	4.76	6.02	18.
8.3600	96.76	84.35	0.6700	16.18	14.71	4.76	6.02	21.
8.3600	96.90	84.25	0.6700	16.18	14.71	4.76	6.02	22.
8.3550	97.10	84.25	0.6700	16.18	14.71	4.76	6.02	23.
8.3500	97.00	84.25	0.6700	16.18	14.71	4.76	6.02	24.
8.3400	97.08	84.25	0.6700	16.18	14.71	4.76	6.02	25.
8.3300	97.25	84.21	0.6694	16.18	14.71	4.76	6.02	28.
8.3300	97.15	84.21	0.6675	16.18	14.71	4.76	6.02	29.
8.3350	97.15	84.21	0.6685	16.18	14.71	4.76	6.02	2. V
8.3350	97.15	84.21	0.6685	16.18	14.71	4.76	6.02	5.
8.3350	97.09	84.21	0.6685	16.18	14.71	4.76	6.02	6.
8.3350	97.03	84.21	0.6685	16.18	14.71	4.76	6.02	7.
8.3350	97.03	84.21	0.6675	16.18	14.71	4.76	6.02	8.
8.3350	97.03	84.21	0.6675	16.18	14.71	4.76	6.02	9.
8.3350	97.03	84.21	0.6680	16.19	14.72	4.76	6.02	12.
8.3600	97.03	84.31	0.6685	16.19	14.72	4.76	6.02	13.
8.3700	97.03	84.40	0.6685	16.19	14.72	4.76	6.02	14.

10. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin floriinia
16. V	4.2010	3.9000	10.0300	81.20	58.76	55.75	105.14	115.55
19.	4.2030	3.9020	10.0300	81.30	58.76	55.75	105.14	115.55
20.	4.2030	3.9040	10.0350	81.30	58.76	55.75	105.14	115.55
21.	4.2030	3.9040	10.0350	81.35	58.82	55.75	105.14	115.62
22.	4.2030	3.9040	10.0350	81.35	58.82	55.80	105.14	115.55
23.	4.2030	3.9040	10.0300	81.35	58.82	55.80	105.20	115.48
27.	4.2030	3.9020	10.0400	81.40	58.86	55.80	105.20	115.48
28.	4.2050	3.9000	10.0450	81.40	58.86	55.84	105.20	115.41
29.	4.2050	3.9000	10.0450	81.40	58.90	55.84	105.20	115.34
30.	4.2050	3.9000	10.0450	81.40	58.90	55.84	105.20	115.34
2. VI	4.2050	3.9020	10.0500	81.35	58.90	55.84	105.20	115.34
3.	4.2050	3.9020	10.0500	81.35	58.90	55.84	105.20	115.34
4.	4.2070	3.9020	10.0550	81.35	58.94	55.88	105.20	115.41
5.	4.2070	3.9020	10.0450	81.35	58.94	55.88	105.20	115.41
6.	4.2090	3.9060	10.0500	81.35	58.98	55.88	105.20	115.41
9.	4.2090	3.9060	10.0550	81.35	58.98	55.88	105.20	115.41
10.	4.2110	3.9040	10.0550	81.35	59.02	55.92	105.26	115.41
11.	4.2110	3.9040	10.0550	81.35	59.02	55.92	105.26	115.48
12.	4.2110	3.9040	10.0600	81.35	59.02	55.92	105.26	115.48
13.	4.2110	3.9040	10.0650	81.35	59.02	55.92	105.26	115.48
16.	4.2110	3.9040	10.0700	81.35	59.02	55.92	105.26	115.48
17.	4.2110	3.9000	10.0600	81.35	59.02	55.92	105.26	115.48
18.	4.2110	3.9000	10.0650	81.40	59.02	55.92	105.32	115.48
19.	4.2110	3.8980	10.0650	81.40	59.02	55.96	105.32	115.48
23.	4.2110	3.8980	10.0650	81.40	59.02	55.96	105.32	115.55
24.	4.2110	3.8960	10.0650	81.40	59.02	55.96	105.32	115.48
25.	4.2110	3.8960	10.0700	81.45	59.02	55.96	105.32	115.48
26.	4.2110	3.8960	10.0700	81.45	59.02	55.96	105.25	115.48
27.	4.2110	3.8960	10.0700	81.45	59.02	55.96	105.25	115.48
30.	4.2110	3.8960	10.0700	81.45	59.02	55.96	105.25	115.48
1. VII	4.2110	3.8960	10.0750	81.45	59.02	55.96	105.25	115.55
2.	4.2110	3.8960	10.0750	81.40	59.02	55.96	105.25	115.48
3.	4.2110	3.8960	10.0650	81.40	59.02	55.96	105.31	115.48
4.	4.2130	3.9000	10.0700	81.40	59.06	56.00	105.31	115.55
7.	4.2130	3.9000	10.0750	81.40	59.06	56.00	105.31	115.55
9.	4.2130	3.9000	10.0700	81.40	59.06	56.00	105.31	115.55
10.	4.2130	3.9000	10.0700	81.40	59.06	56.00	105.31	115.55
11.	4.2130	3.9000	10.0700	81.45	59.06	56.00	105.31	115.55
14.	4.2130	3.8960	10.0750	81.45	59.02	55.96	105.43	115.55
15.	4.2130	3.8960	10.0700	81.45	59.02	55.96	105.52	115.70
16.	4.2130	3.8980	10.0750	81.45	58.98	55.96	105.52	115.77
18.	4.2130	3.8980	10.0700	81.50	58.98	55.96	105.72	115.84

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liraa	100 Itävallan šillinkiä	100 Portu- galin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetaa	Päivä
8.3750	97.03	84.45	0.6685	16.20	14.72	4.76	6.02	16. V
8.3800	97.20	84.50	0.6685	16.20	14.72	4.76	6.02	19.
8.3950	97.20	84.55	0.6685	16.21	14.74	4.76	6.02	20.
8.4000	97.30	84.60	0.6690	16.21	14.74	4.76	6.02	21.
8.4000	97.40	84.55	0.6695	16.22	14.75	4.76	6.02	22.
8.3950	97.46	84.50	0.6690	16.23	14.76	4.76	6.02	23.
8.3900	97.40	84.55	0.6685	16.24	14.77	4.76	6.02	27.
8.3900	97.30	84.55	0.6685	16.24	14.77	4.76	6.02	28.
8.3900	97.20	84.55	0.6685	16.24	14.77	4.76	6.02	29.
8.3900	97.10	84.55	0.6685	16.25	14.77	4.76	6.02	30.
8.3850	97.10	84.55	0.6685	16.25	14.78	4.76	6.02	2. VI
8.3700	97.20	84.55	0.6700	16.25	14.78	4.76	6.02	3.
8.3700	97.35	84.60	0.6705	16.25	14.78	4.76	6.02	4.
8.3700	97.55	84.60	0.6705	16.25	14.78	4.76	6.02	5.
8.3700	97.67	84.60	0.6710	16.25	14.78	4.76	6.02	6.
8.3700	97.67	84.60	0.6720	16.25	14.78	4.76	6.02	9.
8.3700	97.67	84.60	0.6715	16.26	14.79	4.76	6.02	10.
8.3700	97.67	84.60	0.6715	16.27	14.79	4.76	6.02	11.
8.3650	97.73	84.60	0.6710	16.28	14.79	4.76	6.02	12.
8.3650	97.73	84.60	0.6710	16.28	14.79	4.76	6.02	13.
8.3650	97.73	84.65	0.6720	16.28	14.80	4.76	6.02	16.
8.3650	97.73	84.65	0.6720	16.28	14.80	4.76	6.02	17.
8.3650	97.79	84.65	0.6720	16.28	14.80	4.76	6.03	18.
8.3700	97.79	84.65	0.6720	16.28	14.80	4.76	6.04	19.
8.3650	97.85	84.70	0.6725	16.28	14.80	4.76	6.04	23.
8.3600	97.97	84.75	0.6725	16.28	14.80	4.76	6.04	24.
8.3600	97.97	84.75	0.6725	16.28	14.80	4.76	6.04	25.
8.3600	97.65	84.75	0.6725	16.28	14.80	4.76	6.04	26.
8.3600	97.40	84.75	0.6725	16.28	14.79	4.76	6.04	27.
8.3600	97.28	84.75	0.6725	16.28	14.79	4.76	6.04	30.
8.3750	97.34	84.80	0.6725	16.28	14.79	4.76	6.04	1. VII
8.3750	97.40	84.80	0.6720	16.28	14.79	4.76	6.04	2.
8.3750	97.40	84.80	0.6720	16.28	14.79	4.76	6.04	3.
8.3750	97.52	84.80	0.6720	16.29	14.81	4.76	6.04	4.
8.3750	97.52	84.75	0.6720	16.30	14.81	4.76	6.04	7.
8.3750	97.64	84.75	0.6710	16.30	14.81	4.76	6.04	9.
8.3750	97.70	84.75	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	10.
8.3750	97.82	84.70	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	11.
8.3750	97.88	84.70	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	14.
8.3750	97.88	84.70	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	15.
8.3750	97.88	84.70	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	16.
8.3750	97.88	84.70	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	18.

10. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin- kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin florinia
21. VII	4.2130	3.8980	10.0700	81.50	58.98	55.96	105.55	115.84
22.	4.2130	3.8980	10.0700	81.50	58.98	55.96	105.40	115.70
23.	4.2130	3.8980	10.0700	81.50	58.98	55.96	105.40	115.85
24.	4.2130	3.8980	10.0700	81.50	58.98	55.96	105.34	115.85
28.	4.2130	3.8980	10.0700	81.55	58.98	55.96	105.34	115.85
29.	4.2130	3.8980	10.0700	81.55	58.98	55.96	105.34	115.92
30.	4.2130	3.9000	10.0750	81.65	59.02	55.96	105.34	115.92
31.	4.2130	3.9000	10.0700	81.60	59.02	55.96	105.25	115.99
1. VIII	4.2130	3.9080	10.0700	81.60	59.02	55.96	105.25	116.15
4.	4.2130	3.9080	10.0750	81.65	59.02	55.96	105.25	116.15
5.	4.2130	3.9080	10.0700	81.65	59.02	55.96	105.19	116.30
6.	4.2130	3.9080	10.0750	81.70	59.02	55.96	105.26	116.42
7.	4.2130	3.9080	10.0700	81.75	59.02	55.96	105.26	116.42
8.	4.2130	3.9080	10.0700	81.75	58.98	55.96	105.26	116.34
11. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
11.	4.2130	3.9060	10.0550	81.60	58.98	55.96	106.00	116.34
12.	4.2130	3.9060	10.0500	81.55	58.98	55.96	105.70	116.34
13.	4.2130	3.9060	10.0500	81.55	58.98	55.96	105.85	116.55
14.	4.2130	3.9060	10.0400	81.45	58.98	55.96	106.10	116.65
15.	4.2130	3.9060	10.0350	81.45	58.98	55.96	106.10	116.72
18.	4.2130	3.9060	10.0450	81.45	58.98	55.96	106.00	116.55
19.	4.2130	3.9060	10.0450	81.45	58.98	55.96	105.85	116.55
20.	4.2130	3.9060	10.0500	81.45	58.98	55.96	105.85	116.55
21.	4.2130	3.9060	10.0400	81.45	58.98	55.96	106.00	116.55
22.	4.2130	3.9060	10.0400	81.45	58.98	55.96	106.00	116.40
25.	4.2130	3.9100	10.0450	81.45	58.98	55.96	105.85	116.40
27.	4.2130	3.9100	10.0450	81.45	58.98	55.96	105.95	116.55
28.	4.2130	3.9100	10.0300	81.45	58.98	55.96	105.95	116.55
29.	4.2130	3.9100	10.0250	81.45	58.98	55.96	105.95	116.55
1. IX	4.2130	3.9100	10.0250	81.45	58.98	55.96	105.95	116.55
2.	4.2130	3.9100	10.0300	81.45	58.98	55.96	105.95	116.48
3.	4.2130	3.9100	10.0350	81.45	58.98	56.00	105.95	116.48
4.	4.2130	3.9100	10.0300	81.45	58.98	56.00	105.95	116.48
8.	4.2130	3.9100	10.0350	81.45	58.98	56.00	106.01	116.55
9.	4.2130	3.9060	10.0400	81.45	58.98	56.00	106.01	116.48
10.	4.2130	3.9060	10.0450	81.45	58.98	56.00	106.07	116.48
11.	4.2130	3.9060	10.0450	81.45	58.98	56.00	106.13	116.48
15.	4.2130	3.9060	10.0500	81.45	58.98	56.00	106.13	116.48
16.	4.2130	3.9060	10.0600	81.45	58.98	56.00	106.13	116.41
17.	4.2130	3.9060	10.0550	81.45	58.98	56.00	106.13	116.41
18.	4.2130	3.9060	10.0550	81.55	58.98	56.00	106.13	116.48
19.	4.2130	3.9060	10.0550	81.60	58.98	56.00	106.13	116.55

¹ Kello 9.00 lähtien.

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liiraa	100 Itävallan šillinkiä	100 Portugalin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetaa	Päivä
8.3750	97.88	84.70	0.6715	16.32	14.81	4.76	6.04	21. VII
8.3750	97.77	84.70	0.6715	16.32	14.81	4.76	6.04	22.
8.3850	97.83	84.70	0.6715	16.32	14.81	4.76	6.04	23.
8.3850	97.83	84.70	0.6715	16.32	14.81	4.76	6.04	24.
8.3850	97.77	84.75	0.6715	16.33	14.81	4.76	6.04	28.
8.3850	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.04	29.
8.3900	97.77	84.80	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.04	30.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.04	31.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.04	1. VIII
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.05	4.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.05	5.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.05	6.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.05	7.
8.3900	97.77	84.75	0.6705	16.33	14.81	4.76	6.05	8.
—	—	—	—	—	—	—	—	11.
8.3750	97.83	76.00	0.6695	16.33	14.81	4.76	6.05	11.
8.3650	97.77	76.00	0.6695	16.33	14.81	4.76	6.05	12.
8.3650	97.83	76.00	0.6695	16.33	14.81	4.80	6.05	13.
8.3650	97.95	76.00	0.6710	16.33	14.81	4.80	6.05	14.
8.3650	97.95	76.00	0.6710	16.33	14.81	4.80	6.05	15.
8.3800	97.89	76.00	0.6710	16.33	14.81	4.80	6.05	18.
8.3900	97.89	76.00	0.6710	16.33	14.81	4.80	6.05	19.
8.3900	97.89	76.00	0.6725	16.33	14.81	4.80	6.05	20.
8.3900	97.89	76.00	0.6715	16.33	14.81	4.80	6.05	21.
8.3800	97.95	76.00	0.6715	16.33	14.81	4.80	6.05	22.
8.3900	97.95	76.00	0.6720	16.33	14.81	4.80	6.05	25.
8.3800	98.04	76.00	0.6720	16.33	14.81	4.80	6.05	27.
8.3650	98.04	76.00	0.6720	16.33	14.81	4.80	6.05	28.
8.3650	98.04	76.00	0.6720	16.33	14.81	4.80	6.05	29.
8.3850	97.98	76.00	0.6710	16.32	14.81	4.80	6.05	1. IX
8.3750	97.98	76.00	0.6710	16.32	14.81	4.80	6.05	2.
8.3650	97.98	76.00	0.6710	16.31	14.82	4.80	6.05	3.
8.3650	97.98	76.00	0.6700	16.31	14.82	4.80	6.05	4.
8.3650	98.04	76.00	0.6700	16.31	14.82	4.80	6.05	8.
8.3650	98.04	76.00	0.6700	16.30	14.82	4.80	6.05	9.
8.3650	98.04	76.00	0.6700	16.30	14.82	4.80	6.05	10.
8.3650	98.04	75.95	0.6700	16.30	14.82	4.80	6.05	11.
8.3650	98.04	75.95	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	15.
8.3650	98.04	75.95	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	16.
8.3650	98.04	75.95	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	17.
8.3650	98.10	75.85	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	18.
8.3650	98.10	75.85	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	19.

10. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin florinia
22. IX	4.2130	3.9060	10.0500	81.50	58.94	56.00	106.13	116.55
23.	4.2130	3.9060	10.0350	81.45	58.94	56.00	106.13	116.65
24.	4.2130	3.9060	10.0350	81.45	58.94	56.00	106.19	116.80
25. ¹	4.2130	3.9060	10.0350	81.45	58.94	56.00	—	116.80
25.	4.2130	3.9060	10.0300	81.45	58.94	56.00	—	116.94
26.	4.2130	3.9060	10.0300	81.45	58.94	56.00	—	116.85
29.	4.2130	3.9060	10.0400	81.50	58.94	56.00	106.19	116.70
29. ²	4.2130	3.9060	10.0400	81.50	58.94	56.00	—	116.70
30.	4.2130	3.9060	10.0400	81.55	58.94	56.00	109.00	116.80
30. ³	4.2130	3.9060	10.0400	81.55	58.94	56.00	110.50	116.80
1. X	4.2130	3.9060	10.0500	81.55	58.94	56.00	111.25	116.95
2.	4.2130	3.9040	10.0500	81.60	58.94	56.00	111.25	116.95
3.	4.2130	3.9040	10.0550	81.60	58.94	56.00	112.00	117.20
6.	4.2130	3.9040	10.0550	81.55	58.94	56.00	112.35	117.13
7.	4.2130	3.9000	10.0500	81.55	58.94	56.00	112.70	117.20
8.	4.2130	3.9000	10.0550	81.55	58.94	56.00	112.60	117.20
9.	4.2130	3.9000	10.0500	81.55	58.94	56.00	112.60	117.20
10.	4.2130	3.9030	10.0500	81.55	58.94	56.00	112.50	117.27
13.	4.2130	3.9030	10.0550	81.55	58.94	56.00	113.00	117.27
14.	4.2150	3.9050	10.0650	81.55	58.94	56.00	113.00	117.27
15.	4.2150	3.9070	10.0800	81.60	58.94	56.04	113.06	117.27
16.	4.2150	3.9100	10.0750	81.60	58.94	56.04	113.12	117.27
17.	4.2150	3.9100	10.0800	81.70	58.98	56.08	113.12	117.27
20.	4.2150	3.9100	10.0800	81.70	58.98	56.08	113.12	117.34
21.	4.2150	3.9100	10.0800	81.70	58.98	56.08	113.12	117.34
22.	4.2150	3.9100	10.0800	81.70	58.98	56.08	113.12	117.34
24. ⁴	4.2150	3.9100	10.0750	81.65	58.98	56.08	114.00	117.34
27. ¹	4.2150	3.9100	10.0750	81.65	58.98	56.08	—	117.34
27.	4.2130	3.9150	10.0900	81.60	58.94	56.08	114.20	117.27
28.	4.2130	3.9150	10.0850	81.60	58.94	56.08	114.20	117.13
29.	4.2110	3.9150	10.0800	81.60	58.94	56.04	114.14	116.90
30.	4.2110	3.9150	10.0800	81.60	58.94	56.04	114.14	116.90
31.	4.2110	3.9150	10.0850	81.55	58.94	56.04	114.14	116.90
3. XI	4.2110	3.9130	10.0850	81.55	58.94	56.04	114.14	116.90
4.	4.2110	3.9130	10.0900	81.50	58.94	56.04	114.14	116.83
5.	4.2110	3.9130	10.0950	81.50	58.94	56.04	114.14	116.83
6.	4.2090	3.9130	10.0950	81.50	58.94	56.04	114.14	116.75
7.	4.2090	3.9130	10.0950	81.50	58.94	56.04	114.14	116.82
11.	4.2090	3.9130	10.0900	81.50	58.90	56.10	114.14	116.82
12.	4.2090	3.9130	10.0900	81.55	58.90	56.15	114.14	116.90
13.	4.2090	3.9130	10.0900	81.55	58.90	56.15	114.14	116.90
17.	4.2090	3.9130	10.0850	81.55	58.90	56.15	114.14	116.90

¹ Kello 9.00 lähtien. — ² Kello 12.45 lähtien. — ³ Kello 14.45 lähtien. — ⁴ Kello 11.00 lähtien.

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liiraa	100 Itävallan šillinkä	100 Portugalin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetää	Päivä
8.3750	98.10	75.85	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	22. IX
8.3750	98.10	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	23.
8.3750	98.10	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	24.
8.3750	98.10	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	25.
8.3750	98.10	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	25.
8.3750	98.10	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	26.
8.3800	98.00	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	29.
8.3800	98.00	75.75	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	29.
8.3900	97.94	75.75	0.6700	16.31	14.85	4.80	6.05	30.
8.3900	97.94	75.75	0.6700	16.31	14.85	4.80	6.05	30.
8.3900	97.94	75.65	0.6700	16.31	14.85	4.80	6.05	1. X
8.3900	98.00	75.65	0.6700	16.31	14.85	4.80	6.05	2.
8.3900	98.06	75.50	0.6695	16.31	14.85	4.80	6.05	3.
8.3900	98.06	75.45	0.6695	16.31	14.85	4.80	6.05	6.
8.3900	98.06	75.40	0.6695	16.31	14.85	4.80	6.05	7.
8.4000	98.06	75.40	0.6695	16.31	14.85	4.80	6.05	8.
8.4100	98.06	75.40	0.6695	16.31	14.85	4.80	6.05	9.
8.4250	98.06	75.40	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	10.
8.4300	98.06	75.40	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	13.
8.4300	98.00	75.45	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	14.
8.4400	98.10	75.45	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	15.
8.4400	98.10	75.45	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	16.
8.4450	98.10	75.45	0.6695	16.31	14.83	4.80	6.05	17.
8.4450	98.04	75.45	0.6700	16.31	14.83	4.80	6.05	20.
8.4450	97.98	75.45	0.6710	16.32	14.83	4.80	6.05	21.
8.4450	97.92	75.45	0.6730	16.32	14.83	4.80	6.05	22.
8.4550	98.00	75.45	0.6730	16.32	14.83	4.80	6.05	24.
8.4550	98.00	75.45	0.6730	16.32	14.83	4.80	6.05	27.
8.4900	97.80	75.50	0.6740	16.32	14.83	4.80	6.05	27.
8.4700	97.74	75.50	0.6735	16.30	14.83	4.80	6.05	28.
8.4600	97.60	75.50	0.6735	16.28	14.83	4.80	6.05	29.
8.4800	97.40	75.50	0.6735	16.28	14.83	4.80	6.05	30.
8.4800	97.30	75.50	0.6735	16.28	14.83	4.80	6.05	31.
8.4800	97.24	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	3. XI
8.4800	97.18	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	4.
8.4800	97.18	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	5.
8.4800	97.12	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	6.
8.4750	97.06	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	7.
8.4750	97.20	75.50	0.6730	16.28	14.83	4.80	6.05	11.
8.4700	97.26	75.50	0.6730	16.26	14.83	4.80	6.05	12.
8.4700	97.32	75.50	0.6730	16.26	14.83	4.80	6.05	13.
8.4700	97.32	75.50	0.6730	16.26	14.83	4.80	6.05	17.

10. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1969

Päivä	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin floriinia
18. XI	4.2090	3.9130	10.0800	81.50	58.90	56.15	114.14	116.90
20.	4.2090	3.9130	10.0800	81.50	58.90	56.15	114.14	116.83
21.	4.2090	3.9130	10.0800	81.50	58.90	56.15	114.08	116.83
24.	4.2090	3.9130	10.0800	81.45	58.90	56.15	114.08	116.83
25.	4.2090	3.9130	10.0850	81.40	58.90	56.15	114.08	116.83
27.	4.2070	3.9130	10.0850	81.35	58.90	56.15	114.02	116.76
28.	4.2070	3.9130	10.0850	81.35	58.90	56.15	114.02	116.65
2. XII	4.2070	3.9130	10.0850	81.40	58.90	56.15	114.02	116.65
3.	4.2070	3.9130	10.0850	81.45	58.90	56.15	114.02	116.65
4.	4.2050	3.9150	10.0750	81.45	58.90	56.15	114.30	116.75
5.	4.2030	3.9150	10.0700	81.45	58.86	56.11	114.55	116.68
8.	4.2030	3.9130	10.0700	81.40	58.86	56.11	114.62	116.60
9.	4.2030	3.9130	10.0700	81.40	58.82	56.11	114.45	116.50
10.	4.2030	3.9130	10.0700	81.40	58.82	56.11	114.25	116.40
11.	4.2030	3.9130	10.0700	81.40	58.82	56.11	114.25	116.30
12.	4.2010	3.9090	10.0700	81.35	58.82	56.11	114.10	116.10
15.	4.2010	3.9090	10.0700	81.35	58.82	56.11	114.04	116.00
16.	4.2010	3.9090	10.0700	81.25	58.82	56.11	113.90	115.80
18.	4.1990	3.9090	10.0650	81.25	58.82	56.11	113.84	115.87
19.	4.1990	3.9090	10.0650	81.25	58.82	56.07	113.84	115.87
29.	4.1990	3.9090	10.0700	81.25	58.82	56.07	113.84	115.80
30.	4.1970	3.9090	10.0700	81.25	58.82	56.07	113.78	115.70
31. ¹	4.1970	3.9090	10.0750	81.25	58.82	56.07	113.78	115.70

Clearingdollari noteerattiin kurssiin 4.212 mk. Dollarin perustuvat clearingsopimukset seuraavien maiden ja Romanian kanssa tehdyt clearingsopimukset perustuvat ruplaan kurssiin ollessa 4.6799. Kiinan kansantasa-

¹ Kello 11.00 lähtien.

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liraa	100 Itävallan šillinkiä	100 Portugalin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetää	Päivä
8.4700	97.25	75.45	0.6725	16.26	14.83	4.80	6.05	18. XI
8.4700	97.31	75.45	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	20.
8.4700	97.45	75.45	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	21.
8.4700	97.57	75.45	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	24.
8.4700	97.65	75.50	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	25.
8.4700	97.50	75.50	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	27.
8.4700	97.40	75.50	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	28.
8.4700	97.50	75.50	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	2. XII
8.4700	97.70	75.50	0.6720	16.25	14.83	4.80	6.05	3.
8.4700	97.70	75.50	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	4.
8.4700	97.70	75.50	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	5.
8.4600	97.70	75.45	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	8.
8.4600	97.70	75.45	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	9.
8.4600	97.70	75.45	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	10.
8.4600	97.64	75.45	0.6720	16.27	14.83	4.80	6.05	11.
8.4600	97.55	75.45	0.6715	16.27	14.81	4.80	6.03	12.
8.4600	97.61	75.45	0.6715	16.27	14.81	4.80	6.03	15.
8.4600	97.61	75.45	0.6715	16.27	14.81	4.80	6.03	16.
8.4600	97.61	75.45	0.6715	16.27	14.81	4.80	6.03	18.
8.4600	97.55	75.45	0.6700	16.27	14.81	4.80	6.03	19.
8.4550	97.35	75.45	0.6690	16.27	14.81	4.80	6.03	29.
8.4550	97.20	75.45	0.6690	16.27	14.81	4.80	6.03	30.
8.4550	97.20	75.45	0.6690	16.27	14.81	4.80	6.03	31.

kanssa: Bulgaria, Puola, Saksan demokraattinen tasavalta, Tšekkoslovakia ja Unkari. Neuvostoliiton vallan kanssa tehty clearingsopimus perustui markkaan.

11. Avista-myyntikurssit keskimäärin kunakin kuukautena vuosina

Kuu- kausi	1 USAn dollari	1 Kanadan dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Norjan kruunua	100 Tanskan kruunua	100 D- markkaa	100 Hollannin floriinia
1968								
I	4.2044	3.8771	10.1316	81.45	58.86	56.40	105.04	116.71
II	4.1968	3.8605	10.1156	81.28	58.78	56.28	104.89	116.35
III	4.1915	3.8645	10.0576	81.12	58.72	56.26	105.06	116.25
IV	4.1890	3.8776	10.0618	81.02	58.67	56.20	105.15	115.81
V	4.1876	3.8859	10.0074	81.07	58.64	56.12	105.21	115.78
VI	4.1870	3.8878	9.9875	81.04	58.63	56.01	104.86	115.67
VII	4.1870	3.8991	10.0039	81.04	58.63	55.78	104.50	115.65
VIII	4.1870	3.9031	10.0157	81.12	58.63	55.72	104.35	115.47
IX	4.1870	3.9022	9.9950	81.12	58.63	55.77	105.37	115.21
X	4.1870	3.9027	10.0059	80.98	58.63	55.80	105.20	115.10
XI	4.1870	3.9019	9.9983	80.95	58.63	55.73	105.32	115.33
XII	4.1870	3.9023	9.9843	80.95	58.63	55.86	104.86	116.05
1969								
I	4.1870	3.9039	9.9938	81.00	58.59	55.78	104.60	115.78
II	4.1870	3.8990	10.0121	80.96	58.55	55.66	104.24	115.51
III	4.1870	3.8909	10.0118	81.00	58.63	55.79	104.22	115.44
IV	4.1870	3.8913	10.0208	81.03	58.65	55.65	104.37	115.29
V	4.1990	3.8986	10.0171	81.21	58.78	55.73	105.35	115.40
VI	4.2098	3.9008	10.0605	81.38	59.00	55.92	105.26	115.45
VII	4.2127	3.8983	10.0715	81.47	59.01	55.97	105.38	115.70
VIII	4.2130	3.9075	10.0510	81.53	58.99	55.96	105.74	116.45
IX	4.2130	3.9071	10.0410	81.47	58.97	56.00	106.26	116.57
X	4.2136	3.9078	10.0571	81.61	58.95	56.04	113.04	117.19
XI	4.2091	3.9130	10.0870	81.48	58.91	56.11	114.12	116.84
XII	4.2017	3.9110	10.0718	81.33	58.84	56.11	114.06	116.18

1968—1969

mk

100 Belgian frangia	100 Sveitsin frangia	100 Ranskan frangia	100 Italian liraa	100 Itävallan šillingiä	100 Portugalin escudoa	100 Islannin kruunua	100 Espanjan pesetaa	Kuu- kausi
								1968
8.4626	96.81	85.42	0.6732	16.26	14.75	7.38	6.05	I
8.4548	96.53	85.29	0.6718	16.23	14.68	7.38	6.04	II
8.4429	96.75	85.24	0.6717	16.21	14.68	7.38	6.03	III
8.4250	96.58	85.03	0.6707	16.21	14.66	7.38	6.03	IV
8.4255	96.85	84.89	0.6728	16.20	14.64	7.36	6.03	V
8.4025	97.30	84.22	0.6720	16.21	14.64	7.35	6.02	VI
8.3809	97.43	84.21	0.6728	16.23	14.62	7.35	6.02	VII
8.3752	97.26	84.21	0.6737	16.22	14.62	7.35	6.02	VIII
8.3460	97.36	84.21	0.6729	16.21	14.62	7.35	6.01	IX
8.3220	97.44	84.21	0.6726	16.21	14.60	7.35	6.02	X
8.3450	97.37	84.26	0.6719	16.19	14.62	5.97	6.02	XI
8.3466	97.40	84.57	0.6710	16.21	14.64	4.76	6.02	XII
								1969
8.3454	96.96	84.59	0.6710	16.20	14.67	4.76	6.02	I
8.3481	96.90	84.54	0.6695	16.17	14.68	4.76	6.02	II
8.3304	97.38	84.46	0.6666	16.17	14.70	4.76	6.02	III
8.3338	96.88	84.37	0.6680	16.18	14.71	4.76	6.02	IV
8.3674	97.17	84.40	0.6685	16.20	14.73	4.76	6.02	V
8.3668	97.62	84.65	0.6715	16.27	14.79	4.76	6.03	VI
8.3785	97.72	84.74	0.6715	16.31	14.81	4.76	6.04	VII
8.3807	97.88	78.50	0.6710	16.33	14.81	4.78	6.05	VIII
8.3705	98.04	75.90	0.6701	16.31	14.83	4.80	6.05	IX
8.4334	97.93	75.47	0.6710	16.31	14.84	4.80	6.05	X
8.4728	97.31	75.49	0.6726	16.26	14.83	4.80	6.05	XI
8.4618	97.56	75.46	0.6711	16.27	14.82	4.80	6.04	XII

12. Avista-myyntikurssit vuosina 1956—1969

Vuosi	1 USAn dollari			1 Englannin punta			100 Ruotsin kruunua		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1956	2.31	2.31	2.31	6.46	6.44	6.4525	44.79	44.40	44.58
1957	3.21	2.31	2.5731	8.9850	6.44	7.2009	62.10	44.56	49.75
1958	3.21	3.2040	3.2099	8.9850	8.94	8.9667	62.10	61.80	61.92
1959	3.2060	3.2020	3.2028	9.0200	8.96	8.9960	61.97	61.85	61.92
1960	3.2120	3.2020	3.2072	9.0350	8.96	9.0049	62.32	61.85	62.07
1961	3.2220	3.2050	3.2146	9.0550	8.9700	9.0088	62.45	61.95	62.23
1962	3.2230	3.2170	3.2209	9.0600	9.0250	9.0437	62.66	62.05	62.50
1963	3.223	3.221	3.223	9.045	9.010	9.027	62.35	62.05	62.16
1964	3.224	3.216	3.220	9.020	8.950	8.990	62.78	62.00	62.52
1965	3.224	3.216	3.223	9.045	8.975	9.011	62.78	62.33	62.52
1966	3.224	3.224	3.224	9.045	8.990	9.007	62.70	62.34	62.45
1967	4.2060	3.224	3.4483	11.655	8.975	9.4295	81.55	62.30	66.81
1968	4.2060	4.1870	4.1902	10.1450	9.9750	10.0333	81.55	80.95	81.10
1969	4.2150	4.1870	4.2012	10.095	9.9850	10.0793	81.75	80.95	81.28

Vuosi	100 Norjan kruunua			100 Tanskan kruunua			100 D-markkaa		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1956	32.42	32.20	32.28	33.46	33.27	33.35	55.19	55.01	55.11
1957	45.00	32.27	36.04	46.40	33.31	37.14	76.76	55.09	61.37
1958	44.90	44.78	44.83	46.44	46.28	46.36	76.71	76.27	76.55
1959	45.00	44.84	44.94	46.56	46.42	46.49	76.78	76.54	76.64
1960	45.09	44.80	44.97	46.73	46.39	46.54	77.04	76.78	76.91
1961	45.25	44.90	45.02	46.84	46.38	46.57	81.07	76.80	80.06
1962	45.20	45.08	45.14	46.84	46.58	46.69	80.90	80.36	80.60
1963	46.16	45.01	45.11	46.77	46.65	46.71	81.09	80.48	80.88
1964	45.09	44.89	44.99	46.69	46.37	46.56	81.12	80.86	81.01
1965	45.14	44.98	45.08	46.83	46.46	46.62	81.16	80.35	80.73
1966	45.14	45.06	45.10	46.83	46.57	46.69	81.21	80.30	80.68
1967	58.88	45.06	48.24	60.42	46.45	49.25	105.63	80.47	86.53
1968	58.88	58.63	58.68	56.45	55.66	56.00	105.50	104.16	104.98
1969	59.06	58.55	58.82	56.15	55.59	55.68	114.62	104.00	106.29

Vuosi	100 Hollannin florinia			100 Belgian frangia			100 Sveitsin frangia		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1956	60.91	60.49	60.66	6.6350	6.6050	6.6269	52.97	52.63	52.78
1957	84.75	60.56	67.68	6.4250	6.5990	5.1359	73.70	52.77	58.83
1958	84.84	84.43	84.70	6.4450	6.4200	6.4325	73.55	73.15	73.32
1959	85.02	84.75	84.87	6.4250	6.3900	6.4112	74.40	73.68	74.13
1960	85.18	84.82	85.05	6.4550	6.4000	6.4337	74.62	73.80	74.74
1961	89.69	84.70	88.58	6.4750	6.4100	6.4501	74.66	74.18	74.44
1962	89.69	88.86	89.42	6.4850	6.4650	6.4747	74.72	74.02	74.51
1963	89.76	89.20	89.55	6.485	6.455	6.467	74.72	74.44	74.62
1964	89.54	88.98	89.29	6.490	6.455	6.473	74.70	74.34	74.56
1965	89.70	89.42	89.55	6.497	6.480	6.494	74.76	74.16	74.51
1966	89.51	88.76	89.14	6.497	6.440	6.474	74.74	74.28	74.57
1967	116.95	89.18	95.73	8.4700	6.440	6.9399	97.43	74.21	79.69
1968	116.95	114.93	115.80	8.4700	8.3200	8.3955	97.49	96.47	97.08
1969	117.34	115.16	115.98	8.4800	8.3200	8.3805	98.10	96.70	97.44

Vuosi	100 Ranskan frangia ¹			100 Italian liiraa			100 Itävallan šillinkiä		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1956	0.6600	0.6554	0.6574	—	—	—	8.90	8.90	8.90
1957	0.7650	0.5482	0.6779	0.5135	0.5125	0.5135	12.40	8.90	9.91
1958	0.7645	0.6498	0.7625	0.5155	0.5115	0.5142	12.39	12.32	12.36
1959	0.6498	0.6498	0.6498	0.5165	0.5135	0.5160	12.42	12.34	12.38
1960	65.55	65.20	65.41	0.5176	0.5156	0.5168	12.45	12.31	12.36
1961	65.75	65.32	65.54	0.5192	0.5160	0.5179	12.50	12.32	12.40
1962	65.80	65.60	65.74	0.5193	0.5180	0.5190	12.49	12.46	12.48
1963	65.80	65.75	65.79	0.5193	0.5176	0.5188	12.50	12.46	12.49
1964	65.80	65.65	65.71	0.5176	0.5147	0.5157	12.50	12.45	12.47
1965	65.80	65.65	65.77	0.5163	0.5147	0.5160	12.50	12.44	12.48
1966	65.80	65.10	65.64	0.5175	0.5160	0.5165	12.50	12.47	12.49
1967	85.80	65.15	70.11	0.6750	0.5156	0.5527	16.29	12.47	13.35
1968	85.70	84.21	84.66	0.6740	0.6705	0.6723	16.29	16.19	16.22
1969	84.80	75.40	81.16	0.6735	0.6660	0.6702	16.33	16.16	16.25

¹ Uusi frangi 1 päivästä tammikuuta 1960 lähtien.

Eduskunnan pankkivaltuusmiehet vuoden 1969 lopussa

KOKKOLA, VEIKKO JOHAN, kaupunginjohtaja, *puheenjohtaja*
SAARINEN, AARNE ARMAS, puolueen puheenjohtaja, *varapuheenjohtaja*
KAASALAINEN, NESTORI JOHANNES, maanviljelijä
JUNNILA, TUURE JAAKKO KALERVO, filosofian tohtori, pankinjohtaja
PAASIO, KUSTAA RAFAEL, puolueen puheenjohtaja
UUSITALO, EINO OSKARI, agrologi
LEHTO, OIVA, jaostosihteeri
MELIN, INGVAR SELIMSON, kauppatieteiden lisensiaatti, johtaja
SALONEN, OLAVI OSKAR, yhteiskuntatieteiden maisteri, varapääjohtaja

Suomen Pankki vuoden 1969 lopussa

Johtokunta

KOIVISTO, MAUNO HENRIK, filosofian tohtori, *puheenjohtaja*, pääministeri,
virasta vapaa
ROSSI, TARU REINO KAI, filosofian tohtori, *vt. puheenjohtaja*
LEINONEN, ESKO KULLERVO, lainopin kandidaatti
SIMONEN, AARRE EDVARD, lakitieteen lisensiaatti, varatuomari, oikeus-
ministeri, virasta vapaa
KARJALAINEN, AHTI KALLE SAMULI, valtiotieteen tohtori, ulkoasiainminis-
teri, virasta vapaa
VALVANNE, HEIKKI ILMARI, valtiotieteen tohtori
VOUTILAINEN, JOUKO JUHANI, M.A., *vt. jäsen*

Johtajat

VOUTILAINEN, JOUKO JUHANI, M.A.
HELELÄ, TIMO MAURI, valtiotieteen tohtori
ARANKO, JORMA KALEVI, ekonomi

Pankin sihteerit

TAMMIVUORI, PERTTI JUHANI, hallinnolliset asiat
MATTSON, CURT GUSTAV, valuutta-asiat ja kansainväliset järjestöt
KANERVA, PAULI OSSIAN, hallinnolliset asiat
LINDSTRÖM, LEO WALDEMAR, valuuttasäännöstely (lakiasiat)
WALDEN, KARI RISTO, valuutta-asiat ja kansainväliset järjestöt, virasta vapaa
KAILASVUORI, AARNE KALEVI, valuutta-asiat ja kansainväliset järjestöt,
virasta vapaa
HELENUS, EINO VEIKKO VILHELM, hallinnolliset asiat
NARS, KARI RAINER, valuutta-asiat ja kansainväliset järjestöt, virasta vapaa

Pankin pääkonttori

Osastopäälliköt

ÖSTERLUND, PAUL-ERIK LUDVIG, näkymätön maksuliike ja pääomansiirrot
KAJANTIE, ARVO OLAVI, tarkastus
LINDSTRÖM, HELGE EUGEN, luottoasiat
EIROLA, KAINO PELLERVO, automaattinen tietojenkäsittely
IGNATIUS, KARL HERMAN, henkilökunta
NENONEN, AARRE VILHO, ulkomainen kirjeenvaihto
SUOMELA, EINO KALEVI, toimisto

Ylikassanhoitaja

TÖRNROTH, STIG ERIC

Taloustieteellinen tutkimuslaitos

KORPELAINEN, LAURI ALVAR, *tutkimuslaitoksen johtaja*
VARTIAINEN, HENRI JUHANA, *osastopäällikkö*, virasta vapaa
KUKKONEN, PERTTI TAPANI, *osastopäällikkö*
PUNTLA, MARKKU ANTERO, vt. *osastopäällikkö*